

בעוזה ש"ת

ספר
אנו מיליך תוציאך

והוּא

"עניני הצלת נפשות"
בדבריהם העומדים על הפרק

סיוון תש"ס לפ"ק
ברוקlein נייראך יע"א

ספר אבן מקליר תזעך והוא קונטרא על הצלות נפשות ירחון חלק א'

הירחון הזה כולל עובדות מהרידות על כל הנגע
בענייני דין תורות בישראל, זעקה שוד ושבור מודמעת
העשהקים הנעשהים על ידי הבוררים הגזלנים
הידיועים לשמעה, מכתבים ובירורים, מגדולי הרבנים
המפרסמים החנפים, וליתן סוף למעשייהם הרעים.

ב"ה, חודש סיון ה' תש"ס
שנה א' קונטרס א' (פרק א').

יוצא לאור בהשתתפות הרבנים והקהלות
ולומדי תורה בעיר רבתיה ברוקלין נוא יארק.

הספר מיסוד על פסוקים האלוניים

גם עבדו דברי רע דין לא דין דין יתום ניצליהו ומשפט אבויונים לא שפטו, העל אלה לא אפקד נאם ח' (⁹)

(ירמיה ח' ב"ח, כ"ט)

דין עני ואבויון אז טוב להוא היה הדעתathy נאם יודז.

(שם כ"ב ט"ז)

משמעותם של המשפטים דין ארץ יראה ושקטה.

(תהלים ע"ז ט')

ידעת כי יעשה יודז דין עני משפט אבויונים.

(שם ק"ט י"ג)

מלך יושב על כסא דין מזרחה בענין כל רע.

(משלי כ' ח')

גרש לך ויצא מדzon וישבת דין וקלוון.

(שם כ"ב י')

ידע צדיק דין דלים רשע לא יבין דעתך.

(שם כ"ט ז')

פן ישתה וישבח מהחקק ויישנה דין כל בני עני.

(שם ל"א ח')

פתח פיך לאלים אל דין כל בני חלוותך.

(שם ל"א ח')

אף כי תאמר לא תשורנו דין לפניו ותחוילך.

(⁹) רבבי לרמי ר' הקדוש.

גם עבדו, ר' כל גם כל רבבי רע הבא לדום עברו אליהם:
דין לא דין, לא היו רון אמרת ואפיקו דין יתום, ואך על פי הבצלו ולא נפרעה עדרין מהם;
ומשפטם, ר' כל בעבור כי הבצלו אחיו ברובם ולא שפטו משפטם האבויונים אשר צעקו מפני נוגשיהם;
העל אלה. וכי על מעשיהם באלה לא אשניהם להפרע מהם בתמה:

(איוב ליה ייְד)

וְדַיִן רָשָׁע מֶלֶאָת דֵין וּמִשְׁפָט יְהֻמָּנוּ.

(שם ל"ז ר"ז)

**בגען אנה נבוידנץ משבה ומרומס ומזהוד למלך שמיא די כל מעבדותה
קשהות וארכתה דיין זדי מהלכני בונה יכל להשלה**

(דניאל ד' ל'יד)

הادرעס להשיג הספר ולשלוח הערות:

מכירה הראשית:

Brooklyn, New York 11219

TOLL FREE: 1-520-962-4411

FAX: 1-888-632-5370

ספר

אבן מקליר תזעך

שְׁנַת א' קָוֶגֶלֶר א' (כֶּרֶךְ א')

דער ווֹרְחָן אֵוֹ בָּוֹלֶל גַּעֲשִׁיבְטָעָס וּוֹאָס זַעַנְעָן פָּאָרְגָּעְקוּמוּן,
אוֹן קוּמָעָן פָּאָר טָאגּ טָעְגָּלִיךּ בֵּי דֵי פָאָלְטָשָׁע דִּינִי תּוֹרוֹת
בְּכָל הָעוֹלָם בּוֹלוֹ. - אוֹיר וּוֹעַט דָּא אַנְטָפְלָעָט וּוּרְן וּי דֵי
הַיְינְטַ-צִּיטְיָגָעַ הַיְטָלְעָרִיסְטָן הַאָבָן גַּעֲנוֹצָט דֵי
אַמְּעָרִיקָאנְגָּעָר רַעֲגִירָוָגּ זַי זָאָל זַיִי הַעַלְפָן אִין דֵי אַלְעָ
גַּנְיוֹבָות אָוָן קִידְעָפְנִיגָּג, וּוּי זַיִי קַוְיְפָן אָונְטָעָר דֵי
פָּאָלִיטִישָׁעָנָס מִיטָּדֵי שְׂטָאָטִישָׁע אַנְגָּעָשְׁטָלְטָע,
דוֹשָׁאָדְשָׁעָס, הַעֲבָרָעַ קָאָרְטָס, בְּתוֹכָם דֵי "דוּ אַיִי",
"דִּיסְטְּרִיקְט אַטוֹרְנִי" אַ.ד.ג. מְכַתְּבִים, תְּשׁוּבּוֹת, קּוֹל
קוֹרְאָס, אוֹן בִּירוּרִים.

דער וּוּי גַּעֲשָׁרִי פָּוָן כָּלֶל יִשְׂרָאֵל וּוֹאָס אִיז זַיִעַר גְּרוּיסַט, וּוֹעַט
דֻּעָרָה עָרָט וּוּרְן, וּוֹעַן עַס וּוֹעַט אַנְטָפְלָעָט וּוּרְן דֵי אַמְתָעָ פָּאָקְטָן.
וּוֹאָס קוּמָעָן פָּאָר בֵּי דֵי פָאָלְטָשָׁע דִּין תּוֹרָהָס בְּעֻנוֹתֵינוּ הַרְבִּים.

בעריכת הרב יעקב גראנברום

בעמיה"ס אהלי יעקב על חויימ, אגודה יעקב שו"ת בהלכות איסור והיתר, דיני
ממונות והלכאות גיטין, עם חידושים בסוגיות הש"ס.

זְוּדָשׁ סִיּוֹן תְּשִׁ"ס – הַוְצָאת שְׂזִיה

זְוּלָעַי וּוֹעַד הַצְּלָות נְפָשּׁוֹת מִמְשָׁפְשִׁי יִשְׂרָאֵל הַעֲקוּמוּם
כּוֹקְלִין נֹא יָאָרָק יְעַזָּא

ווער עס האט ידיעות אַדער געהאט דין תורות
 ביי די פֿאלטשע רע-בנימ, אַדער ווער עס זויל
 העלפּן מבער זיין פֿאלטשע רע-בנימ
 היטלעריסטן וואס רצחין און גולץ אונ רזיבּן
 געלט פּון אחינו בני ישראל, זאָל שיקן צו אונז
 מאָטריאָל, און זאָל זיך מקשר זיין מיט אונז צו
 העלפּן און רֿאטעווען די אִידישע קינדר.

מיר האבן געגענט אַ טויער פֿאָר יעדן רב, תלמיד
 חכם, און באָלעבאָטישער אַיד, זיי זאָלן קענען אַרויס
 געבן זיינער וויי געשרי, זיינער צער וואָס זיי האבן אַליין
 מיטגעמאָט און געצען מיט זיינער אַיגענע אויגן און
 געהרט מיט זיינער אַיגענע אויערן, אַלעס וואָס עס
 גייט פֿאָר ביי די משפטִי סְדוּם ועֲמוֹרָה, גְּנוּבִים, גְּלְנִים,
 רוצחים, געשולטע פֿאלטשע מאָפִיא חברה וואָס רופּן
 זיך רע-בנימ, טווענים בורדים, פֿשׂוֹטָע טאָשן שניידערס,
 וואָס רײַסן אויס דאס געלט און געזונט פּון יעדן אַיד
 וואָס מוז אַנקומען צו זיי. - די רע-בנימ זאגן דאס געלט
 איז אונזער. - און ווען דער נג澤ל שרייט געוואָלד!
 היתכן! וויזן אַים די רע-בנימ אַזוי האַסְטו אַליין
 אונטער געשרבּן אין די שטרוי בירורין (דו האַסְטָן אַ
 פֿאָרלוירענע קעיס סיַיַּה בְּיַד סיַיַּה אַין קָאָרט) עס איז
 דין שולד וד"ל.

הקדמת המוציאים לאור

רוץחו הוכו, הסירו רוע מעכליכם מגן עיני,
וזדלו הרע. למדו האיטב, דרישו משפט, אשרו
זומוץ, להזיקו יד הנזול - להצילו מיד עושקו, רשות. –
ישרו מי שהוא גזול ומעיוות בדין, רדק. – ואל תאשרו
זומץ נולא את הגזול, רשות, ישעה א' – ט', י'). **הצילו**
גזול מיד שעשק, פן תצא כאש זומתי ואין
מכבה מפצעי רועה מעכליהם, ירמיה כ'ב, ג). יומא
ל'ט, ב'. קידושין ז'ג, א. סנהדרין ל'ה, א).

הנה, מקראות הללו – מה שהנביאים קוראים ושווגים מנהמת לבם
– בחרנו להציג בריש דברינו, כי מלם ספריים הללו – מבטאים
ומרגשים הימב את כל תוכנה של קונטרס זה – מטרתה ויעודה,
שהוא; ועתק CAB על "עיות הדין" משוע שהרע-בניים דהיום
דמתורי "דיינים" – גזלים וחומסם ורוצחים בدني תורה כ"פסק
דין"; שהרינו תורות המעוטרים האלה עולמים לך עשרות אלפיים Doler
כלומר שהנגול מגנו צדדים א. מהנגול הראשון, שנגול אצלך רק
המעות. ב. חמישה גולנים חדשים שחלק מהם בחר אותו לך. דהיינו
ג' רבניים וב' טעונים. אפילו משה רבינו אינם יכולים לשנות.

אחריו שהוציאו מפרק עשרות אלפיים Doler עוד לא נגמר העסק, זה רק
מהחיל.

סתעפ #1

אתה הולך לקארט ולוקח לך לויירים שעולים לך עוד הפעם עשרות
אלפים Doler, ואחר כך:

סטעפ #2

אתה הולך פאנקראט.

סטעפ #3

האספיתעל, הארץ אטאך.

סטעפ #4

חברה קדישא, טשאפל, לויה, בית הקברות, סעמעטערי ר"ל

סטעפ #5

13 יתומים אומרים קדיש.

הbatis דינם האלו הרע-בניים והכוראים האלו – הם לא רק גנבים אלא רוצחי נפשות – הרבה אנשים בלי מספר קיבלו כבר הארץ אטאקס ונערווען ברעך דאון ואלסערם, והרבה חללים הפילו ר"ל. און יעדער שווייגט, ווי גאנרנישט האט פאיסורת. ווי זענען די רבנים? ווי זענען אונגעערע קהילות? וואס טווען זיי פאר אונז, אוחזן דעם וואס זוי געמען פון אונז איזויפיל געלט?

לדוגמא אנו מביאים כאן שאלה ותשובות איך שהborrow ובעל דינו הרשעים גרמו רציחת נפש ישראל ונשארו אלמנה ו"ג יתומים רח"ל, ואין איש שם על לב!!! איפה אתם אנשים רחמנים בני רחמים, עד מה תרחו עלי יתומים ואלמנות האלו, מי יודע למה אנו רואים כהיום מאות יתומים אומרים קדיש, אולי כ"ז הוא אך ורק בכלל שאין לנו קצת רחמןות על אנשים שלנו שנופלים يوم יום בפח שלהם רח"ל (שבת קל"ט, א'); אם ראית דור שצורות רבים באות עליו - "צא ובירך" בדיני ישראל, שככל פורענות שבאה לעולם - לא באה אלא בשבייל דיניין ישראל", עי"ש. והתקנה אחת היא שככל קהילה יעשו להם ב"ד, ג' אנשים סוחרים ובשאלת ישאלו בכחם לבניינים בלי ידיעת שמות הנשאלים.

ספר אבן מקליר תזעק

← פרק א' →

א מורה ריגע מעשה וואם האט פאטייט מיט צוויי
בעל דינים, וואם צוליב איין פאלטשן דייז, ווען דער
בעל דין איין אהימנגעkomען האט פאָר גרויס ענמת
נפש באקומווען אַהֲרֹן אַטְאָל אָזֶן ל"ע באָלד נישט
געוווען בין החזירים.

באן אַנוּ מעתיקים עוד עדות מפי דראיה אשר
העד העיד בנו, הגאון המובהק מעמודי ההוראה,
מרביין תורה רבות בשנים ומוצבי הרבים באַלפי
הוראותיו בכלל ד' חלקי שו"ע, בעל מחבר ספרים
המפורטים שו"ת משנה הלכות י"ח חלקיים,
משנה הלכות ע"מ בתובות ונדרים ועוד.

על דבר עסק ביש שהבורר עם בעל דין גרמו
רציחת נפש ישראל במעשייהם המקולקלים.
והגאון הנ"ל כותב בתוך השורות שמצויה לפרסום

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק

בוררים כאלו בין התלמידי חכמים שידעו עם מי לישב בדיין, וראוי לקונסם בקנס חמור להבורים המוקולקים.

בשיטת משנה הלכות חלק ו' סימן שט"ו ז"ל: דין או בור רגום מיתה תנוו ע"י עוללה שעשה לו או צרי נפרה?

השובה: בדבר עסק ביש ברואבן שהיה לו סכוסוך עם שמעון בעניין נזקי שכנים, והליך רואבן ומסר לשמעון אצל הבילדונג דעפארטמענט בחשבו שזה היתר, וענשו את שמעון עונש ממון, ואחר שהריעיש שמעון את שכניו שזה מסרו מבלי לחייב לדין תורה, השכנים גערו בו ברואבן שכן לא יעשה, נתרצה לחבעו לדין בזבל"א זהה בורר לו אחד, וזה בורר לו אחד, ולפנוי פיסוק הדין משך התובע מן הפסק ואמר שכך יען לו הבורר שלו שלא קיבל הפסק דין, וראש הב"ד הוכיחו על פניו שכן לא יעשה בישראל שאחר כמה ישיבות ומוא"מ של הלכה קודם הפסק דין יפשוט התובע את הרוגל ולא הטה און לקול תורה ויוצא מן הב"ד יחד עם הבורר שלו ונבטל הדבר. לאחר מכן רואבן המשרב ועשה דין בעצמו שבנה חומה נגד חלונו של חבירו שלו בראשות ב"ד והאפיל בית חבירו שמעון שכנו, ויהי כראות שמעון כי כלתה אליו הרעה מאת רואבן והוא תקין ועשיר ושמעון העני בכח והתחנן לפני שכנו ומכיריו לפועל אצל רואבן להסיר רעתו מעליו, כי צר לו מאד, ולבו עליוDOI על מעשה עול, ולב יודע מרת נפשו כי ליום מהר נפל למשכב בהתקפת הלב ר"ל ואחר איזה ימים שח"ל ולכ"י וכעת הבע"ד והBORER שלו בשאלת אם צריכים כפירה על שהסבירו מיתה שמעון הנ"ל. וכת"ר ציין לשוו"ת

מהר"ם מלובלין סימן ס"ד ותש"ו נוב"י ק' או"ח סימן ל"ד ועוד איזה תשובה ונראה לי דחיבין כפורה גם שנייהם אםאמת שעשה הכל בעצת הבורר שלו ורוצה לדעת חוות בזה.

והנה באמת דבר זה מעשה עול שאין כמו והוא ומה נאמר כי אנשים כאלו עוד קוראים דיןיןם, והיה ראוי לknos האנשים כאלו שאומרים לב"ד שליהם לעזוב את הבית דין, כי הוא בלבד שאינו שומע להב"ד והוא כלל לא צית לדינא שרואין להחרימו, אבל הרי זה בכלל בזionario גדול להבית דין כאלו הוא מין משחק, ואם אמר שאמר לו לעזוב היה ראוי לכל תלמיד חכם חשוב שלא לישב על כל פנים אותו בדיין מי שיודע הדבר והיה ראוי לפרסום בורורים כאלו בין התלמידי חכמים שידעו עם מי לישב לדין וכשהذا אמרו בפרק זה בורר כך היה נקי הדעת שבירושלים עוזין, לא היו יושבים בדיין, אלא אם כן היה יודען מי ישב עליהם (הובא בח"מ סימן ג' ס"ד), וכל שכן בדיין כזה גם הוא מעשה שאמר לו להניח הפסיק באמצע הדיין הוא מצד עצמו איסור, ועל שמעון אפשר דיין כל כך עונש בשבייל שאם אמר ששמע לקול הדיין שלו ואפשר שסמן על הוראתו זהה ליה שוגג על כל פנים אבל על הבורר ודאי שעשה עול גדול, וכמו יעיב"ש באריכות גדור.

כל זה עושים בכדי להסביר ולהוכיח להם דיחוי כל דרא דמבוא כל דהוא לביסוס הצדקה הפסק דין, כדי הדבר – להניח את הדברים על נוסחתן המקורית, בכדי להוציא גם מלבד הקורא – כל דרא ופתחון פה – שיוכל לעלות על לבו במושכל ראשון ובחשפה ראשונה – להצדקה הפסק דין המעות הזה. אין נותנים לדבר איתם כלל, ואפילו אם כתוב להם יש לנו עצות לא יקבלו וכל מני ראות לא עונים לך על הטלפון – מתחברים כמו הגנבים, לא עונים לך על מכתבים, אפילו כאשרה שולח עם הדואר רשום שולחים לך חוזה. ואין מסתכלים על זה, אין

אבן מקייר תזעק

מעוניינים כלל אפילו רבנים מובהקים שקוראים להם לברר להם כו', עונים ואומרים אפילו משה ובניו לא יכול לשנות.

ומה מאד מתאימים על נידון דידן - לשונו הזהב של הרاء"ש - מש"כ בתשובתו (כלל ק"ז, סי' ו') - בזה"ל: "השקר צריך קיזור - כי אין לו מעמד רגלי, ואם היה גדול וארון - بكل יפהל", עכ"ל. ור"ל, כי ה"שקרן" וה"פכפן" - הוא זהיר מאד מעט ולקצד בדיבورو בכל האפשרי, כדי שלא להניח מקום להמבקר - לחשפו בכשלונו וברמאותו, וע"כ כל שהענין מכוסה בענן וערפל - ניחאליה יותר, לא בן ההולך ישר - שאינו ירא שיתפס באיזה כשלון, הוא יכול להאריך בדבריו - בכל פרט ופרט בפני עצמו - ולהוכיח צדקת טענותיו, והבן.

קראנו את שם הפרק הזה - בשמו הנאות לה "אבן מקייר תזעק" - "שהוא ישפוט את השופטים" על פי מהוז"ל בגמרא (ב"ב ט"ו, ע"ב); ואמר ר' יוחנן, Mai דכתיב (רות א', א'); וכי בימי "שפוט השופטים", דור שופט את שופטיו, [פירש"], שהיו השופטים עצמן מקולקלים, והיה פתחון פה לנשפט להוכיח את מוכיחו, שאם] אומר לו [השופט]; טול קיסם מבין שנייך - [הסתלק ופרש מעבירה קטנה שבידך, יכול זה לומר], (אומר) לו; טול קונה מבין עיניך - [פרש מעבירה חמורה שבידך, רש"י] וכן, ע"כ. **[ויש להdagish, שלא על הבני אדם ש"שפטו את שופטיהם"** - כיוננו חז"ל את תלונתם שבלשון "אווי", דהרי הם עצם זירזו אותנו על זה - וצוו علينا בברירות ובמוחלט (שבה קל"ט, א'); "אם ראית דור שצורות רבות באות עליון - "צא ובדוק" בדין ישראל, שכל פורענות שבא לעולם - לא בא אלא בשבייל דיןין ישראל", עיי"ש. רק שתلونתם שם - הוא על

הצלת

אבן מקיר תזעק

נפשות

ו

ה"שופטים הנשפטים" - על שנתרדרו והגיעו למדבש שכזה; שיש "מקום" וגם "צורך" לשפטם, וכמובן היטב מן אמרם זיל - ב"מדרש רות" זהה"; אוי לדור - "שופטיו צריכין להשפט", עכ"ל, ודוק היטב].

אבל, לאחר שהדבר מובן; שלא לנו להתייצב בכאן בתווך "ਮוכיח" בשער, רק בתווך "מתרייע" לטובה כל ה"תובעים" שנתעוולו; שיכירו ויבינו את מצבם העוגום אשר לפניהם - (ובפרט כשהוא עומד על זכויותיו ה"אנושיים וההלכתיים") - בעוד מועד, "טרם" שיתגפו רגליים בצעדם הראשון בדינה ודיינה, שידעו מראש; דעל "מה" שיבדקו ומ"מה" ומכל מקום להשתמר - כדי שלא יפלו בפח השתלטות של הנך "בוררים טוענים-סرسורים", ושלא יהיו מן ה"צועקים על לשעבר" - שאינם נוענים. זה מה שהכריע את הCPF לפرسم הדברים. וכעין שמשיק בגמרה (שם) מקרא (הושע י"ד, י") "כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם"; שcadai לפرسم הדברים כשייש צד תועלת בדבר, עיי"ש.

והראוני מה שכתבו גדולי דורנו בשנת תשנ"ג – בתיאור המצב, זיל; "מצוקה גדולה אופפת את היהדות החרדית במדינה זו – עקב דיני תורה מעוותים – המזועז כל איש אשר ירא שמיים בו", עכ"ל. ואני אז ועד עתה לא נשנה המצב לטיבותא כלל. וכשנתיעצנו זהה עם רבניים חשובים – והראינו להם את דברינו אלה, כולם אישרו והודו לזה, אלא שהפטירו

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק

באנחה כבידה ועמוקה - כ"מיואשים", אבל עם כל זה המריזוני בכל עוז לפרסם, דרך ע"י הפרטום יש תקווה לתקן המצב.

אשר על כן - החליטו הרבניים והעסקנים בכובד ראש; לפerson הירחון הזה - גם מכח שלשה טעמים נוספים, ואלו הן: ראשית, בכדי שיוכלו הת"ח לעיין בדברינו - ולשפט עליהם; האם מותרים אתם לחשות? ולהם אנו מכריםם בקול גדול - בלשון הכתוב שהצגנו בריש דברינו: "למדו חיטב"! כלומר - שילמדו ויעיננו נא חיטב - בתוכן הירחון הזה, "דרשו משפט"! כלומר - שידרשו ויחקרו נא; אם יש מבוא ד"הצדקה" כל שהוא למשפטים המעוותים האלה.

ושנית,داولי יתנדבו הקוראים שלנו לשכנע את הדיינים או הגזלנים - שיתבוננו במצבם ולשוב מדריכיהם.

ושלישית - והוא העיקר שבvikrim, שידעו גדולי דורנו; ד"מהו" הסיבה האמיתית ל"צערן של ישראל" - בכלל ה"צרות רבות" שדורינו זה סובלות הי" - לפי דעתם הבורורה של חז"ל, אולי יוכל להכניס איזה תיקון כל שהוא בזה, והיה זה שכרינו מכל عملינו בעזהשיות.

— פָּרָקְ בֵּ' —

מבחן כללי על מצג העוגם ד"התדיינות" בהוועם, והפבר
השתלשלות ה"גורמים" להז

פתרונות

על הפסוק "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" מוצא רבינו יעקב בן אשר בעל התורות בכל מלא הפסוק שלפניו נהגי חסוכה לדיניים היושבים בדיין. כל אחת מהנהיות אלה מומנות בדברי הכתוב בדרך של נוטריקון (=ראשי תיבות).

"ואלה" – נוטריקון: ו'חייב אדם ל'חקרו הדין (=הדין) מחויב להרבות בחיקרות העדים כדי להגיע לאמתה).

"המשפטים" – נוטריקון: הדין מ'צווה ש'עליה פ'שרה, ט'דם י'עשה מ'שפט.

"אשר" – נוטריקון: אם ש'ניהם ר'וצים (=אם שני בעלי הדין מסכימים לפשרה).

"תשים" – נוטריקון: ת'שמע ש'ניהם י'חר מ'דברים (כי אסור לדין לשמעו בעל דין אחד, שלא בנסיבות חבירו).

"לפניהם" = נוטריקון: לא פ'ני נ'דיב י'חדר (=אסור לדין לכבד במיזוח פני איש גדול, הבא אצליו דין); ה'תנכר מ'ם (=עליו לנוהג ורותם לפני שני בעלי דין במידה שווה).

הצלת

אבן מקיר תזעק

נפשות

כיווץ בכך שניינו במשנת אבות א, ח: "יהודה בן טبאי אומר: אל תעש עצמן בעורכי הדיינים (המלמדים את בעלי הדין כיצד לטעון כדי לזכות במשפט). וכשיהיו בעלי דין עומדים לפניו (למשפט), יהיו שניהם כראויים" (החשודים בטענות שקר; וכחותזהה מכך תרבה בחקרתם ותוציאו דין צדק במשפט).

- א -

אם ראתה דור שצורות רבות באות עליון, צא ובודק בדין ישראלי, שככל פורענות שבאה לעולם, לא באה אלא בשבייל דין ישראלי [המתים את הדין, רשיין]. [שבת קל"ט, א')

- ב -

ויהי בימי שפטם השופטים, "אווי לדור - שופטו צריכין להשפט. (רות רבח, א', א')

- ג -

רב כי הווי אתי לבי דין - אמר הכין, ברעות נפשיה לקטלא נפיק, [פירוש"], ברצון עצמו [הולך] לישא עונש חטא, שמא ישנה בדיין, ועל עצמו אמר בן, "וצבי ביתיה לית הוא עבד" [ובכל זה לא יעשה צרכי ביתו], "ויריקן לביתה עיל" [שלא ישתכר כלום בדבר], "ולוואי שתהא ביאה כיציאה" [שישוב יוכנס לבתו ללא חטא, שלא יטעה (יומא פ"ו, ב'. וסנהדרין ז', ב')].

- ד -

כל דבר שיש לדין בו "צד הנאה" - אינו יכול לדון עליון (שו"ע חו"מ, סי' ז', סי' ב').

- ה -

דין שמטה משפט ולוקח שוחד - ומצדיק רשע
ומרשיע צדיק - הוא כ"עובד זהה", מה ע"ז בלה מן
העולם - שנאמר (ישעה ב', י"ח); והאלילים כליל יחלופו
— אף הוא בלה מן העולם (מדרש משפטים, א').

- ג -

על בן חפוג תורה - ולא יצא לנצח משפט, כי רשות
מบทיר [מסבכ] את הצדיק - על יצא משפט מעוקל,
[מעקמים את המשפט ולא יעשה על צד היושר, כי
חושבים שאין דין ואין דין, מצודות]. (חבקוק א', ד').

- ז -

שפתותיכם דברו שקר (ישעה ג"ט, ג'), אלו "עורכי
הדין" (ה"טוענים") [شم למדין את בעלי דין לטעון
שקר, (רש"י). (שבת קל"ט, א').

- ח -

אל תעש עצמן כ"עורכי הדין", (אבות א', ח'). לא
דיבר במלמד טענות של שקר, כי אדם כזה " רשאי גמור"
ועבירה גדולה היא. (רבינו יונה, שם).

- ט -

ושבתי אני ואראה את כל העשוקים אשר נעשים תחת השימוש, והנה דמיות העשוקים ואין להם מנוח ומיד עוזקייהם כה, (קהלת ד, א'). [וראה ברוח הקודש שקלקול הדורות יהיה גדול כל כך, שאף שיש קלקול משפט - מכל מקום יהיה הפרת ההשנחה - והעונש יהיה רק בהפטה, ועל הדור הזה אמר; "ושבח אני את המתים שכבר מתו"].

סוף דבר

א. התפקיד העיקרי של בתי דין; להציל עסקן מיד עושקו - והבגידה הנוראה בזו.

"ג' דברים שהעולם עומד עליהם"כו. על האמת ועל הדין ועל השלום.

חן מודעת זאת, אבל עיקר מטרת ה"דין" - שהוא אחת משלשה ה"עמודים" שהעולם עומד עליהם – ובמאמרם ז"ל (אבות א, י"ח), הוא; בכדי למנוע את מעשה העוזל מבני אדם - ולהציל את העשוק מיד עושקו, וכמו שנאמר (ירמיה כ"א, י"ב. וכ"ב, ג'); "כה אמר ה', דין לבקר משפט (עשו משפט וצדקה) - וה评判ו גזול מיד עושק – פן יצא כאש חמתי ואין מכבה מפני רוע מעליהם". וכן

כתב הרמב"ם (*ה' סנהדרין פ"ב, ה"ז*) - ז"ל; "בית דין
צריך שייהה להם לב אמיתי - להציל עסק מיד עושקו",
עכ"ל.

וכן כתוב בטור (*חו"מ, סי' א'*) - ז"ל:

דין המשבר ורוצעות רמות הרשעים – ולוקח
מידם טרף - ומחזירו לבעליים, מקיים העולם -
ונעשה שותף להקב"ה בבריאה...", ובפי גודל
meshborato - בן עונש המבטלו והמעוותנו, בדתנן
חרב בא לעולם על עיות הדין עכ"ל.

ופשוט, דמלבד מה שדבר זה, שייחיו בתיהם דין
בישראל - ישיפטו בצדק וביוושר בין איש ובין רעהו -
הוא אחת מתרי"ג מצות שנצטו יישראלי, הרי הוא גם
"הברחה" גמור - גם רק מצד ה"סבירא" וה"ירושר", דהיינו
בלא זה - היה "איש את רעהו חיים בלעו" – ולא היה
קיים להעולם, וזה פשוט. ומה הטעם; נצטו גם העכו"ם
על ה"דין", (שהוא משבע מצות בני נח, אלא שהם
יכולים לדון גם לפיקדון) - שע"פ "שכל האנושי",
משא"כ ישראל - חייבם לדון ע"פ משפטי וחוקי
התוה"ק), וגם זה פשוט.

וראה מה שכתב בთורת כהנים (ויקרא י"ט ל"ה),
הובא ברש"י עה"ת שם: לא תעשו על במשפט, כל דין
המקלקל את הדין, קרווי עול שנאווי ומשוקץ חרם
ותועבה, גורם לחייבם דברים: מטמא את הארץ
ומחלל את השם ומסלק את השכינה ומפיל את
ישראל בחרב ו מגלה אותם מארצם.

פרק ג'

מעשה א'

א איד איז געפֿאָרֶן אַיִן דַּי קָאנְטְּרִי, נַעֲמֵשׂ דַּעַר שָׁכַן זַיְנָעֶר
אַוְן בּוֹשֵׁת אַרְיִין אַיִן זַיִן רְשׁוֹת 18 אַינְטְּשָׁעָם. דַּי רַעֲבָנִים אַזְּנִים
דַּי טּוּעָנִים הַאֲבוֹן אַוְסְגָּעַלְעָרָנֶט דַּעַם מַוִּיק (עַמְּ פָּאַרְשְׁטִיט זַיִד
ニישט בחוֹנָם) צַו טָעַנְהָעַן פָּאַלְטְּשָׁע טָעָנוֹת, אַוְן יַעַצְתּ גַּיְיִרְיִי
חי וּקְיִים.

א. רָאוּבָן הָאָט מַסִּיג גְּבוּל גַּעֲוָעָן זַיִן חַבָּר שְׁמַעַן, עַד
אַיִזְמַשׁ אַרְיִינְגָּעָגָאנְגָּעָן אַיִן זַיִן בְּנִין, אַוְן וּוֹעֵן שְׁמַעַן
הָאָט אַיִם גַּעֲרוֹפָן צַו דִּין חֻרָּה, אַיִזְאָרוֹיס דַּעַר פְּסָק פּוֹן
בֵּית דִין, אַזְדַּיְזַיְתּ וּוֹאָסָר רָאוּבָן הָאָט דָּאָרֶט גַּעֲבוֹיט קָעָן
דָּאָרֶט בְּלִיְיבָן, אַוְן שְׁמַעַן הָאָט נַיְשָׁט קִיְין שָׁוָם רַעֲכָט צַו
מַאֲגָעָן פּוֹן רָאוּבָנִין, נַיְשָׁט קִיְין גַּעַלְטָ פָּאַרְיָן הַיְזָק, אַוְן
אַוְודָאי נַיְשָׁט אַיִם נַיְיטָן עַר זָאָל אַיִם צַוְּרִיק גַּעַבָּן זַיִן
פְּלָאָן.

שְׁמַעַן שְׁרִירִיט חַי וּקְיִים! יַעֲדָעַר וּוֹאָס הָאָט אַוְיָגָן אַיִן
קָאָפְזָעַט דָּאָךְ וּוֹי עַר הָאָט אַרְיִינְגָּעָבָוִיט אַיִן זַיִן רְשׁוֹת 18
אַינְטְּשָׁעָם? - דַּעַר בֵּית דִין עַנְטְּפָעָרט, "דָאָס אַיִז עַס, זֶה
הָוָא זֶה, דַו בִּיזְטָ אַלְיִין שְׁוֹלְדִיגָג, דַו הָאָסְטָ
אַוְנְטְּעַרְגָּעָשְׁרִיבָן שְׁטָרִי בִּירוֹיִן, יַעֲצָט קַעַנְסָטו שְׁרִיעָן חַי
וּקְיִים! עַס וּוֹעֵט דִיר גָּאַרְנִישָׁט הַעֲלָפָן.

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק יי

צו באקומען דעם פאלטשן פסק האט אפגעקסט דעם נגוז \$22.000, חוץ אנדערע הוצאות פון \$30.000 פאר לוייערס מיט עצה געבערס, אבער נאך אלעט קען אים קיינער נישט העלפֿן, וויל מען האט אים נעהען ארײַנְגָעַכָּפֶט אין זאָק, (מאז טרעפֿ) מיט'ן אונטערשרייבּן פאלטשע שטררי בירורין (וואָס איז קעגן די תורה, אַ נײַעַר נוֹסֵח פון היינטיגע היטלעריסטן נאַצִּיס, וואָס רופּן זיך רע-בְּנִים, וואָס זיי האָבן זיך באַוּאָרֶנט אָז אֲפִילוּ אין קָאָרט קען מען שוין גָּרְנִישֶׁט גָּעוֹוִינְעָן). אֲפִילוּ דוּ וועסט ברענגן איבערוּוַיְזַן מיט קָאָנְטָרָאָקְטָס אַינְדוּשָׁעַנְרוֹנְג בְּלָאַ פרינטס פון הוֹזִין, סִימְנִים, עדות, אָז אֲפִילוּ 150 רבְּנִים וועלן זאגַן פָּאָרְקָעֶרט, וועסט עס העלפֿן טוֹיטָע באַנְקָעָס, אלעַס וויל דוּ בִּזְזַת נעהען גָּעוֹוָעָן אַנְר אָז דוּ האָסְט אַונְטָרָגָעַשְׁרִיבּן שְׁטָרְרִי בִּירּוֹרִין בִּיִּדְיַן פרָאָפָעַשְׁעַנְעָל גַּנְבִּים.

מעשה ב'

- א -

די רעַבְנִים פָּאָרֶן אוֹפֵף אַיִּז טָאג ווּאֲקָאַצְּיעַ אַיִּז שְׁעַנְפְּטָן
הָאַטְּעָל אָוֹן פָּאָרְדִּינְעָן אַיִּן 3 שָׁעָה אֲשִׁינְעַס פָּוּמָע פָּוּן
\$21.000, אַיִּן דִּי דִּיְתַּה הָאַטְּזָדְזָד נָאָד נִישְׁתַּחַת אַנְגָּעָפָאַנְגָּעָן.
קָעַנְפְּשׂ שְׁרִיְעַן חָו וּקְיִימָן אֲכָבָעַר עַמְּ אַיִּז נִישְׁתַּחַת גַּעַהַאַט קִיְּן
צָו טְעַנְהָזָן, פָּוּנְקָט וּוּי דִּי נְאַצְּיָס הָאָבָן נִישְׁתַּחַת גַּעַהַאַט קִיְּן
רְחַמְנוֹת אַוְיָפֵן אֲזִיד, אַזְּוִי שְׁטִיעַן דִּי רְעַבְנִים קָאַלְט בְּלֹוְשָׁגָן,
וּוּי גָּאָרְנִישָׁת ווּאַלְטָגָן גַּעַשְׁעָן.

בְּקָרּוּב ווּעַט בְּאַשְׁרִיבָן ווּעַרְבָּן ווּי לְ פָעַלְעָר
הָאָבָן דִּי נְגַזְּלִים בְּאַקְוּמָעָן הָאָרֶץ אַטְאָקָס אָוֹן
זָעַנְעָן אַוְעָק לְעַפְּן דִּי ווּעַלְט בְּאַלְדָן נָאָר
דָעַם פְּסָק פָּוּן דִּי פְּאַלְטְשָׁע דִּינְיִי תּוֹרוֹת, וְאַיִּן
לְוֹצָה פָּה וּמְצַבָּצָף).

שְׁמַעַן אַיִּז אֲבָן תּוֹרָה, אֲרִימָעָר, ווּאָס הָאַט גַּעַרְוּפָן
רְאַוְבָּנְיָעָן צָו דִּין תּוֹרָה, דָעַר פְּסָק דִּין אַיִּז גַּעַוּוֹעַן אֲזָרְאָבָן
אַיִּז מְחוּיִיב צָו בָּאַצְּאָלָן פָּאָר שְׁמַעַן. אַיִּידָעַר רְאַוְבָּן הָאַט
מְקִיִּים גַּעַוּוֹעַן דָעַם פְּסָק בֵּית דִּין אַיִּז עַר אַנְטָלָאָפָן אַיִּן אָז
אַנְדָעַרְעָ שְׁטָאָט. אַיִּז שְׁמַעַן גַּעַגְּנָגָעָן צָו בֵּית דִּין אֲז זַיִּי
זָאָלָן צְוּוֹנְגָעָן רְאַוְבָּנְיָעָן מְקִיִּים צָו זַיִּן זַיִּעַר פְּסָק דִּין,
אֲכָבָעַר דָעַר בֵּית דִּין הָאַט זַיִּד נִשְׁתַּחַת צְוּגַּעַהַעַרְטָט צָו אַיִּם אָוֹן
נִשְׁתַּחַת גַּעַוְאָלָט נְאַכְּיָאָגָן שְׁמַעַן יָעָן, ווּעַן שְׁמַעַן הָאַט

הצלת נפשות אבן מקרתוזוק יט

געוואָלט רופֵן ראובֵן נאָכאמָל צו בְּבֵית דִין, וויל עַר אַיז
אנטלאָפָן אַיידער עַר הַאֲטַמְקִים גַעווֹעַן דַעַם פְּסָק בְּבֵית
דִין, האָבָן דַי דִינִים אִים גַעזָּגֶט אָז עַר שְׁמַעַן אַיז
מְחוּיֵיב נְאַכְצָוְגִּין רְאַובֵן אַין דַעַר אַנְדָעַרְעַ שְׁטָאַט כְּדַי צו
שְׁטִיַּין מִיט אִים פָּאַר אַדִין תּוֹרָה אַין יַעֲנַעַר שְׁטָאַט. אַזְוִי
וּוִי דָאָרט זַעַנְעַן נִישְׁטָאַ קִיְין דִינִים, הַאֲטַ שְׁמַעַן
גַעַדָּרְפַט בְּאַצְאָלַן פָּאַר אַלְעַ דִינִים אָוָן דַי טּוּעַנִים דַי
הַוּצָאָות פָוָן זַיְעַר אַכְסְנִיא אָוָן דַי נְסִיעָה, אַזְוִי אָז עַס הַאֲטַ
אִים אַפְגַעְקָאַסְט אַדִיזְגַן סְכוּם פָוָן \$ 21,000 \$ אַטָּג!

- ב -

זַיְן טָאָג הַוִּיבֶת זַיְן נִישְׁטַ אַן פָּאַר 11 אַזְיְגַעַר אַנְדָעַרְפִי

שְׁמַעַן הַאֲטַ זַיְן גַעַבעַטְן בַּיִי דַי דִינִים, אָז כְּדַי עַס זָאַל
בְּלִיבַן צִיִּיט פָּאַר דַעַר דִין תּוֹרָה, זָאַלְן זַיְן אַנְפָאַנְגַעַן דַעַר
דִין תּוֹרָה פְּרִי, זַיְן זָאַלְן פָּאַרְן מִיט אָן עַרְאָפְלָאַן ווֹאָס
פְּלִיטַ אַרוֹסִים 9 אַזְיְגַעַר אַנְדָעַרְפִי. רְאַובֵן טּוֹעַן הַאֲטַ
אַבְעַר נִישְׁטַ גַעַוואָלְט הַעֲרָן דַעַרְפּוֹן, מִיטְעַן תִּירּוֹץ אָז זַיְן
טָאָג הַוִּיבֶת זַיְן נִישְׁטַ אַן פָּאַר 11 אַזְיְגַעַר אַנְדָעַרְפִי, אָוָן
אוּיךְ דַי דִינִים האָבָן זַיְן נִישְׁטַ קַעְגַנְגַעַשְׁטַעַלְט (וּוַיְיל זַיְן
הָאָבָן אוּיךְ גַעַקְעַנְטַ בְּאַשְׁטִיַּין צו פָּאַרְבְּרַעְנְגַעַן דַעַם טָאָג
אַין אַ שְׁפָאַצִּיר וּכְדוּמָה).

- ג -

אויב ער וויל ער זאל גוט טענעהן פאר אים, מיטין גאנצן
הארץ און מיט א פיל מול, זאל ער אים פריער באצאלן,
וויל מיט א פולע טאש רעדט זיך אנדערש...

אזווי איז עס טאקע געוווען. ביז זיין זענען אַנגעַקּוּמָעַן
אין דער אנדערע שטאט און האבן זיך אַנוּקּוּגּוּזָעַט
פֿרִין דער דין תורה, איז שוין געוווען 30:3 נאכמיטאָג,
און נאך דריי שעה האט זיין טווען געזאגט איז ער איז
שוין "מיד" ... און עס איז גענוג אויפֿין ער אַפְּלָאָן פֿאַרְנְדִּיג
טווען האט אים געזאגט נאך אויפֿין ער אַפְּלָאָן פֿאַרְנְדִּיג
אהין, איז אויב ער וויל ער זאל גוט טענעהן פאר אים,
מיטין גאנצן הארץ און מיט א פול מול, זאל ער אים
פריער באצאלן, וויל מיט א פולע טאש רעדט זיך
אנדרש... און בלית ברירה האט ער אזווי געטווען!).

- ד -

אויב ראובן איז ממילא נישט געוממען פערזענלייך צו דער דין
תורה, פֿאַרְוֹאָם האט מען געד אַרְפְּטַח גַּיְינַן האַלְטָן די דין תורה
איין ראובנִים שטאט?...

בקיצור, אין דאַזְיגַן טאג וואָס האט אים אַנגעַקּוּסָט
גַּאֲרַט טיעער, 21 טויזנט דאַלְאָר, איז מען נישט געזעסן
בַּיִם דין תורה מער ווי דריי שעה, און עס איז קווים
אַנגעַקּוּמָעַן צו חתמיינען די שטרוי בירוריין, וויל ראובן

האט געשיקט א צעטל מיט זיין פארטררטער, און מען
 האט עס געדארפט אַרומזוכן און מען האט עס נישט
 געטראָפֿעָן, האט מען עס געדארפט אויסטווישן אויף אָן
 אַנדער צעטל (און אויב ראובן איז מילא נישט געקוממען
 פערזענלייך צו דער דין תורה, פֿאַרוֹוָס האט מען
 געדארפט גײַן האלטן די דין תורה אַין רָאוּבְּנִיס
 שטאָט?...).

- ה -

ואָל זיך דיר דאָכָּט אָן דו האָסְט בְּאַצְּאָלֶט שְׁכַר לִימּוֹד פֿאָר
 דִּינָעַ קִינְדָּעַר אוֹיף אָגָּנֵץ יָאָר...

ווען שמעון האט זיך באַקְלָאָגָט פֿאָר זײַן בּוֹרֶר אָז ער
 האט שאָדָן געהאט אָזוי פֿיל געלט אָוּמְזִינְסְט אָון פֿאָר
 גָּאָרְנִישְׂט, ווַיְיַלְּ דַעַר טָאגּ פֿוֹן דַעַר "דִין תּוֹרָה" האט דָאָך
 אִים אָפְגָעָקָאָסְט 21 טְוִיזְנַט דָאָלָאָר, האט אִים זײַן
 אַיִיגָעָנְעָר בּוֹרֶר גַעֲנַטְפָעָרֶט: זָאָל זיך דַעַר דָאָכָּט אָן דו
 האָסְט בְּאַצְּאָלֶט שְׁכַר לִימּוֹד פֿאָר דִינָעַ קִינְדָּעַר אוֹיף אָ
 גָּאָנֵץ יָאָר...

- ו -

וַיְיַסְּדוּ דָעַן נִשְׁתַּחַת אָן דַעַר סָאַטְמָאָר רְנוּ זַעַל הָאָט פֿאָר קִין
 שָׁוָם גַעַלְתַ נִשְׁתַחַת גַעַזְאָלֶט פֿאָרָן אוֹיף אָן עַרְאָפְלָאָן

הערט אָון שְׁטוֹוִינְט! זײַן טּוֹעָן וּבּוֹרֶר אִיז אִים נָאָך
 מסביר, "איי קוֹק בַּיִי די לִיטְוֹוִישָׁע אִידָן וּוֹאָס זַיִי צָאָלָן

הצלת אבן מקיר תזוק נפשות

בלויז פאר אײַן טואישן \$40.000 אַיאָר, אַיז מָה רְעֵש אֶז
 דו האָסְט גַּעַצְאַלְט 21 טויזנט פָּאָר אַ דִּיְת ? דָּא אַיז דָּאַ
 גַּעֲוֹעַן דָּרְיִי רְבָנִים, טווענים, מעַן האָט זִיךְ גַּעַדְאַרְפַּט
 אַרְויַף זַעַן אוֹיף אָן עַרְאַפְּלָאָן פָּאָר אַיז שְׁעה, דָּאַס אַיז
 דָּאַךְ אַ פְּחַד, וּוּיִיְסְטוּ דָּעַן נִישְׁט אֶז דָּעַר סַאַטְמָאָר רְבִי
 זְצַ"ל האָט פָּאָר קִיְּין שָׁוּם גַּעַלְט נִישְׁט גַּעַוּאַלְט פָּאָרָן
 אוֹיף אָן עַרְאַפְּלָאָן. בְּקִיצּוֹר דוֹ דַּאַרְפַּט זִיךְ פְּרִיעַן אֶז דוֹ
 בִּיזְט אַפְּגַעַקְוּמָעַן אַזְוִי בִּילְגַּ."

שְׁמַעַן בְּלִיבַּת נִישְׁט שְׁוֹלְדִיגַּ, אָז וְאַנְתָּ צַוְּיַין בָּוּרָר, "אַוְיַב דוֹ
 נַוְצַּט טַאַקְעַ דִּי טַעַנְהָ אָז דִּי סַאַטְמָאָר רְבִי האָט זִיךְ נִישְׁט אַרְויַף
 גַּעֲוֹעַצְט אַוְיַף אָן עַרְאַפְּלָאָן, אַוְיַב אַזְוִי פָּאַרוֹוָאָס זַלְלַטְנוּ נִישְׁט
 קוֹן וּוֹאָס דָּעַר דַּעֲרַעַצְיַינָּר וּבְזְצַ"ל שְׁרִיְבַּט וּוֹאָס דָּעַר
 סַאַטְמָאָר רְבִי זַיְיַע האָט גַּעֲוֹאַגְט אַוְיַף דִּיר אָז דִּין קְלִיקָּע", זה
 לשון קדרשו:

להעתיק הלשון משוו"ת בארכ' משה.

מעשה ג'

שמעון האט גענומען אַ "קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר" אויפצוביינ אַ הויז,
זֵי האבן צוישן זיך אַפְּגַעַמְאַכְּט אַ גַעֲוִיסֶן סְכוּם ווַיְפִיל שְׁמֻעוֹן
דָּאָרָף בָּאַצְּאָלָן פָּאָר דָּעַם קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר.

דער קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר הָאָט נִישְׁתַּגְּעַטְוּן ווְאָס
ער הָאָט בָּאַדְּאַרְפְּט לְזִוְיטַן קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר, אַיְצָט
לִינְגְּטָן ווַיְיִתְּעַרְבָּר: דֵי רְבָנִים זַעֲנָעָן גַעֲוָאָרָן
שְׁוֹתָפִים אַיְגָעָם קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר, זֵי הָאָבָן
אוַיְסְגַעַל עַרְגַּנְטָן דָעַם קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר צַו טַעַנְהַן זַעֲנָה
פָּאַלְטְּשָׁע טַעַנְוֹת, אָזְן גַּי שְׂרִיְּיִ חַי וּקְיִים.

שמעון האט באשטעלט אַ "קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר"
אויפצוביינ פָּאָר אִים אַ הויז, אָזְן עַר הָאָט זַיך מִיט אִים
אוַיְסְגַעַנְוָמָעָן אַלְעָ פרְטִים ווַיְיִזְׁוַי עַר זָאָל עַס פָּאָר אִים
בוַיְעַן. זֵי האבן אַפְּגַעַמְאַכְּט צוישן זַיך אַ גַעֲוִיסֶן סְכוּם
ווַיְפִיל שְׁמֻעוֹן דָּאָרָף בָּאַצְּאָלָן פָּאָר דָעַם קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר.

דער קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר הָאָט אַבְּעָר נִישְׁתַּגְּעַטְוּר דֵי
תְּנָאִים, עַר הָאָט פָּאַרְפְּלַט אִים צַו גַעַבָּן פָּאַרְשִׁידְעָנָע
זָאָכָן ווְאָס זֵי האבן גַעַהָאָט אַפְּגַעַשְׁמוֹסָט צוישן זַיך,
אַזְׁוִי אַרְוּם אֹז שְׁמֻעוֹן אַיְזָן גַעַוְעָן גַעַצְוֹוָאָנוֹגָעָן צַו
בָּאַשְׁטָעָלָן אָזְן אַנְדְּעָרָעָ קָאנְטְּרָאַקְטָּאָר. ווּעַן שְׁמֻעוֹן הָאָט
אִים גַעַפְּרַעְגַּט, ווַיְפִיל ווּעַט מִיקְּ קָאַסְטָן צַו מָאָכָן דֵי
אַנְדְּעָרָעָ זָאָכָן ווְאָס דָעַר עַרְשְׁטָעָר הָאָט נִישְׁתַּגְּעַטְוּר גַעַמְאַכְּט,

הצלת אבן מקיר תזוק נפשות

האָט דער צוּוִיתָעַר קָאנְטְּרָאָקְטָאָר גַּעֲנְטְּפָעָרֶט אָז עַס
וועט אִים קָאַסְטָן 18 טּוֹיזְנַט דָּאַלָּאָר, אָוָן דֻּעָרְפָּאָר הָאָט
שְׁמַעַוּן דָּאָס גַּעֲוָאָלָט אָרְאָפְּרָעָכְעָנוּן פּוֹן דַּעַם גַּעַהָאָלָט
פּוֹן זֵיַן עַרְשְׁטָן קָאנְטְּרָאָקְטָאָר.

דַּעַר עַרְשְׁטָעַר קָאנְטְּרָאָקְטָאָר הָאָט אִים גַּעַרְופֵּן צַו אָ
דִּין תּוֹרָה, אָוָן בֵּית דִּין הָאָט אָרוּיסְגַּעֲגַבָּן אָ פְּסָק אָז
שְׁמַעַוּן דָּאָרָף בָּאַצְּאָלָן דַּעַם עַרְשְׁטָן קָאנְטְּרָאָקְטָאָר דִּי
גָּאנְצָע 18 טּוֹיזְנַט דָּאַלָּאָר, עַד פְּרוּתָה אַחֲרוֹנָה.

ווען אָ רב הָאָט גַּעֲפָרָעָגֶט דַּעַם "דִּיְיַין" "מַהְיכָן דַּנְתָּנִי",
פּוֹן וּוֹאוֹ הָאָט אִיר גַּעֲנוּמָעַן אִיְיָעַר פְּסָק? - הָאָט דַּעַר דִּין
צְוָעָרְשָׁט זִיךְ גַּעֲוָאָלָט אָרוּיסְדְּרִיעָעַן פּוֹן גַּעַבָּן אִים אָן
עַנְטְּפָעַר, אָבָעַר וּוֹעַן עַר הָאָט אִים פּוֹל מָאָל גַּעֲמוֹתְשָׁעַט,
הָאָט עַר גַּעֲנְטְּפָעָרֶט אָז עַר הָאָט אָזּוִי גַּעַיְפְּסָקְנַט וּוַיִּיל
''אִין אָוְנָה לְקָרְקָעָות''... (אָ זָאָךְ וּוֹאָס אִיז אָן אָפְעָנָם עַם
הָאָרֶצֶת, וּוַיִּיל ''אִין אָוְנָה לְקָרְקָעָות'' אִיז נִישְׁתָּשְׁיָיךְ צַו
זָאָגָן נָאָר וּוֹעַן מִפְּאַרְקוּיפֶּט אָ קָרְקָע פָּאָר מַעַר וּוַיִּיר
אָמָתְעַר וּוֹעָרֶט, אָבָעַר נִישְׁתָּשְׁיָיךְ בֵּי אָ קָאנְטְּרָאָקְטָאָר וּוֹאָס
הָאָט פְּשָׁוֹט נִשְׁתָּשְׁמָטָה מְקִיִּים גַּעֲוָוָעַן דִּי תְּנָאִים וּוֹאָס דַּעַר קוֹנוֹה
הָאָט זִיךְ אָרוּיסְגַּעֲנָוָעַן מִיטְ אִים). וּוֹעַן יַעֲנָעָר רָב הָאָט
אוּפְגָעָוּזִין פָּאָרְיַין קָאנְטְּרָאָקְטָאָר אָז דָּאָס דָּאַזְיָגָע גַּעַלְט
אִיז גַּעַגְזָלְט גַּעַלְט, וּוַיִּיל עַס קוּמָט אִים נִשְׁתָּשְׁמָט, הָאָט עַר
איְיַגְעָשְׁתִּימָט אָרְאָפְּצָוֹלָאָזָן דַּעַם פְּרִיאַיְזָ אָוִיפָּ,\$8,000, (אָוָן
אוֹיךְ דַּעְרָצָיו הָאָט עַר מְסָכִים גַּעֲוָוָעַן, נָאָר בְּלוּזְיַה דֻּעָרְפָּאָר

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק בה

ווײַיל ער האט שוין געהאט אין זיין האנט א פסק פון דעם
דיין אָז עס קומט אים איי... \$18,000...).

ווען דער רב האט געבעטן דעם דיין ער זאל
אַרײַנשְׁרִיבֶּן אין דעם פסק דין אָז די צדדים האבן זיין
פַֿרגְּלִיכְּן אויף \$8,000 (און נישט געבעטן אָז ער זאל
ענדערן דעם אַרְיָגְּנָעָלְּן פֵּסְקְּן דיין) האט דער דיין בשום
אָוֹפְּן נישט אַיְינְגָּעַשְׁטִימְטְּ דערצו, ווײַיל דאָס מאָכְטְּ דאָךְ
קָאַלְּיָע זַיְעָר בִּזְנָעָס ...

מעשה ד'

ראובן האט געקויפט א "לאט" (קרקע) פון שמעון, און שמעון האט זיך אויסגענו מען מיט אים א תנאי כפול און אלע אנדערע דינימ פון תנאי, דורך א שטר וואָס ווערט געמאכט בי א דיין, איז אויב ער וועט אים נישט באַצָּאלַן גענוי אין דער צייט וואָס איז אויפגעשריבן אין דעם שטר, איז די מכירה בטל וmobotel (ווײַיל ער האט אים נישט פֿאַרְקוּיפֿט דעם פֿלַאַץ נאָר וווײַיל ער נויתגט זיך זײַער אַין געלט).

ראובן האט אַבער נישט מקיים געוווען דעם אויסגענו מענים תנאי, און האט נישט באַצָּאלַט אַין די באַשטייטעה צייט, און אַפְּילוּ נישט אַגאנֵץ יָאָר שפֿעטער. דעריבער וויל שמעון מבטל זיין דעם מקה. זיי זענען געקומען צו אַ דין תורה, אַבער בית דין האט אַרויסגעגעבן אַ פְּסָק אֹז דער מקה איז ווַיְתַעַר אַין קראָפט. וווען שמעון האט געפרעגט דעם דין "מהיכן דנחני", פון וואָו נעמסטו דין פְּסָק? האט ער אים געזאגט דעם טעם. וווען שמעון איז געקומען און אים אויפגעוויזן אֹז דער דֶּאָזִיגָּעָר טעם איז פִּיל מיט סתיירות, צו דעם וואָס עס שטייט אַין די פּוֹסְקִים, האט דער דין נישט געהאט וואָס צו ענטפֿערן פֿאָר שמעון, אַבער ער האט נישט חזר געוווען פון זיין פְּסָק דין ווואָו ער האט פֿאָרָאַרִימֶט שמעון ען פֿאָרָאַרְזָאַכְּנְדִּיג אִים אַ שָּׁאָדָן פון \$700,00.

מעשה ה'

ראובן האט געקויפט פון שמעון סחורה פאר עלף
 מיליאן דאלאר, אונז האט נישט באצאלט דערפֿאָר. איז
 שמעון געגאנגען צום בית דין איז זיין זאלן אַרוּפְּלִיְּגָן אָן
 עיקול אויף די סחורה. דער בית דין האט אויסגעצוויגן די
 צייט ביז ראובן האט פֿאַרְקְּוּפְּט די גאנצע סחורה אונז
 האט באַנְקְּרָאַטְּרַט, אונז צום סוף האבן זיין מהיב געוווען
 ראובניען צו באַצְּאָלָן בלוייז די העלפט דערפֿוֹן (5 אונז אָ
 האלב מליאן דאלאר) אונז ווען ראובן האט נישט געהאט
 נאָר אײַן בנין ווּאָס איז ווערט געוווען אײַן מיליאן
 דאלאר, האט אײַן דין אַים אַרוּסְגָּעָהָאַלְפָּן מבטל צו זיין
 אַין גוּיִשָּׁן געריכט דעם עיקול פון בית דין, אונז שמעון
 אַין געלביבן קרח מכאן ומיכאן.

מעשה ז'

עס איז דאָ אָ דין תורה וועגן געוויסע לאָטס פון ריעל
 עסטעיט, ווּאָס ציט זיך שוין פֿיר יאָר (!), אונז די דאַזְיָגָע
 דין תורה האט שוין אַפְּגַּעַקָּאָסְט בִּיְדָע צְדָדִים אָ פֿערְטָל
 מיליאן דאלאר!

מעשה ז'

לא תה טטה משפט, לא תכיר פנים, ולא תקח שחד, כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי עדיקים. (שופטים ט"ז, י"ט).

"אָמֹלָא' דִילְגַע בְּלִינֶר"

פונ א פאלטשע דין תורה ביים "בית דין פון מכון להוראה" און אפענער בילד פון די גניבות וגזילות און פאלטשעריען - זוי אזי דריי באוואומטע רע-בניהם דרב דניאל געלדציזילער, דרב מרדי בראבא און דרב ר' חיים יוספ האבן איגנאינעם אויסגעזוייגט און בארויבט אידישע געלטער!

"מפתח גלדי"!

מהרב ר' משה יצחק שווארטץ שליט"א

(משב"ק אעלע כ"ק מרן אדרמור הגה"ע מקאשי שליט"א).

לכ' הרוגים הגאנונים הדיננים שליט"א, מוה"ר מרDENI, מוה"ר דניאל, מוה"ר חיים יוסף שוחז'י.

ישתי, חשבתי, זמתי, התבוננתי, וחתמתי לבוא אליכם בכתיב, בשורות בשתיים שהן הרבה.

הנה האמת אניד לכם כי כפי ששמעתי ממורי ורבי שליט"א שני כללים, אין לי בכלל טענות לאף אחד.

מרגלא בפומא דמרן שליט"א וולח"ק: "די ערגסטע שמיאטע בי"ד אויז בעסער ווי די בעסטע קארט".

שאם מי שהוא הולך לד"ת וידע בבירור גמור שהצדκ אותו, ואבר הד"ת בלי שום יושר וכדו',Auf"כ אבד למען כבודו ית"ש, או באמת אין לי טענות שהצרכתי לפסוק באמצע הד"ת ולילך ממש, כי בטוח אני באלה שזה הי' רצון כבודו ית"ש שבשל ארשה לשוק פיער רוחו מלא דבה על בניו של מרן שליט"א ואין הצר שהוא בנזק המלך, ע"כ אודה לד' שותן לי בזה המחשבה טוביה שאני יעמוד באמצע הד"ת ולוחה על ממון שבוודאי שייך לי (אין שום טענה בעולםשמי שהוא מזיך מאיזה סיבה שהוא לחבירו, שיפטור לשלם לי ובמיוחד כפי

הצלת אבן מקרר תזוק נפשות

ראות עיניכם שוה הי' בכוונה לשtok אותה וד"ל...) ועמדתי על נסיעון לכסף, ועל בושה שלי רק למען כבודו ית"ש וכבוד בית ריבינו שליט"א, ע"כ אין אני בא בטענות אליכם על מה שאבדתי הכספי, גנול שוה הי' ההחלטה שלי, אבל מה שיש לי טענות אליכם הוא כיד להלן:

אמת שבכל פסק דין שיזוא מתוך ידי' הוא קדוש ואין להרדר אחריו ואין לערער עליו, אבל האם זה נקרא בידי' כשושבין שלשה מו"צ ווישבין ומהענגין על דברי בו וклиין, האם עלogenous ר"א נאמר אלקים נצב בעדרת אל, ח"ז?? האם זה נקרא בידי' הדין לאמתנו נעשה שותף להקב"ה, ח"ז?

בכלל לכתלה כשהאמרתי שאין לא רוצה לדבר פה בענייני, שוה בכלל אין להם שיוכות להדין ודברים, תיכף צחקתם ממוני, כל תינוק בן יומו כשהוא הי' שומע המדבר אפי' כמה רגעים, הי' תיכףomid מבין שאין זה כי אם לחרחר ריב, וליצנות ודברי בזין אשר אינו נוגע לעניין כלל, ואתם יושבים ושומעים באוזן קשבת, יותר משעה ועוד ידכם נתוי' אם לא שאין הלכתיה ממש, האם זה נקרא בידי' אני צריך להעריך את זה ולא אמר בלבבי שזה נקרא יש דין בישראל.

האם באמת שכבא האברך ר' מענדל ואני שאלתי אותו בפניכם מי האיש הזה ועשה ליצנות מהבי"ד עם

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק לא

כל הדרשה שלו [השם, הכתובות, ועוד ועוד], ואתם היו מצחיקים אותו בלי להשkeitו אותו, האכן יש אלקיים במקום זהה?...

האם כשהאני יצאתי מחדר הב"ד אתם היו מצחיקים וושומעים שמה וקשבתם להם. האם זה בכלל אסור לדין לשמע טענת חבריו שלא בפני הבע"ד.

האם אתם לא רואים כל השעה שר' מענדל רק רוצה לילך מעניין לעניין, ומעניין לעניין באותו עניין, ולסוף הדבר אמרת על מה באו לכאן. ולא אמר שקר בשם הרה"ג ר' אליעזר חיים בلوم שי' שהוא דוקא רוצה שישמע את רבים, (אדרבלה, לכו נא ונוכחה ולשאול הרה"ג ר' אליעזר חיים בلوم שי' האם זה אמרתו או שקר גמור), אף לא הי' ספק כלל' בעיניכם לבדר זאת.

תאמינו לי שככל הזמן שעה ויתר ישבתי שם נבהל ונשתומם, לא האמנתי לאוניהם שלי (אויל לאוניהם שכך שומעות) ועניינם שלי (אויל לעוניים שכך רוואות), והכל במסזה ובאיצטלא דרבנן.

תלקחו חומש ותעיינו ברש"י זיל על הפסוק לא תכירו פנים במשפט (דברים ט"ז י"ט), ודיל! רח"ל מי יודע אם לעת כואת הגעתם למלכות.

לאו נגרא אני ולא בר נגרא אני לילך ולהתוכחה אתכם, וכ"ש בעולם השפל הזאת כי האמת הוא לע

拯 צלה

אבן מקר תזעך

נפשות

בתכלית השפלות, האם זה פלא בעיניכם מה שקורה מידיו יום ביוםו ומידי שבוע בשבוע, אין לך יום שאין צורתה מרובה מחברתת, עיני בעיניכם במם' אבות מה קורה בסוף של עינוי ועיות הדין רח"ל, וגם ברש"י (דברים א' י"ג) ר"ה ואשםם, וגוו. ותעיננו ע"ז במם' שבת מ"ב שאמרו חז"ל על זה, וגם במם' סנהדרין.

אמת אגיד לכם כי זה יותר מעשרים וחמש שנים שהי לי הוציא להיות יד ימינו של מושר שליט"א, ובכל פעם ופעם כשהי מעורר אודות הליכה לבי"ד ולא ח"ז לערכאות, מעולם לא הבנתי העניין ההו אלא ד"ת יותר בזול, יותר בירוש ויתר... משאר ערכאות ולמה לילך לערכאות, האמת אגיד לכם ג"כ אף פעם לא ישבתי אצל בי"ד והרבה פעמים הייתה בערכאות (כמובן עם גויים שמותר עפ"י תורה) ונשארתי נכהל ונשתומם אתמול, מה שראיתי במו עיני היפך ממה שצורך להיות, ומצאתי תירוץ להתימה שלי של יותר מעשרים וחמש שנים.

ואבוא היום אל הסיום, אני את נפשי הצלי, הלכתי לד"ת (ולא לערכאות) כפי שהוא הי אומר בששמעiano רוצה לילך, וקבלתי את שלי באהבה (מסתמא מגיע לי מאיזה סיבה) אבל הלא אמרו חז"ל: כי "חוין ממון שאינו רוצה יכול לחתכו בדין". אני בל"ג לא אקרא אותו יותר לד"ת (ב"ה זה הי יותר מידי לכל החיים

שלוי) אבל אין אני מוחל לו לא על הדמים [דמים חרתי משמע], וזה האחריות שלכם כי אם ח"ו... או זה האשם שלכם. ולכם אני אגיד: כי אני בחרור פראיסטע מענטש לא היתי עושה מה שאתם עשיתם, (ליישב על השבעון ודמים שלו [חרתי] ולשםוע דברי ריב ודברי בזיון, ודברי מחלוקת, ובזו וקצף) לעשות מד"ת דברי צחוק ח"ו, ובמקום שהגידו והסבירו לאנשים האלה... עוד עשיתם להיפוך להיפוך.

יש לי מלא אמתחת לכתוב לכם, ועוד חזון למועד.

משה יצחק שוווארי

משב"ק אצל מרן מקאשוי שליט"א

נ.ב. כל המכתב הזה הוא רק חלק קטן مما שכתבתי בארכיות, ובראיות על כל פרט ופרט, אבל ראיתו כי יהיה ארוכה מארץ מדה. ע"כ עברתי וכתבתี้ רק ראשוני פרקים, ותן לחכם ויחכם עוד.

הנ"ל, [ראה דאקוומענט # 42].

← פרק ז' →

**מיר גיבן אירק א קלינען באַריכט פון אָ
גְּרוֹיסָע בְּאַנְדָּע רַע-בְּנִים מַאֲפִיאָ-פַּאֲרָאיִין
דָּעֵר "גַּנְבָּ גִּינְזְּבָּרג" הָאָט פַּאֲרְלוֹיְרָן אַסְאָךְ בַּיּוֹנָעַם,
אוֹן דָּעֵר "מַאֲפִיאָ פַּאֲרָאיִין" ווֹאָסְ רַופָּט זִיךְ לְיִדְעָר
אָן "אָגּוֹדָת הַרְבָּנִים", זִיךְ הָאָט אַנְגָּעָהוֹבִין צֹו זָוְנְקָוּן
מענטשָׁן הָאָבָן זִיךְ בְּ"ה דָּעָרָוֹאָסְט ווֹעֶר דָּעֵר גַּנְבָּ
אָיז אָוֹן אָזְוִי אָרוֹם זִיךְ גַּעַוּוֹאָסְט צֹו הַיְתָן פָּוּן אִים.**

נאכדעם ווי עס איז שוין אין דער פַּאֲרָגָאנְגָּעָנְהִיט מיט
הצלהה צוּווִי מַאֲלָ אָרוֹסְ גַּעֲגַּבָּן גַּעֲוָאָרָן דָּאָקוּמָעְנְטִירְטָע
באַרְיכְּטָן אַיְבָּרְ הַעֲרָשָׁל גִּינְזְּבָּרג, בְּנָגָע ווי אָזְוִי עַר הָאָט שוין
ליידער אָוְמְגָלִיקְלִיךְ גַּעַמְאָכָט אָן אָ שִׁיעָרְ פָּוּן אַחֲבָנִי הַיִּי,
הָאָט מַעַן צְוָרִיקְ גַּעַהָעָרְטָ פָּוּנָעָם חַשְׁוּבִּין צִיבָּר אָן אָ שִׁיעָרְ
גְּרִיסָן אָוֹן רַעֲקָצִיעָם, ווֹאָסְ הָאָט אַנְגָּעָדִיטְ אֹזְ דִּי לְוחְמִים אָוֹן
בָּעֵלִי מִסְרָתָ נְפָשָׁה הָאָבָן בְּ"ה אַוְיְגָעָטוֹעָן דָּאָס ווֹאָס מִיר הָאָבָן
עוֹרְוֹאָקְטָעָט ! דָהִינוּ: דָעֵר "גַּנְבָּ גִּינְזְּבָּרג" הָאָט פַּאֲרְלוֹיְרָן
אַסְאָךְ בַּיּוֹנָעַם אוֹן דָעֵר "מַאֲפִיאָ פַּאֲרָאיִין" ווֹאָס רַופָּט זִיךְ לְיִדְעָר
אָן "אָגּוֹדָת הַרְבָּנִים" הָאָט אַנְגָּעָהוֹבִין צֹו זָוְנְקָוּן. מענטשָׁן הָאָבָן
זִיךְ בְּ"ה דָּעָרָוֹאָסְט ווֹעֶר דָעֵר גַּנְבָּ אָיז, אָוֹן אָזְוִי אָרוֹם זִיךְ
גַּעַוּוֹאָסְט צֹו הַיְתָן פָּוּן אִים.

וַיְהִי הַיּוֹם "אַיִן וַיְהִי אֶלָּא לְשׁוֹן צְרָה", אָזְוִי ווי גִּינְזְּבָּרג מיט
זַיִן שָׁמַשׁ דָעֵר בָּאוֹאָסְטָעָר מַוְשָׁחָת אָרִי' רַלְבָּגְ הָאָבָן זִיךְ
דָּרְעָזָעָן ווַיְיִגְּנַג זִיךְ הַאַלְטָן, אָוֹן זִיךְ הָאָבָן פַּאֲרָשְׁטָאָנָעָן אֹז אָוִיב

טוט מען שוין נישט עפערס דעררוועגן דאן זענען זיעירע טאג געציילטע און וועלן אינגעאנצן פֿאַרלֿוּן די מאָפֿיאַ ביזונעס (וועלכעס זיַּי רופֵן אָן "דין תורה"), איז זיַּי אִינְגְּעָפָּלְן אָן עצה—דְּהִיְינוּ, מְיוּעָט זִיךְ אֲנָהוִיכְן שֶׁלְאָגְן אִין דָּעַר עַפְעַנְטָלִיךְ אַקְעָגָן די רֻעְפָּאַרְמָעָר אָן קָאנְסָעְרוֹאַטְיוֹן; מְיוּעָט מָאָכְן אַ גְּרוּוּס גַּעַרְאַטְשָׁקָע אָוִיפְּ די מִידְיָא אָן זִיךְ אֶזְוִי אַרְוּם שָׁאָפְּן פֿאַבְּלִיסִיטִי כְּדִי מִזְאָל וּוַיְסָן אֹז זַיִּי עַקְוּסְטִירָן נָאָךְ, אָן אֶזְוִי הַאָבָּן זַיִּי טָקָע גַּעַטְוָעָן! זַיִּי זָעָנָעָן גַּעַגְּאָנָגָן צָו די טַעַלְעוֹזִיעַ, רַאְדִּיאַ סְטָאָנְצִיעָס אָן צָו אַלְעָ גּוֹיְשָׁע צִיְּטוֹנָגָעָן, אָן אַ יְעַדְן צְוּדְרִיִּט אָן מְשׁוֹגָע גַּעַמְאָכְט, אֹז די וּוּעָלָט זָאָל וּוַיְסָן אֹז "הַעֲרָשָׁל גִּינְזְבָּרָג אָן אַרְיִי רַלְבְּג", די פֿאַרְטְּרָעְטָעָרָס פָּוָן כָּלְלִיְּרָאָל, טָוָעָן פֿרָאַקְלָאָמִירָן אָן אַוִּיסְרוֹפֵן אֹז "די רֻעְפָּאַרְמָעָר זָעָנָעָן נִישְׁטָקִין אִידְן" (זַיִּי אַבְּעָר פֿאַרְשְׁטִיטִיט זִיךְ פְּרִין זִיךְ יָא אָוִיפְּ וּוַיִּידְן!) די תּוֹצָאָות דַּעֲרָפָן זָעָנָעָן לַיְדָעָר גַּעַוּעָן אַוְמְגַעְוּוֹנְטָשָׁן, אָן צּוֹלִיב טָקָע זַיִּי, לִיְדְּן הַיִּנְטָא אַחֲינָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַוְמְעָטָום אָן בְּפֶרֶט אִין אַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּוְדי נַאֲכְפָּאַל גַּעַנְדָּע נִיעָס בָּאַרְיכְּטָן הַאָבָּן עַס אַלְיָין שְׁוִין מְעַרְעָרָע מָאָל קָלָאָר גַּעַשְׁרִיבָן.

די ביזונעס נִישְׁטָקִין אַלְיָין, וּוְאָס טָוט מען זַוְיְתָעָר?

על כל פנימ, נאַכְדָּעַם וּוַי סְהָאָט זִיךְ צּוּבִּיסְלָעַךְ אַפְּגַעַשְׁטִילַט, אָן גִּינְזְבָּרָג אָן רַלְבְּג הַאָבָּן אַיְנְגַעְזָעָן אֹז אַחֲרַץ די צְרוֹת וּוְאָס דָּאָס הָאָט אַנְגַעַעַרְבָּעַט הָאָט דָּאָס אַבְּעָר זַיִּי דַּעֲרוֹוִילְיִט קִיְּין בִּיזְוּנָעָס נִישְׁט גַּעַבְּרָעְנָגָט, אָן אַדְרָבָה, דָעַר עַולְמָה הָאָט דָאָן שְׁוִין אַיְנְגַעְזָעָן אֹז דָאָס זָעָנָעָן נִישְׁט מַעַר וּוַי צְוּוּיִ צְרָהְלִילִיט, צָו בַּעֲסָעָר גַּעַזְאָגָט צְוּוּיִ פּוֹסְטָעָ לַיְדִּיגְג גִּיעָרָס וּוְאָס

אַבְן מִקֵּר תֹּזֶעַק נְפּוֹשׁוֹת הַצְּלָת

האַבְן פְּשׁוֹת נִישְׁט וּוֹאָס צַו טְרוֹעַן מִיט דִי צִיִּיט, - עַרְשַׁת דָּאן,
הָאָט דָּאס בִּיסֶּל רַעֲשַׁת עַולְם וּוֹאָס הָאָט זִיךְ נָאָךְ בֵּין דָּאן גַּעַהְאָט
איַנְגַּעַרְעַדְט אָז דִי "אַגּוֹדַת הַרְבָּנִים" אַיז עַפְעַס אַישׁ, שְׂוִין אוַין
יעַצְט אַיְנְגַּעַזְעַן וּוֹעֶר דִי "חַבְרָה" זְעַנְעַן.

מַעַן נָעַמְתָּ צַו נָאָךְ אַמְּפִיאָנָעַר, כִּדִי אוַיְפְּצַחְוַיְיַיְנוּן דַעַם נָאָמַעַן פָּוּן אַגּוֹדַת הַרְבָּנִים

על כל פנימ, יעַצְט האַבְן זִיךְ גִּינְזְבָּרְג אָון רַלְבְּג שְׂוִין
גַּעַמּוֹזַת זָוְן אַנְדָּעַרְעַע עַצְוָת אָון אַוְפְּנִים וּוֹי אַזְוִי צְוַרְיקְצַוְשְׁטָעַלְן
זַיְעַר מַעְפִּיאָ בִּיזְנוּס, בֵּין עַס אַיז טַאַקָּע זַיְיַיְגַּעַרְפָּאַלְן אַט דִי
פָּאַלְגְּנְדָּעַ המְצָאתָה:

מַיוּעַט צְוּנוּמָעַן צַו זַיְעַר קְלוּב נָאָךְ אַגְּנְגְּסְטָעַר וּוֹי זַיְעַרְס
גְּלִיכְין, אַ גַּעַלְעַרְנְטָעַר מַעְפִּיאָנָעַר נָאָךְ פָּוּנוּם אַלְטָן חַדְר, וּוֹאָס
וּוְעַט זַיְיַיְגַּעַן אַלְצָן דַעַר נִיְעַר "בָּאָס" פָּוּן דַעַם קְלוּב. בִּים
עוֹלָם גּוֹלָם וּוְעַט זִיךְ דַעַר אַוְיסְקוּק פָּוּן דַעַר אַזְוְיגְּעַרְוְפָּעַנְע
''אַגּוֹדַת הַרְבָּנִים'' עַנְדָּעַרְן, מִיְּנָעַנְדִּיג, אָזֶה עַס זְעַנְעַן עַפְעַס
צְוַגְּעַקְוּמָעַן נִיְעַפְרַעְזְעַנְדְּלִיכְקִיְּיטָן צַו דִי אַרְגָּאַנְזָאַצְיָע, אָון אַזְוִי
אַרְוּם וּוְעַט דַעַר מַעְפִּיאָ בִּיזְנוּס הַאַפְנְטָלִיךְ צְוַרְיק אַוְיפְּבָלְיעַן,
דָּאָס גַּעַלְט וּוְעַט צְוַרְיק אַנְהָוִיכְן אַרְיִינְפְּלִיסְן, מַיוּעַט קַעַנְעַן
וּוְיִטְעַר לְעַבְנָן אָון לְאַכְּנָן אָון וּוֹאָס נָאָךְ מַעַר דָּאַרְפָּן דַעַן אַ בָּאַנְדָּע
רוֹיְבָּרְעַר האַבְן?

אייזעריל בעלסקו איז מחליט או ער איז געווואָרן אַ "דִּין"

ה"ז

בקיצור, ס'אייז זי געלונגגען! און אַזוי איז טאָקע געשען!
מ'הָאָט געטראָפָּן אֹזָא פֿאָרְשָׁוֵין מיט די אויבן דערמאָנטע
"מעלות", נישט קיין צוּוִיטע נאָר טאָקע דער באָריַמְטָע גס
روح און געלעַרנְטָעַר גַּנְבָּ אלְיַין, "אייזעריל בעלסקִי" פֿוֹן יִשְׂכָּבָה
"תורה ודעַת". מענטשן ווֹאָס ווֹיִיסָן נאָך נישט פֿוֹן אייזעריל
בעלסקייס "גוטע מעשִׁים" ווּעָלָן אַוּדָאי זִיךְ ווֹאנְדָעָרָן אָן זָאגָן
"וֹאָס? דָּאָבִי בעלסקי? מִיר האָבָן קִינְמָאָל נישט גַּעֲוָאָוסֶט
אַז ער אַיז שְׁוִין אוֹיךְ אַין די לְיַין, מִיר האָבָן גַּעֲמִינְט אַז ער
זָאגָט בְּלוֹיז אַ שִׁיעָר פֿאָר אַמְּעָרִיקָאָנְדָר בְּחָוִרִים אַין יִשְׂכָּבָה
תורה ודעַת אָן זָהָו?". יָאָ, טִיעַרְעָ אָן חַשְׁוּבָּעָ לְיַינְעָר, מִיר
הָאָבָן אוֹיךְ אַזוי גַּעֲמִינְט אָן בֵּיז מִיר האָבָן אלְיַין נישט
נאָכְעַפְּאָרְשָׁט דָעַם פֿאָרְשָׁוֵין בְּשַׁבָּע הַקִּרוֹת וְדָרִישָׁוֹת הָאָבָן מִיר
זִיךְ אלְיַין נישט גַּעֲוָאָלָט גַּלְיַיבָּן דָאָס ווֹאָס מִיר האָבָן זִיךְ
ליַידָעָר שְׁפָעַטָּעָר אלְיַין אַיבְּעַרְגָּעָצִיגַּט.

**אוֹב אַיר ווַיְלַט רָאַטְעֻוּן אַיְלָר לְעָנָן טְרַעַת נִשְׁתָּאַבְעָר די
שׁוֹעֵל פֿוֹן דָעַם זָקָן מְמָרָא בעלסקי!**

אלְזָא, חַשְׁוּבָּעָ לְיַינְעָר, טָאָמָעָר אַיר טְרַאָכֶט אַז מִיר האָבָן זִיךְ
פְּשָׁוֹט אוִיסְגַּעַטְרָאָכֶט אַ בִּיזְוַיְלִיגָּע בְּלִבְול אוֹיף "בעלסקי" וכַּתָּ
דִּילִי" — דָאָן זָאלָט אַיר ווֹיִיטָעָר נִשְׁתָּאַבְעָר! אַיְלָן זָאָךְ
זְעַנְעָן מִיר אַיְלָן יָאַמְּרַעַץ מְטוּם "לְפָנֵי עֹור לֹא תָתַן מְכְשָׁול",
אַז טָאָמָעָר דָאָרְפָּט אַיר אַמְּאָל אַנְקּוּמוּן צָו אַ דִּין תּוֹרָה וְכָדוֹמָה,

לה

אָבִן מַקִּיר תֹּזֶעַק נְפּוֹשׁוֹת הַצְלָת

זאלט איר חילילה נישט איבערטררטען די שווועל פון דעם ז肯
מمرا בעלסקי, ובכון וועט איר אייך איינשפֿאָרַן אומזינסטיגע
עגמת נפש, זהה היי שכינו.

יעצט חשוב ע לֵינֶגֶר, לֵינֶגֶר ווַיְיטָעֶר.

געווען איז דאס בערך שנה תשנ"ב, עס האט זיך געהאנדלאט
איבער א דין תורה וואס ס'אייז נישט דא דער פלאץ צו
באשריבן בונגע וועלכע עניין, אבער ווי איר וועט וויטער
ליינען וועט איר פֿאָרְשְׁטִיִּין אוֹ עס האט זיך געהאנדלאט אין אן
עניין וואס רירט אָן אַין יסודות הדת.

ווי איז איזרעיל בעלסקי פֿאָרְנָאָרְט די רבנים און ראש
ישיבות צו באקומוּן זיערע החימות אויף זיין פֿאָלְטְשָׁע
בלאָפֿאָרְיִיעַן.

מעשה שהיה בך היד:

אייזרעיל בעלסקי אויף א געויסע דין תורה[??] איז ער
געווען דער בורר מצד אחד. דער בורר מצד השני און דער
שליש המכרייע (וואס דאס טייטשט רוב בי"ד) האבן כי יענעט
דין תורה נישט גע'פֿסְקִינְט ווי בעלסקי האט געוואָלט. בעלסקי
האט דעריבער אַנגעהויבן צו פֿאָרְפּֿרְעָן און קאמאנדעווּן, וואס
הייסט, היהבן די אַנדְרָעָצְזָוִיִּי דִינִים רעכענען זיך נישט מיט
זיין "גרויסן חותת דעת"? איז ער געגאנגן צו א געויסע
לייטוישע ראש ישיבה, וואס א חוץ וואס יענער ראש ישיבה
האט קיינמאָל אַין לעבן נישט געטווען אַין דיניות איז ער שוין
דאָן געווען האָלב עבר בטל, און אַזְוִי אַרוּם אַרוּס גענארט פון

יענעם ראש ישיבה א' חתימה אויף א' כתב וואס דער זיין
בעלסקי האט פון פריער געהאט פאר אים צוגעגראיט.

אנגעליך האט דאס כתב מזוויף געדארפט באשטעטיגן או'
ער בעלסקי גנב אויז גערעכט א' קעגן רוב בייד (אן עם הארץות
שאין דוגמתו). מיט דעם צעתל אויז דער בעלסקי וווײיטער
געגָאנגען און האט צובאַקּומען נאָך צוֹויִי חתימות פון צוֹויִי
לייטוישע ראש ישיבות, און פֿאַרְשְׁטִיט זיך או' די אַנדערע
צוֹויִי דאַשי ישיבות האבן מקבל געוען פאר אמת וווײַט אלעס
וואס דער בעלסקי שקרן האט זיי אַריינגעבעאמבעטל אין קאָפ,
וויל אויף דעם אויז דאָך דער צבעוניק בעלסקי גאָר אַ גּוֹיִסְעֶדֶר
מוּמְחָה אַנְצּוֹשְׁטָעָלָן אָזָא תְּמִימּוֹת/דִּיגּ פְּנִים, אָזְוִי אוֹזְמַנְתְּשָׁן
קענען מיינען או' ער וויסס ניטאמָל וויאָזְוִי צוֹ זָגֵן ליגנט.

הרבי הגאון ר' אלֵי שוֹויִי טְרַעַט אַרוֹם קָעָגָעָן בְּעַלְמָיוֹן

על כל פנים, צום סוף אויז דער עניין אַנגעלקּומען פאר הרוב
הגאון ר' אלֵי שוֹויִי שליט"א דער ראש הישיבה פון
פֿילְאַדְּלְפּֿיַע. ר' אלֵי שוֹויִי שליט"א זייננדיג שוין יאָרֶן לאָנג
איין די מועצת גדוֹלִי התורה האט שוין איין די לעצטע יאָרֶן
געהאט אַסָּאָךְ פראקטיק מיט אַזְעַלְכָּעָ פֿאַרְשְׁוִינְגָּעָן ווָאָס זָוְכָּן
עוֹker צוֹ זִין דאס בִּיסְל אַידִישְׁקִיט ווָאָס אויז נאָך פֿאַרְבְּלִיבְּן איין
אַמְּעָרִיקָא. הרבי שוֹויִי שליט"א אויז געוען טאָקָע דער ווָאָס האט
איין יאָרֶן תְּשִׁנְׁחָה נִישְׁט אַפְּשְׁרַעַנְדִּיגּ זיך פֿאָר קִינְעָם, זיך
אויפֿגָּעַשְׁטָעָלָט בַּיְדִי "אגודָה קָאָנוּעָנְשָׁעָן" אַוְן אַרוֹיְסְגּוֹעַרְעָטָעָן
שָׁאָרֶף אַקְעָגָן דעם באַוּאָסְטָן עוֹכָר אַוְן מְשׂוּמָד "ראָבִי נָאָרְמָאָן

הצלת

בן מקיר תזעך

נפשות

לאם" פון ישיבת "וועי יו", ווי עס איז געווין לענגער
באָרייכטעט אין דעם דעםאלטס/דיגן "דעָר אַיד".

בקיצור, ווען הרוב שווי שלייט"א האט געזען וואס בעלסקי
האט דא געטווען, איז ער דערשיטערט געוווארן, נישט
גָּלְיִבְנְדִּיג אֶזְאָ אַיְנְגָּר וואס רופט זיך אֶאָיד", זאל אויף
אווי וויתט זיין אֶקל שבקלים אונ נישט מורה האבן אויף מחלל
צו זיין שם שמים ברבים אלץ צוליב זיין פֿאַרְשְׁטוֹןְקָעָנוּ גָּוָה
אונ אהבת בעז.

מְאַבֵּן מִקְוָר תֹּזֶעַק נְפָשׁוֹת הַצְּלָת

**דָּעַר רָאשׁ יִשְׂכָה גִּט אֲרוֹוִס אַפְּסָק אָזִירְעַיל בְּעַלְפָקִי אַז
אַכּוֹפֵר בְּעֵיקָר**

נאך ווי דער ראש היישבה האט מעיין געווען בכובד ראש
אין דעם עניין, האט ער אויך דאס מאל נישט אָפְּשָׁרְעַקְנְּדִיג זיך
פָּאָר קִיְּנָעָם מְחַלְּיט גְּעוּוֹעָן אָוֹן עַרְקָלָעָרט ווי פָּאָלְגָּנְּד: "עַס אַז
לִיְּדָעָר קָלָאָר בַּיִּ מִיר אַז דער "אָזִירְעַיל בְּעַלְסָקִי" אַז אַ
רִיכְטִיגְעָר "כּוֹפֵר בְּעֵיקָר"! אָוֹן כְּדֵי מַעַן זָאָל נִשְׁתָּמִינָעָן אַז
אַיך בֵּין עַפְּעָס מְגַזָּם אָוֹן אַיך זָאָג דָּאָס לִיְּכְטוּנִיג, אָשָׁר עַל כֵּן,
בֵּין אַיך שָׁוֵין מְדוּיעַ בְּרַבִּים, אַז אַזְּוִי לְאָנָּג ווי אַיך לְעַב אָוֹן ווי
לְאָנָּג אַיך בֵּין אַחֲרָי אַיך דִּי מְוֹעָצָת גְּדוּלַּי הַתּוֹרָה, טָאָר דער
"בְּעַלְסָקִי" נִשְׁתָּמִינָעָן צוֹ קִיְּין שָׁוֵם דְּרָשָׁות אַוִּיפָּה דִּי
עַרְלִיכְכָּע אָגּוֹדָה קָאָנוּוֹעַנְשָׁעָנָס! טָאָמָעָר ווַיְיַתְּעַר ווּעַלְן דִּי
"פָּאָלִיטִישָׁעָנָס" אַיְן דִּי אָגּוֹדָה יָאָמְכָּבָד זַיִן דַּעַם "כּוֹפֵר
בְּעַלְסָקִי" צוֹ רַעַדְן, דָּאָן טְרַעַט אַיך שָׁוֵין אֲרוֹוִס פָּוֹן דִּי אָגּוֹדָה".

**דָּעַר פְּסָק וּוּרְעַט אֲנָגָעָנוּמָעָן, בְּעַלְפָקִי טָאָר נִשְׁתָּמִינָעָן אַוִּיפָּטְרַעַטְן
אוֹיפָּה דִּי אָגּוֹדָה קָאָנוּוֹעַנְשָׁעָנָס**

דער ווועד פָּוֹן אָגּוֹדָת יִשְׂרָאֵל הָאָבָן גָּאָר עַרְעַנְסָט
אוֹיפָּגָעָנוּמָעָן דִּי רַיִּיד פָּוֹן דַּעַם חַשְׁבוֹן רָאשׁ יִשְׂכָה, אָוֹן טָאָקָע
עַד הַיּוֹם אַיְן שָׁנַת תְּשִׁיס לְאֹזֶט מַעַן דַּעַם "גַּנְבָּה בְּעַלְסָקִי" נִשְׁתָּמִינָעָן
אוֹיפָּטְרַעַטְן אוֹיפָּה קִיְּין שָׁוֵם אָגּוֹדָה קָאָנוּוֹעַנְשָׁעָנָס.

צו א כופר צו א משוגע/נער וואס איז דער צד השוה?

אֲבָעוּר הַרְהָג ר' סְעַנְדֵר גִּראָס שְׁלִיטָא פּוֹן בַּיְדָאַז מְכוֹן הַוּרָאָה ד'מְאַנְסִי טֻעַנְהַט גָּאָר עַפְעָס אַנְדָעַרְשׁ. הַרְבָּ גִּראָס שְׁלִיטָא זָאָגֶט "בָּאָמָת וּוְיִס אַיךְ נִישְׁט צו דָאָס הַאָט בְּכָל צו טֻעַן מִיט כְּפִירָה, אַיךְ הַאָלֶט אַיז דָעַר בְּעַלְסְקִי אַיךְ אַפְשּׁוּט/עַר משֹׁוגָע/נֵעַר פּוֹן דָעַר גָאָס, נֵאָר וּוְאָס דָעַן, צו אַזְוִי צו אַזְוִי — צו אַ כּוֹפֶר צו אַ משֹׁוגָע/נֵעַר — אַיז דָעַר צַד הַשּׂוֹה שְׁבָהָן אַזְקִין דִּין טָאָר דָעַר מְעַנְטְשׁ נִישְׁט זִין".

וואֹזְוִי אַיז מְעַן גַּעֲקוּמָעַן צו דִי הַחְלַתָּה אַז אַיזְרָעֵיל בְּעַלְסְקִין דָאָרֶפֶט מְעַן טְרָאנָן אַיז מְשֹׁגוּעִים הוּוּי?

וּוֹעֵן מְעַן הַאָט גַּעֲפַרְעָגַט הַרְבָּ סְעַנְדֵר גִּראָס וּוְאָס מִיְינַט אַיךְ צו זָאָגֶן וּוֹעֵן אַיךְ בָּאַטְיַילְט אִים אַלְצַ אַז אַ משֹׁוגָע/נֵעַר?" דָעַרְצִיְילְט אָוֹנוֹ הַרְבָּ גִּראָס שְׁלִיטָא וּוְיִ פָּאַלְגָעָנְד: "אַיךְ בֵּין שָׁוֹין עַד הַיּוֹם בְּ"ה גַּעֲזַעַצְנָן אַוִיכְפָּה הַוּנְדָעַטְעָר דִּין תּוֹרוֹת, גַּעֲוֹעַן אַיז עַס אֲבָעוּר יְעַנְעַר מְזֻלְדִּיגָע מַאל (אוֹן דָעַר לְעַצְטָעָר מַאל) וּוְאָס אַיךְ בֵּין אַוִיכְפָּה אַ גַּעֲוֹיְסָע דִּין תּוֹרָה גַּעֲוֹעַן דָעַר בּוֹרֶר מִצְדָּא אַחֲד אוֹן בְּעַלְסְקִי דָעַר בּוֹרֶר מִצְדָּא הַשְׁנִי, וּוְאָס זָאָל אַיךְ אַיךְ זָאָגֶן, אַזְוִי וּוְיִ אַיךְ הַאָב נָאָר וּוְאָס אַרְוִיסְגַּעַזְאָגֶט פּוֹן מוֹיל עַפְעָס וּוְאָס אִים - דָעַר בְּעַלְסְקִי — אַיז נִישְׁט גַּעֲפָעַלְן הַאָט עַר אַנְגָעַפְאַנְגָעַן צו שְׁוִימָעַן וּוְיִ אַקְעָסֶל אוֹן בְּרַעַנְעַן וּוְיִ אַגְּלִיעַדְגָא שְׁפִין, עַר הַאָט פְּלוֹצְלִינְג גַּעֲכָאָפֶט אַן אַיְזָעַרְנָעָם דַעַקְלָ פּוֹן אַ פְּלָאַשׁ וּוְאָס הַאָט זִיךְ פּוֹנְקָט דָאָן גַּעַפְוַנְעַן אַין דָעַם צִימָעָר (צַו אַפְשָׁר הַאָט עַר עַס גָּאָר אַלְיִין שְׁוֹין פּוֹן פְּרִיעָר גַּעַהָאָט

הצלה

אבן מקיר תזעק

נפשות

מג

צוגעגרייט) און מיר געווואָרפן אין קאָפּ אַריין! איך האָב זיך
שנעעל געמוֹזט אויפֿהִיבֵּן און מאָכְן פֶּלִיטה אַיְידָעָר... איך האָב
געזָאָגָט פַּאֲרִין אַנדָעָרָן דִּין אָז מִידָּאָרָף אִים בִּינְדָן הָעָנָט אָוָן
פּוֹס אָוָן אִים שָׁוֵין פַּאֲרְשִׁיקָן אַין מְשׂוּגָעִים הוּאָז אַריין. נו, אַיר
פרעגט מִיד נָאָך וּוָאָס דָּאָס הַיִּיסְט אָמְשׂוּגָעַנְעָר?".

הערת און שטוינט ווֹאָס דער משוגעןער בעלסקי קען אליעז טווען

חשובי'ע לײַינער, דער אויבן דערמאנטע מעשה זאל אײַך
בכל נישט זיין קיין חידוש, וויל עטוואָס נישט לאָנג צורייך
האָבן מיר געהערט אָן ענלייכע געשיכטע מפי עדים נאמנים
(גראָדער צוּווִי תלמידים פון דער ישיבָה תורה ודעת) ווֹאָס זענען
דערביי געשטָאנען און אלְיאַין בִּיגְגָוּאוֹוינְט, און אָט ווי פֿאַלְגֶּנד
דערצְיַילְן זַיִן :

דער בעלסקי דָּאוּעָנט אין תורה ודעת. אַיִּנְמָל אין אָ
געוויסע פרײַיטָאג צו נאָכְטָס פרשָׁת צו תְּשִׁנְיָז, האָבן אָ פָּאָר
אַידָּן בָּאָמְעָרְקָט ווי בַּיִּם גָּאנְץ דָּאוּעָנָעָן זִיכְטָ דער בעלסקי און
ברענט פָּאָר כָּעֵס אָון קוּוִים ווֹאָס עֲרַזְגָּט אַרוֹוִיס אָ אַידְישׂ ווֹאָרט
פָּוֹן מּוֹילְן. "נוֹ ווֹאָס קָעָן מַעַן טּוֹעָן?" טְרָאָכְטָן זַיִךְ דִּי דָּזְיִגְעָ
אַידָּן. "בִּיז נָאָכָּן דָּאוּעָנָעָן ווּעַט זַיִךְ אִים גַּעֲוִיס דָּאָס כָּעֵס
אָפְשָׁטָעָלְן", זִיכְטָ שְׂטִילְעָרְהִיטָּא אַיִּינָעָר פָּאָרְן צְוּוִיָּתָן. אָבעָר
אוֹיף דָּאָס פֿאַלְגֶּנדָע האָט זַיִךְ קִיְּינָעָר נִשְׁתָּוּגְעָרְכָּטָן!

קראי טשאָפָּס לְנַבּוֹד שְׁבָתָ קָוָדָשׁ — אַיז בַּיִּ בעלסקי אָן עַנוּנָּ שְׁבָתָ

און ווֹאָס מִיְינְט אִיר האָט פֿאָסִירָט? גְּלִיַּיךְ נָאָךְ עַלְיָינוּ בשעה
דער גָּאנְצָעָר עַולְמָ ווִינְטָשָׁט אַיִּינָעָר פָּאָרְן צְוּוִיָּתָן "אָ גּוֹט
שְׁבָתָ", דְּרִיְיט זַיִךְ דער בעלסקי אוֹיף אַיִּין מָאָל אוֹוִיס מִיט אָ
כָּעֵס, אָון אָזְוִי בְּרַעַנְעַדְגַּעַרְהִיטָּא, לוֹיפְּט עֲרַ צָו צָו אַיִּינָעָם אָון
דָּעַרְלָאָנְגָּט יְעַנְעָם אָ פָּאָר "קראי טשאָפָּס"! יָאָ! אַיִּין מִיטָּן

הצלה

אבן מקיר תזעך

נפשות

מה

סָאַמֵּע בֵּית הַמְּדֻרְשׁ, מָקוֹם מִקְדֶּשׁ מַעַט, אַיִלָּעָם סָאַמֵּע שְׁבַת קָוָדֵשׁ – (כִּי בְּעַלְסָקִי הַיִּסְטָדָס מִן הַסְּתָם "לְכָבוֹד שְׁבַת קָוָדֵשׁ") – לְאַזְּט עַר אֹוִיס זִין כָּעֵס אָוָן דָּעַרְלָאנְגַט יַעֲנָעָם "קְרָאַטִּי טְשָׁאָפָס" פּוֹנְקָט וּוּי אָגּוּי !

בעלסקי דערלאנגט אַ מְתָנָת יַד פָּאָר אַ דִּין וּזְאָם הָאָט אנְדָעַרְשׁ גַּעַזְאָגַט וּוּי אִים

אָזּוּי וּוּי עַס אִיז יַעֲנָעָר שְׁבַת גַּעַוּעַן הַאֲרָט נָאָך פּוֹרִים, הָאָבָן אַ טִּיל צָוּקָעָרָס בְּלִית בְּרִירָה מְחַלְּיט גַּעַוּעַן אֹז אָפְשָׁר אִיז עַר גָּאָר נָאָך אַנְגָּעָטְרוֹנְקָן פּוֹן פּוֹרִים. עַס הָאָט זִיךְּ אַבְּעָר אָרוֹיְסְגַּעַשְׁטָעַלְט אֹז יַעֲנָעָם וּזְאָס דָּעַר צָעַדְרִיְּטָעָר בְּעַלְסָקִי הָאָט דָּעַרְלָאנְגַט דַּי "קְרָאַטִּי טְשָׁאָפָס" אִיז גָּאָר גַּעַוּעַן אַ דִּין וּזְאָס זִיכְּטָ אָפְט בַּיְּ דִין תּוֹרוֹת. זַעַט זִיךְּ אֹוִיס אַז אָזּוּי וּוּי יַעֲנָעָר דִין (אָזּוּי וּוּי אַלְעָ אַנְדָעַרְעָ) אִיז נִישְׁתָּגַע גַּעַוּעַן אַיִּנְשְׁטִימִיג מִיט בעלסקייס קְרוּמָע סְבָרוֹת אָוִיפָּ אַ גַּעַוּיסָע (אַדָּעָר גָּאָר עַטְלִיכָּע) דִין תּוֹרָה, אָוָן דַּאָס הָאָט אִים שְׁטָאָרָק גַּעַרְעָנְקָט אָוָן צָעוֹדָעָרט, הָאָט עַר מִמְּלָא פְּשָׁוֹט אַיִּנְפְּאָכִיג יַעֲנָעָם דִין דָּעַרְלָאנְגַט אַ מְתָנָת יַד, כִּדְיַ אָזּוּי זִיךְּ בָּאַרוֹאַיְגָן אָוָן אַפְשָׁטָעַלְן דִין כָּעֵס. (נוֹסַח בעלסקי).

דָּעַר שָׂוָר שְׁנָגָה

וּוּעַן דַּי אַרְוְמִיגָּע הָאָבָן פָּאַרְוָאַונְדָעָרט גַּעַפְרָעָגָט יַעֲנָעָם דִין אַיְבָּעָר דַּי מָאַדְנָע פָּאַסְיְּרָוָג וּזְאָס זִיךְּ הָאָבָן אַט אַלְיִין צָוְעָזָעָן, הָאָט יַעֲנָעָר דִין מִיט אַשְׁמַיְיכָל גַּעַזְאָגַט, "אַנְקָ פָּאַרְשְׁטִי אֹז עַר הָאָט מִינְקָ אַוּזְדָּאי דָּעַרְלָאנְגַט דַּי "קְרָאַטִּי טְשָׁאָפָס" אַיְבָּעָר אַ דִין

הצלה

אבן מקרת חזק

נפשות

תורה, אֲבָרָר ווּעַן עַר זָגַט מִיר כְּאַטְשִׁיג אֹוֵיפֿ "וּוּלְכָעַ" דֵין תורה, ווְאַלְטַ אַיךְ כְּאַטְשַׁ גַּעֲוָוָסֶט אֹוֵיפֿ ווְאַס אָרוֹיפֿ דַי קְרָאַטִי טְשָׁאָפַס זְעַנְעַן גַּעֲוַעַן".

דער דיין ווַיַּיס נָאָךְ עַד הַיּוֹם נִישַׁט אֹוֵיפֿ ווּעַלְכָן דֵין תורה בעלסקי האט אים דערלאנגט די "קראטי טשאפס"! (דער שור שנגה דארף נאָךְ איינעם דערלאנגען אוֹן דָאַן אַיז עַר אַ פָּערטְּיגָעַר שָׂוָר הַמּוֹעֵד). ווַיַּאֲזַוְּיַי סְזָאַל נָאָר זַיִן, שְׁטִימָעַן טָאָקָעַ דַי אַלְעַ מְעֻשָׂות, וַאֲחֵד יַעַד עַל הַשְׁנִי.

די נָאוּה שְׁטִינְקֶט פָּוּן אַים

אוֹ מְרַעַדְתַּ שְׁוִין יָאַ דָּעַרְוּוּגָעַן ווַיַּאֲזַוְּיַי דָּעַר בעלסקי רעכט אַפְּ זַיִנְעַ שְׁבָתִים אַיִן יִשְׁיבָה תּוֹרָה וְדָעַת, אַיז כְּדַאי צַו דָּעַרְצִיְילַן ווְאַס מִיר הָאָבָן שְׁוִין גַּעַהְעַרְטַט פָּוּן מְעַרְעַרְטַט מְתָפְלָלִים ווְאַס דָּאוֹנוֹעַן דָּאָרטַט: "פְּרִיְיטָאָג צַו נְאַכְתָּס נָאַכְנָס דָּאוֹנוֹעַן", זָגַן זַיִי, "אַיז עַס שְׁוִין יָאָרָן לְאָנָג אַיְנְגָעְפִּירַט בְּיִם גַּאנְצַן עַולְם צְוָצָגִיַּן צּוֹם "רָאַשׁ הַיִשְׁיבָה", הַרְבָּ פָּאַם שְׁלִיטַתָּא אַוְן אַים ווַיַּנְטַשְׁנַן" אַ גּוֹט שְׁבָתַת", אַזְוַי ווַיַּעַס פָּאַסְט זַיִךְ טָאָקָעַ פָּאַר אַ רָאַשׁ יִשְׁיבָה", אַוְן ווַיַּעַס אַיז בָּאמְתַת טָאָקָעַ אַיבָּעָרָאֵל אַזְוַי אַיְנְגָעְפִּירַט.

דָּעַרְצִיְילַן זַיִי ווַיַּיְטַעַר, אַיז "דָּעַר פָּאַרְשָׁטוֹנוֹקָעְנָעַר בָּעֵל גָּאוֹה בעלסקי אַיז נָאָךְ אַיִן זַיִן לְעַבְנַן נִישַׁט צְוָצָגָעָנָגָעַן צּוֹם "רָאַשׁ הַיִשְׁיבָה" זָגַן "אַ גּוֹט שְׁבָתַת", פְּשָׁוֹט ווַיַּלְלַעַל עַס פָּאַסְט אַים נִשְׁטַט! עַר רַעַדְתַּ זַיִךְ אַיִן אַיז דָּעַר עַולְם בָּאַמְעַרְקַט דָּאָס נִשְׁטַט, דָּעַר עַולְם אֲבָרָר, זְעַט אַוְן ווַיַּיְסַט שְׁוִין גַּאנְצַן גּוֹט דָּעַרְפּוֹן, - אַוְן זַיִי צַו. יָאָ! "דָּאַם אַיז דָּעַר מְהֹותַ פָּוּן דָּעַם גַּאנְצַן בעַלְסְקִי".

בעלקי שרייט קולות אויפן דעברעциינער רב זעלעפַן

עס האט אונז אויך דערציאילט אָ חשוב'ער מגיד שייעור פון ישיבת חתן סופר וואס ער אייז אליין דערביי געשטאנגען, ווען דער דעברעциינער רב זעלעפַן האט אָמֶל אַנגערוּפָעַן דעם בעלסקי אויפן טעלעפאָן און אִים פֿאָרגעהאלטְן, אָז היתכן ער האט געגעבען רשות פֿאָר אָ געוויסְן פֿאָרשׂוּין צו גײַן לערכאות של עכו"ם, בזמנן ווען דער צד השני אייז גרייט בכל עת ועונה דן צו זײַן בפֿנִי בֵּין דְּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל ? נישט וויסנדייג ווי אַזְוִי זִיךְ צו פֿאָרענטפֿערן האט ער זיך פֿאָרלוּירען, ער האט אַנגעפֿאַנגען צו שרייען, און האט אַזעְלְכָע געוואָלְדָן געמאָכְט אָז די אַלְעָן אַנוּזענדָע בֵּין רב אין שטוב האָבן געקענט העורך דורךן טעלעפאָן דעם משוגעַנְעַם מיט זײַנע קולות (דאָס אייז דאָך זײַן דֶּך, אַדער שרייען, אַדער יְעַנְעָם דערלאָנגען) און צומְסָוף האט דער עז פֿנִים לְגִיהַנְם נאָך אַרְאָפְגַעַהָאָקְט אויפַן רב זעלעפַן טעלעפאָן.

דער דעברעциינער רב קראָעַצְט און רעדט זיך אָפְ פָּן האָרֶץ און זאגַט אָז בעלקי האט נישט קײַן חַלְק לְעוֹלָם הַבָּא

דערציאילט אונז דער מגי"ש וויטער: אָז די אַרְומִיגָּע אַידְן האָבן באָוָאנְדָעַרט דאָס אַיְדָלְקִיט און גָּדוֹלָות פָּון דעם גְּרוֹוִיסְן גָּאוֹן וְצִדְקָה זעלעפַן זיך ווי אַזְוִי ער האט גָּאָרְנִישָׂט צוּרִיק גַּעֲנַטְפָּעַרט דעם שוֹטה רְשֻׁעָה וְגַס רֹוח. צומְסָוף האט דער דעברעциינער רב זעלעפַן אַ קְרָעַצְט גַּעֲגַעַבָּן אָון גַּעַזְגָּט "ליידער האט ער [בעלסקי] נישט קײַן חַלְק לְעוֹלָם הַבָּא... וּוּיְיִ וְיִיְיִ פֿאָר אִים... וּוּיְזִוְיִי האט דער מענטש נישט קײַן מָוָרָא אַזְוִי מִיאָס אַפְּצּוֹשְׁפָעַטְן פָּון

מח הצלת נפשות

אבן מקיר תזעק

אונזער הייליגען שולחן ערוך". לא לײַדער! דאס וואָס די הייליגע פוסקים שריבּין וועגן איסור הליכאַה לערכאות של עכומ"ס אָז "חרי זה רשות ובאיילו חירוף וגידף וחרים יד בתורת משה רבינו ע"ה", דאס פֿאָרנעםט נישט קיין אָרט ביי דעם גס רוח בעלסקי.

וְאֵם הָאָט בְּעַלְסְקִי גַּעֲמֹעַן כִּי אָזִין תּוֹרָה?

אָזוי ווי מיר האָבן מס'ים געווען מיט די אויבּן דערמאָנטע מעשה אָיז טָאָקָע דָא אִין פְּלָאָצֶן צו באַשְׁרִיבּין אָן עַנְלִיכְעַד מעשה וואָס האָט טָאָקָע אוּינַךְ פֿאָסִירֶט מיט דעם בעלסקי. אַיר ווועט שטונגען אָון נישט גְּלִיבּין וואָס פֿאָר אָ קל שְׂבָקִים דער נידערטרעכטיגער בעלסקי אָיז.

פֿאָסִירֶט האָט דאס אִין חדש חמּוֹן שְׁנַת תְּשִׁמְׁץ וווען עס אָיז פֿאָרגעקוּמָעַן אָן "אבּן העוזר דין תורה" בְּיַהְרָב הָגָאנָן הַצְדִּיק ר' יְחִזְקָאֵל וָאָתָה שְׁלִיטַתָּא. דער דָזִיגָעָר דין תורה אָיז גַּעֲמֹעַן אָ גָּאָר שְׁוּעָרָעָד דין תורה אָון קָאָמְפָלִיצְרָט. תורה"ג ר' יְחִזְקָאֵל רָאָתָה שְׁלִיטַתָּא האָט גַּעֲהָאַלְטָן אָז מִמּוֹעֵל פִּי תורה זעַן בְּכָל אָופּן שְׁהָוָא, צו מאָכְן שְׁלוֹם צוֹוִישָׁעַן דאס פֿאָרְפָּאַלְק, בְּפִרְט וווען עס האָט זיך גַּעֲהָאַנְדָּלְטָט פָּוָן אָ שְׁטוּב מיט קִינְדָּעָר. דער ربּ אָיז גַּעֲמֹעַן אַיְבָּרְצִיגְט, אָז די אַנְהָעַצְעָרָס פָּוָן די פְּרוּזְעָנָעַן די וואָס אַרְבָּעָטָן אָן די שְׁנָאָה אָון מְחֻלְקָת צוֹוִישָׁעַן פֿאָרְפָּאַלְק אָון מְמִילָּא אָיז מעַן מְחוּבָּץ צו באַזְּיִיטִיגְנָן די אַרְוְמִיגָּע אַינְשִׁי דְלָא מְעַלִּי אָון זעַן צו רָאָטְעָוּעָן די שְׁטוּב.

בעלטקי קומט עזות זאגן

אין איין שיינעם טאג וווען עס אייז פארגעקומען איינע פון די
ישיבות בית דין בנוגע די דערמאנטע דין תורה שפאנצ'רט זיך
אריין אינמייטן דער דין תורה נישט קיין אנדערער נאר טאקט
דער "בעלטקי" אליען. הרה"ג ר' יחזקאל רاطה שליט"א קוקט
אויף אויף דעם הויכען רויטן בעלטקי אונ רופט אויס "שלום
עליכם ראבי בעלטקי, נאר ווואס איגנטליך זענט איר
אהער געקומען?" "יען! איך... איך... איך בין געקומען
עדות זאגן!" ענטפערט בעלטקי. "לטובות זועמען זענט איר
געקומען עדות זאגן?" פרעגת אים דער רב וויטער.
"לטובת די... די פרויי", ענטפערט ער.

בעלטקי איז פטול לערות?

דער מאן הערדיג ווואס דא גייט פאר, האט ער זיך באַלד
אָקעגן געשטעלט בעלטקייס פֿאָרלאָנג, טעהנֵנדיג, אָז ער איז
פסול לעדות על כל פנים בנוגע דעם עניין. בעלטקי וויטער
הערנדיג אויף "זיך" אָזעלכע וווערטער אָז ער איז פסול לעדות
אייז געווארן מלא חמה (בדרכו) און האט אָנגעהוויבן שריעין
אויף דעם יונגעערמאן מיט כל ערליי זידלערייען. הרה"ג ר'
יחזקאל רاطה שליט"א האט זאָפֿאָרט אִינְטְּעָרוֹוינְט און מסביר
געווען פאר די אָרְוַמְּגַע, אָז אָזוי ווי מען האלט דאָז יעצט
אינמייטן אָ דין תורה האט דאָז דער מאן על פי תורה דעם
פולען רעכט פֿאָרְצְׁוֹלְיִיגְעָן זיינע טענות אויב ער פֿילְט בְּלוֹיז אָז
ער האט עפָעָס אָ טעהנָה. אויב זאָל מען סותם זיין דעם בעל
דין'ס טענות און אֲפִילּוּ נישט אויסהערען ווואס ער האט צו זאגן

וועי עס שטייט "שמעוע בין אחיכם", איז דאך נישט פארהאן קיין גראעסערע עיותה הדין ווי דעם. ואשר על כן "אויב איר ווילט ראיבי בעלסקי" פירט אויס הרה"ג ר' יחזקאל ראתה שליט"א "זועט דער בית דין תיכף אויפגעמען פראטאָקָָל פון ביידע צדדים בנוגע דעם עניין פון "פסול עדות" און דער בית דין זועט מחליט זיין, אם יש דברים בגו דעם יונגערמאַנס טענה. בעלסקי דער גס רוח איז געווארן אינגןץן צומישט פון אוזא מין פֿאָרְשְׁלָגֶג, אָכְבָּעָר אָזְוִי ווי דער בעל גאה האט דאך שווין אָדְעָרֶש נישט געפֿאָסֶט, האט ער בלית ברורה אינגעשטימט דערויף.

**הגה"ץ רבוי יחזקאל ראתה פסק'ען און בעלסקי איז טאָקָע
פסול לעדות!**

דער דיון האט זיך באָלד אָנגעהויבען, ביידע צדדים (בעלסקי און דער מאָן) האבן פֿאָרְגָּעְלִיגְט ווֹאָס זיך האבן געהאָט צו זאגן. צום סוף האט זיך אָרוּיסְגָּעְוּזְעַן אָז דער בעלסקי טאָקָע האט געהאָט פִּיל נגיעות לגביה די פרוי, ער האט געהאלטן אין איין העצן די פרוי אָנטְקָעָגָן אַיר מאָן, בנוסף צו דעם האט דער צד האשה אים שוין מערערע מָאֵל מכבד געוווען מיט אָ שיינע מטבח. פֿאָרְשְׁטִיט זיך, אָז דער رب האט שוין געזען מיט ווועמען מ'האנדلت דא, ער האט אָכְבָּעָר זיך נישט דערשראָקען און האט זיך אויסגעדרוּיט צו בעלסקיין און אים ערקלערט אָז על פי תורה קען ער בשום אין אופּן נישט אויפְּטרעטען מיט אָן הגדת עדות אין דעם עניין.

הצלה

אבן מקרת זעקה

נא

דער רב וועלכער האט שוין געקבנט דעם כאראקטער פון
דעם בעלסקי אלץ א נוקם ונוטר, האט מניי ובוי געוואָלט
פראַבירן אַביסל אַפְּקילן דעם בעלסקי, האט ער אים געזאגט ווי
פאַלגן: "אויב אַיר ווילט, אונ אַויב דער מאָן איז אויך מסכימים
דערצו, דאן איז דער בית דין מסכימים צו הערן ווּאַס אַיר האט צו
זָאגֵן, אַבְּעָר נָאָר "בתורת חותת דעת" אונ נישט "בתורת עדות".
בעלסקי דערזעענדיג שוין כי כלחה אליו הרעה האט מהלית
געוווען בלית ברירה אַנְצּוֹנוּמָעָן דעם "כִּבְודָר" ווי אַיידער ער
זאל שוין תיכף מוזן אויפהַיְיכַן זיך אונ פָּאָרְלָאָזָן דאס בית דין
שטיבל מיט נאָך גְּרוּעָסְעָרָעָה חֲרֻפּוֹת אָונ בּוּשּׁוֹת ווי ער האט שוין
ביז דאן מAMILא געהאָט.

מאידך גיסא האט מען אַבְּעָר געוווארט אויפֿן מאָן אַז ער
זאל אויך צוּשְׁטִימָעָן מיט'ן רב'ס פָּאָרְשָׁלָאָג. הרב זלמן גראָז
וועלכער האט דאן רעפְּרָעָזְעָנְטִירָט דעם מאָן אויף יענעָם דין
תורה האט שנעל געגבען אַ ווינק פָּאָרְשָׁלָאָג, פָּאָרְשָׁטִיעָנְדִיג אַז לְצָוֹרָך
מסכימים זיין צום רב'ס פָּאָרְשָׁלָאָג, פָּאָרְשָׁטִיעָנְדִיג אַז
הענין אונ לויט דעם אַיצְטִיגָּעָן אַנְגְּעָצְזִיגָּעָנָּעָם מצָב איז דאס
דער בעסטער וועג צו האַנדְלָעָן. אונ כדִּי דער מאָן זאל נישט
פָּאָרְצְׁזּוּיְיכְּפָּעָלָט ווערן האט ר' זלמן שטיילערהַיִיט אַריינְגְּעָרוּמָט
דעם מאָן אַין אויעָר "זַיִ נִשְׁטָ קִיְּן נָאָר, לְאַז דעם צַעְדְּרִיטְעָן
אַפְּ פְּרָעְדִּיגָּן ווּאַס ער וויל, אָונ ווער פָּוּן אַים פְּטוּר
שִׁינְעָרָהִיט !".

בעלפסי איז נישט מוכנים מען זאל מאכון שלום בית!

דער יונגערמאן האט טאקוּ אײַינגעשטימט און בעלסקי הייבט אָן צו רעדן. אַלזֹא, ווֹאָס מיינט אִיר איז דער "חוות דעת הגדולה" פון דעם גס רוח בעלסקי געווען? פֿאַרְשְׁטִיט זיך אָז "מֵקָעֵן דָא נִשְׁטָמָאָכָן קִין שְׁלָוָם בֵּית" (אפשר קען אונז בעלסקי דערצ'ילן ווי ער האט שוין יא אַמְאָל עוֹסֶק געווען אַין שלום בית?).

הרה"ג ר' יחזקאל ראתה שליט"א שלאגט אַבער צוריק אָפ בעלסקי מיט אַ שאלָה און פרעגט אִים: "לוּיט ווי מיר פֿאַרְשְׁטִיטְיעָן זָגַט אִיר דָאָך אָנוּן אַיִיעַר "חוות דעת", אוּבָאָזְוִי קענט אִיר אָפֶשֶׂר זָגַן פֿאָרְן בֵּית דִין פָּון ווי האט אִיר אַיְיך אָוִיסְגָּעַלְעַרְנָט אַיִיעַר "עֲקָסְפָּעַרְטִיז" – ווֹאָס מיט דעם ווֹאָלֶט אִיר גָּעוֹאָלֶט אַיבָּעַרְצִיגָּן דעם בֵּית דִין אָז מִזְאָל זיך רעכענען מיט אַיִיעַר "חוות דעת"?

בעלפסי נישט אָרוּסָים פָּון די נְלִימָן!

דא איז שוין בעלסקי אָרוּסָים פָּון די קלִים, ער האט אָנְגָּעוּהוּבָעָן צו ברענען פָּאָר כָּעֵס און נישט גָּעוֹוָאָסֶט ווי זיך אַהָעַרְצּוּקָעָן. אָזּוּי ברענענדִיג ווי אַ קָּעֵסֶל האָבָן זיך די אָרוּמִיגָּע גָּעַבִּיסָן די לִיפְנֵן פָּאָר גָּעַלְעַכְטָעָר. בעלסקי דערצ'ענדִיג דָאָס, איז פֿאַרְשְׁטִיט זיך נָאָכְמָעָר אוּפָּגָעַבְּרוּזָט גָּעוֹוָאָרָן, אָזּוּי אָז מֵהָאָט גָּעַקָּעַנְט זָעָן ווי דער רָוִיך גִּיט אִים אָרוּסָים פָּון די נְאָזָן לעכער. "וֹאָס הַיִּסְטָ" רָוֶופְּט זיך אָן בעלסקי מיט אַין אָטָעָם

"איך האב גערעט מיט די פֿרוי אונז זי האט מיר דערציילט אז...
ממש... אז...".

הרב זלמן גראוז האט זיך שווין מערד נישט געקענט
איינהאלטן. ער האקט איבער בעלסקיין אונז זאגט אים, "אז
קײַין הלאה קענסטו נישט - צו דו ווילסט נישט קענען — דאס
ווײַיס איך שווין פֿון לאנג אָבער זײַט ווען ביסטו געוואָרען אָ
סִיכְיִיעַטְרִיסְטְ?" ? נו נו ! נאָר דאס האט אויסגעפעטלט !

ופני בעלסקי [המן] חפו!

פאר הרה"ג ר' יחזקאל ראתה שליט"א האט שווין בעלסקיין
ニישט געפֿאָסט צו דערלאָנגען אָ "קראטִי טשאָפּ" אָדער וואָרפּן
אָ "פֿלאָשּׁ" אַין קאָפּ אַריַין ! פֿאר הרב זלמן גראוז וווײַיטער
וואָלט ער נישט דערוֹאָגַט דאס צו טוּן ווַיַּיל ר' זלמן וואָלט
אַים צוֹרֵיךְ דערלאָנְגַט כְּפֶל ! בעלסקי האט זיך דעריבער
אויפֿגעַהוּבִּין אָונֵן פֿאָרָלָאָזֶט דעם רבִּיס בית דין שטיבַּל אָ
צערודערטער אָונֵן גערעגעטער ופֿנֵי המן חפו ! דאן האט שווין
אָבער יעדער געוואָוסט אָז דָא ווועט זיך עס נישט ענדיגַן, אָונֵן
אַזְוִי אַיז טַאַקָּע געווען !

בעלסקי אָן אַיְגַּעַזְאָפְּטָע פֿון נקימה ונטירה ווי שווין אויבִּן
דערמאָנט האט די קומענדיגע פֿאָר נעכְט נישט געקענט צומאָכְן
קײַין אוּיג. ער קען נישט אָפְּשְׁטִילְן זײַן כָּעֵס ווי לאָנג ער ווועט
ニישט "נקמה" נעמען אַינְעָם בית דין. סְטִיטִישְׂט מִיהָאָט אַים
געפסְּלִיט אַלְז עדות אָונֵן זיך נישט גערעכענט מיט "זײַן חווות
דָּעַת" אָונֵן אַזְוִי מִיאָס מְבוֹזָה געוואָרַן.

בעלסקי שרייט פֿאַלְגַ נִישְׁתְ קִיּוֹן בֵּית דִין – נִי אַיְן קָאָרֶט,
נאָר עֲרָכָות שֵׁל עַכּוּ"מ וּוּעַט דֵּיר הַעַלְפָן

בעלסקי דער שלאָנג איז אַבער אַינְגַעְפֿאַלְן אַ גַעְדָאנְק. ער
 רופט אַן די פֿרוּי אָונְ זָאגְט אִיר אָזְ כָאָטְש בִּידְעַ צְדְדִים האָבָן
 גַעְחַתְמַט שְׁטָרִי בְּרוּרִין בֵּים בֵּית דִין אָונְ כָאָטְש עַס האַלְט
 שְׂוִין טִיף אַינְמִיטָן דער דִין תּוֹרָה, אָפְּ עַל פִּי כֵּן אַיְן ער אִיר
 מִיעַץ (ער האָט דָאָך "אַ חֲוֹתָה דַעַת") אָזְ זָאָל זִיךְ נִישְׁת
 רַעֲכַעְנָעַן - נִישְׁת מִיטָּ קִיּוֹן בֵּית דִין אָונְ נִישְׁת מִיטָּ קִיּוֹן דִין
 תּוֹרָהִס - נִאָר זָאָל גְּלִיךְ גִּיְינָן אַיְן "קָאָרֶט" אַרְיִין "לְעַרְכָּות שֵׁל
 עַכּוּ"מ" אָונְ "דָאָרֶט" וּוּעַט זַי בָּאָקוּמָעַן "גַעְרַעְכְּטִיגְקִיט!" שָׁוּמוֹ
 שָׁמִים! וּוֹאָס דער מַנוּבָּל בעלסקי אַיְן! ער זָאגְט פֿאַרְיִין פֿרוּי
 "נִישְׁת בֵּים אִידְיָשָׁעַן רָב וּוּסְטוּ בָאָקוּמָעַן יוֹשָׁר - וּוְיִילְ דער רָב
 אַיְן דָאָך בָּאָגָּאנְגָּעַן אַ חְטָא אָונְ פֿרָאָבִירָט צָו מַאֲכָן שְׁלוֹם בֵּית
 נִאָר בֵּים גּוּי! דָאָרֶט וּוּסְטוּ בָאָקוּמָעַן יוֹשָׁר", עַפְרָא לְפּוּמִי!

בעלסקי מסור נִשְׁת אַ כְּתָבָן זָאָל נִיּוֹן בְּעַרְכָּות

די פֿרוּי אַבער האָט זִיךְ גַעְקּוּוֹנְקָלְט אַיבָּעַר בעלסקייס עַצה
 פֿאָרְשְׁטִיעַנְדִיג אָז אוּיבָן וּוּעַט זַי נִעְמָעַן אָזְאַ גַעְוּאָגְטָעַ שְׁרִיט
 דָאָךְ האָט זַי פֿאָרְלִוִּין אַלְעַ אִירְעַ זְכוֹתִים בֵּי דִין תּוֹרָה. די פֿרוּי
 האָט אוּיךְ בֵּי זִיךְ גַעְקְלָעְרט אָז בָּאָמָת אַיְן עַס דָאָךְ בְּכָל נִישְׁת
 רִיכְטִיג אָפְּצְוּשְׁפָעַטְן פּוֹנְעָם בֵּית דִין אָונְ זִיּוֹן "אַ לאַ צִיְיחָתָא
 דִינָא". בעלסקי זְעַנְדִיג אָז זִיּוֹן עַצה אַחִיתּוֹפֶל אַיְן
 אָוְמָאָנְעַמְבָאָר פָּאָר די פֿרוּי האָט אַבער נִישְׁת אַוְיְגַעְגַעַבָּן. אַיְם
 האָט עַס נִישְׁת אִינְטְעַרְסִירָט די פֿאַקְט אָז מִיט זִיּוֹן שִׁיקְן די פֿרוּי
 לעַרְכָּות וּוּעַט זִיךְ די פֿרְשָׁה קִיְינְמַאַל נִישְׁת עַנְדִיגָן אָונְ מַמְילָא

הצלה

אבן מקרת זועק

נה

טוט ער פשוט "קעגן זיין א בא יהראַל" ! זיין ציל אי דאָך
בלוייז זיכער צו מאָכן אֶז ער האָט "אָפֿגֿעַטוּן" דעם בית דין !
וואָשר על כן אייז דער מומר להכעיס געגאנגען און האָט בשאט
נפֿש אָן קיינ שום בושה פֿאָר זיך אַלְיַין, געגעבן פֿאָר די פרוי אָ
כ'תְּבָ" וואָס אָנוֹגָעַבְּלִיךְ האָט דאס געַדְאָרְפְּט צו זיין אָ "הִתְּרָ"
אויף צו גיינ לערכאות של עכו"ם, אַזְוֵי אַרְוָם ווועט די פרוי
אויפֿן געוויסן זיין צופְּרִידְן, האָלב ווועגס אַיְנְרָעְדְּנְדִּיגְּ זיך אָז
דער אַיסְטוּרְ פּוֹן גיינ לערכאות אייז נישט אַזְוֵי געפְּעַהְרְלִיךְ ווַיְיַלְּ
"אייך האָב דאָך בַּי מִיר אָ "הִתְּרָ בְּכְתְּבָ" פּוֹן אָ "רָאְבִּי".

ווען די פרוי האָט אַבעָר שוֹין לִיְדָעָר מְסֻכִּים גַּעֲוָעָן
אויסצּוֹפְּאַלְגָּן בְּעַלְסְקִים רְשֻׁעָות/דִּיגְעָעָ פְּלָאן האָט בעַלְסְקִי
ニישט ווועלנְדִּיגְּ מִזְאָל זיך דערויסְן אָז ער שְׂטִיטִיט אַונְטְּעָר די
שְׁגַּעַן שְׁטִיק — אָנוֹגָעַגְּטָ פֿאָר די פרוי אָז הִוְתָּאָזְנָה צו
אייז דאָך דער כתְּבָ קִינְיָנָם נִישְׁט נָוגָעָ, עַל כן בָּעַט ער אַיר נִישְׁט
קִינְיָנָם אַרוֹיסְצּוֹגְעָבָן אָ קָאָפְּיָ פּוֹן דָּעַם כתְּבָ. סְאַיז אַבעָר
בְּעַלְסְקִין נִישְׁט גַּעַלוֹנְגָּן ! ווַיְיַעַר ווַיְיַתְּעַר לִיְנָעָן.

די שאָנד פּוֹן דָּעַם מַתְּיוֹר אִסְּרוּם ווּעָרֵש אַנְטְּפְּלָעָקְטָן

די פרוי האָט לאָנג נִישְׁט גַּעַוּאָרט אָון אייז טָאָקָע גַּעַגְאַנְגָּעָן
לערכאות. ויהי היום, מִשְׁתְּעַלְטָ זיך פֿאָרְין רִיכְטָר ; דָּעַם
יָוָנְגָּעָרְמָאָןְס אַדוֹוָאָקָאָט הַיְּבָט אָן צו טָעַנְהָן פֿאָרְין רִיכְטָר אָז
הִוְתָּאָזְנָה דָּאָס פֿאָרְפְּאָלָק האָט גַּעַחְתְּמִיט שְׁטְרִיךְ בְּרוֹרִין איין אָ בַּיְתָ דִּין
אָון עַס הַאָלָט נָאָך אַין מִיטְּין דער דִּין תּוֹרָה זָאָל דער רִיכְטָר
בִּיטְעָ צְוֹרִיקְשִׁיקְן דָּעַם "קְעִיסְ" צָוָם בַּיְתָ דִּין.

דעָר אַדוֹאָקָט פֿוֹן דִי פְּרוּי טֻעָנָה/ט אַבָּעֶר צָוֵיר אוּן הַכִּי
נְמִי עַס הַאֲלָט אִינְמִיטָן אַדִּין תּוֹרָה אַבָּעֶר דִי "רַאֲבִי סָעֵד וּוּי שָׁאַד
גַּא טַו קָאָרֶט" (דעָר רַאֲבִי הָאָט גַּעַהַיִיסְן גַּיְין אַיְן קָאָרֶט). דַעַר
יְוָנְגָעָרְמָאָן הָאָט נָאָךְ דָאָן נִישְׁתְּ גַעַכָּאָפְטָט פֿוֹן וּוּאָס זַיְיָ רַעַדְן, הָאָט
עָרְ זַיְקָ גַלְיִיךְ אַנְגָעָרְפָּן "סְ'אַיְזָ אַלְגָנְטָ!" רַאֲבִי רַאֲטָה אַיְזָ דִי
רַאֲבִי אָוָן דָאָס גַעַרְיכְטָ קָעָן אִים אַפְיָלוּ אַנְפְּרָעָגָן אוּבָּ אַיְזָ דָאָס
דִי וּוָאָונְטָשָׁ פָוָנוּם גַעַרְיכְטָ!" דִי פְּרוּיָס אַדוֹאָקָט הָאָט אַבָּעֶר
גַעַנְטְפָעָרֶט אַז סְ'אַיְזָ אַן "אַנְדָעָרָעָ" רַאֲבִי אָוָן נִישְׁתְּ רַאֲבִי
רַאֲטָה וּוּאָס הָאָט אִיר גַעַהַיִיסְן גַיְין אַיְן גַעַרְיכְטָ, דַעְרַבְיָ
אַרְוִיסְנַעַמְנִידָג אַדָּקוּמָעָנָט פֿוֹן זַיְינָן "פְּיִילָּ", צּוּגִיְעַנְדִּיג צָוָם
רַיְכְטָעָר בְּלִוְיזָ "אִים" צַו וּוִיְזָן דָעַם בְּרִיוּוּ פֿוֹן דָעַם "אַנְדָעָרָעָ"
רַאֲבִי אָוָן עַס בָּאַלְדָ צְוַרְיקְגַעַנוּמָעָן. אַזְוֵי הָאָט עַר אַוְיְגַעְטוּעָן
צְוַויִי זַאֲכָן אוּפָי אַיְין מָאָלָ, סִי דַעַר רַיְכְטָעָר הָאָט גַעַזְעָן דָעַם
בְּרִיוּוּ פָוָנוּם "רַאֲבִיָּ" וּוּאָס הָאָט גַעַהַיִיסְן גַיְין אַיְן קָאָרֶט, מַמְלָא
אַיְזָ עַר גַעַוְעָן אַיְבָרְגָעְצִיגְט אַז דָעַם פְּרוּיָס אַדוֹאָקָט זַאֲגָט
נִשְׁתְּ קַיְיָן לִגְנָט, אָוָן סִי אַז דַעַר מָאָן וּוּעָט דָעַם דָאַקוּמָעָנָט
נִשְׁתְּ זַעַן אָוָן מַמְלָא וּוּעָט עַר נִשְׁתְּ וּוִיסָן וּוּעָר דַעַר "מַתִּיר
אִסּוּרִים" אַיְזָ גַעַוְעָן.

דעָר רַיְכְטָעָר הַיִשְׁטָ גַעַנְטָ דָעַם קָאָפִי פֿוֹן דָעַם מַתִּיר אִסּוּרִים!

דָעַם מַאְנִיס אַדוֹאָקָט הָאָט זַיְקָ אַבָּעֶר נִשְׁתְּ פָאַרְלָוִירָן אָוָן
אוּפְפָן פָלָאָץ הָאָט עַר גַעַטְעָנָה/ט פָאַרְן גַעַרְיכְט אַז "אוּבָּ
אַיְינָעָרָ פֿוֹן דִי צְדָדִים פְּרַעְזָעָנְטִירָן אַדָּקוּמָעָנָט וּכְדוּמָה פָאַרְן
גַעַרְיכְט אַיְזָ גַעַזְעַלְיךְ דַעַר אַנְדָעָרָעָ צָד בָאַרְכְטִיגְט צַו
בָאַקוּמָעָן אַקָּאָפִי פֿוֹן דָעַם דָאַקוּמָעָנָט, אָוָן אַזְוֵי וּוּי דָאָהָאָט דַעַר

הצלה

אבן מקיר תזעק

נפשות

נו

צוויתיך אַדְוֹאָקָאָט שוין געהאט געוויזן פֿאַרְן ריכטער דעם
דעַרְמָאנְטָן דָּקוּמוּנְטָן דעריבער פֿאַרְלָאָגָן אֵיך גַּעֲזָעַלִיךְ צו
באַקּוּמוּנָן אַקְּאָפִי פֿוֹן דעם דָּקוּמוּנְטָן.

דער ריכטער כָּאָטש עַר הָאָט טָאָקָע נִישְׁתְּ צְרוּקָגָעָשִׂיקָט דעם
"קְעִיסָּס" צומ בֵּית דִין - וּוֹיִיל וּוֹיִיל אֵיז באַקָּאנְט טוֹט זִיךְ דָעַר
גַּעֲרִיכָּת נִישְׁתְּ רַעֲכָעָנָן מִיט אַיְדִּישָׁן שְׁטוּרִין אוּרִיךְ אַלְעָ
הַינְּזִיכְּטָן צָבָשׂ. זָכוֹת הַילְדִּים "קָאַסְטָאָדִי" בְּלֻעָ"ז, יְרֻשָּׁה דִין
חוֹרוֹת אַ.א.ו., הָאָט עַר אַבְּעָר יָאָ אַיְנָגָעָשְׁטִימָט צו דעם
פֿאַרְלָאָגָן אָוָן גַּעֲגָעָבָן אָן "אַרְדָּעָר" פֿאַרְן צְווִיְּתָן צָד אַיבָּעָר
צְוָגָעָבָן אַקְּאָפִי פֿוֹן דעם דָּקוּמוּנְטָן אוּפְּפִין עַרְשְׁטָעָן
גַּעֲלָגָנְהִיט.

מען באָפֶט בעַלְסְּפִּין בַּיְּ דָעַר גַּנְיָה

די פֿרוּיָס אַדְוֹאָקָאָט הָאָט נִישְׁתְּ גַּעֲוָאָלָט שְׁלַעַכְתָּ
אוּסְנָעָמָעָן בַּיְּם רִיכְטָעָר, הָאָט עַר נָאָךְ אַיְנוּם זַעֲלָבָן טָאָג
אַיבָּעָרְגָּעָגָעָבָן פֿאַרְן אַנְדָּעָרָן צָד אַקְּאָפִי פֿוֹן דעם ברְיוֹו. אַלְזָאָ,
בעַלְסְּקִי אֵיז גַּעֲלָבָלְבָן אוּסְגָּעָשְׁפִּילָט, מִיהָאָט אִים גַּעֲכָאָפֶט בַּיְּ דָי
גַּנְיָה !

יעַצְתָּ צומ ברְיוֹו : דער כופֶר רַאֲכִי בעַלְסְּקִי שְׁרַיְבְּט וּוֹי
פָּאַלְגָּנְד אֵין זִין עַנְגָּלִישָׁעָן ברְיוֹו. מִיד זַעֲצָן דָאָס אַיבָּעָר אוּרִיךְ
איְדִיש : "די פֿרוּיָס פֿרָאָבִירָט צו עַרְלָעְדִּיגָּעָן אִירָעָ משְׁפָחָה
פֿרָאָבְּלָעָמָעָן אֵין אַ בֵּית דִין. צומ הַיְּנִיטִיגָּעָן טָאָג הָאָט זִי אָוָן אַיְרָ
מַאָן יְעַדְרָעָר בָּאָזְוָנְדָעָר שוֹין באַצְּאָלָט \$40000 צוֹזָאָמָעָן 8000
\$" (אַיְרָ פֿאָרְשְׁטִיטִיט ? דער מְנוּבָּל בעַלְסְּקִי זְאָרגָט זִיךְ נָאָךְ אוּרִיךְ
פֿאַרְן מַאָן אָזְעָס קָאָסְט אִים נְעַבְּעָס גַּעַלְט).

נה

הצלה נפשות

אבן מקיר חזק

"און דערוויל איז נאך נישט געקומען קיין שום החלטה" (בקיצור דער מנובל איז מודה או דער נידון שטייט נאך כתה פאר א בית דין וואס איז דן איבער דעם עניין).

דער רשות/דיגער סימעה פון בעלסקי צו חרוב מאכן

אידישע שטבער

נאכדען שריבט דער מנובל וווײטער: "נאכמער, דער איצטיגער מצב טראגט מיט זיך די מעגליכקייט פון אַ סכנה, וויל די צדדים וואוינען אונטער אין דאך מיט אַ טאטאלע שנאה און דאס קען וווײטער נישט אָזוי אָנגהיין, עס זעת נישט אויס עס זאל זיין אין אויסוועג איבערצופירען דער עניין צו אַ צוויותן בית דין." (אייר הערט? עס זיצט אַ בית דין און איז דן איבער דעם עניין, בית דין זעת נישט איין, קיין ריכטיגע סיבה פֿאַרוֹוָאַס די פֿאַרְפֿאַלְק זאל זיך בכלל שיידן און דערמיט צוברען די שטוב, און ווער שמוטט נאך גיין צו דעם בית הטומאה לערכאות של עכו"ם וואס איז פֿאַרבֿינְדּען מיט עבودה זורה ג"ע און שפיקות דמים. און ער וווײטער בעלסקי פֿינְעַס צוויותן זייט האַלְט אין איין העץן די פרוי אַקעגן אייר מאן, און צום סוף, וויל דער בית דין רעכנט זיך נישט מיט זיין דעת המסולף און בית דין פֿסְלִיט אַים פון אויפטרעטען אלץ עדות, אשר על כן האַט ער שוין מחליט געווען או ס'אייז דא אַ "מעגליכקייט" פון אַ סכנה פֿאַרְן מאן און וויב צו וואוינען איינאיינעם, און מ'זאָרֶך שווין אַרייבערפֿרִין דעם דין תורה צו אַ צוויותן בית דין, דאָרט ווי ער האַט האָפֿעָנָג או מ'זועט אַים לאָזן עדות זאגן כאַטש ער איז פֿסְלִיט לעדות).

הצלת

אבן מקרת זעקה

נפשות

נת

ואשר על כן פירט ער אויס, דער כופר בעיקר - (ווי הרה"ג רב שוווי שליט"א רופט אים) - ווי פאלגןד: "ליידער האט די פרוי... נישט קיין אנדער אוייסוועג אונז מעג נוצען די סעקלולער קארט סיסטעם, אויף דעם האט זי דעם פולסטען היתר, אונז איז אקציע מצדה איך מיטין פולן איינקלאנג פון דעם אידישן הלכה". (זע קאפי פון דעם בריוו אויף זייט?).

בעלסקי ווען ער זעט איז ער פארליך בעי דין תורה, אדרער ער האט שוואכע אוייסיכטען צו געווינגען, הייסט ער נײַן דן זיין לפנִי ערכאות של עכו"ם!

בקיצור, דער ערשטער כלל פון "בעלסקי" איך איזו: איז יעדעם מאָל ווען עס מאָקט זיך אַקאמפלע策יטער דין תורה וואָס ציט זיך אַביסל לענגער ווי געראָכטן וואָס מילא איז דאָ מערכות הוצאות בית דין, מעג מען שוין דעריבער גײַן דן זיין לפנִי ערכאות של עכו"ם! (זעט זיך אויס איז ווען בעלסקי גײַט איז קארט קאָסטן אים נישט די אַדוֹאָקאָטן קיין געלט).

דער צוויטער כלל פון בעלסקי איז, והוא העיקר, איז עס ווענד זיך בלוייז אין דעם, צו דער בית דין (וואָס האט גֿאָרנישט איינגעלייגט מיט בעלסקי) וועט זיך "רעכענען" מיט זיין "חוות דעתה" צו "ニישט"! אויב וועט זיך דער בית דין רעכענען מיט אים, הרי טוב, אונז איז נישט, וועט ער דעמאָלט געבן: "דעם פולסטען היתר צו נוצץ די סעקלולער קארט סיסטעם, וואָס איז אקציע איך מיטין פולן איינקלאנג פון דעם אידישען הלכה", עפּורה לפּומי!

דער בעלטטי מאכט אומג'יליך יונגע פֿאָרְפֿאַלְטָן

זיין גאנצע חכמה באשטייט פון דעם, או דער קאָפֶל זאל זיך אַרוּמְרִיסֵן יַאֲרָן אֵין גַּעֲרִיכֶת, בֵּיז עַס קוּמֶט צוֹ דַי עַרְגַּסְטָע "מִסְּיָהָות" אֵין רְצִיחָות וְכָדוֹמָה רְחַ"ל, אָוָן עַס קָאָסֶט אָפַיְיַעְדָּען צַד אַסְטְּרָאַנְמִישׁוּ סֻוּמָעַס גַּעַלְט טִילְמָאַל בֵּיז 100-200,000\$ טוּזַנט דַּאֲלַעַר, אָוָן דַי גַּאנְצָע צִיְּתָה אַט עַר שִׁין פְּרָנְסָה פָּאָר אַלְעַעַטְרָה וּוָאָס עַר גִּיט פָּאָר יַעַנְעָם צַד.

אוֹן אוֹיפַּךְ דַעַם נוֹסַח אַרְבָּעָטָן הַיַּינְט רָוב בְּתֵי דִינִים, וּוּעַן מַעַן זַעַט דַאָס אַיְינָעַר פָּאַרְמָאָגָט גַּעַלְט נַעַמְט מַעַן אַרוּסִים פָּוֹן אִים דַעַם דַם הַתְּמִצְית, דַי רְבָנִים זַאגַן "הָאָנִיגְ?" דַאָס דַאֲרַף בְּלִיְבָן בַּיַּיְן אָוָנוּ. דַאָס הַאָבָן זַיִן זַיךְ גַּעַלְעָרָנְט פָּוֹן דַי לַוְיעָרָס.

פָּאַרְשְׁטִיְּתִיט זַיךְ אֹז נַאֲךְ וּוּי דַעַר רְשָׁע בְּעַלְסְקִי הַאָט אַפְּגַעַטְוּעַ אֹזָא מַעַשה נַבְּלָה אֵיז שָׁוִין נִישְׁט גַּעַוּעַן קִיְּין רַעְדָע פָּוֹן קִיְּין שְׁלוּם בַּיַּת. דַעַר דִּין תּוֹרָה הַאָט זַיךְ אַיְבָּרְגָּעָה אָקָט, אָוָן וּוּי שָׁוִין דַעְרָמָאָנְט אֵיז דַי פְּרוּי לִיְיָדָר גַּעַגְּנָגָעָן לְעַרְכָּות. דַאָס פָּאַרְפָּאַלְקָה אָט זַיךְ אַרוּמְגָעָרִיסֵן אֵין גַּעֲרִיכֶת בֵּיז כְּסָלוּ שְׁנָת תְּשִׁנְגָּג (אֵי מְשִׁיךְ פָּוֹן אַיְבָּרְגָּעָה עַקְסִים יָאָר). עַס אֵיז צּוֹגְעַקְוּמָעַן צוֹ דַי עַרְגַּסְטָע "מִסְּיָהָות" וְכָדוֹמָה רְחַ"ל (וּוָאָס אוֹיפַּךְ דַעַם קָעַן מַעַן שְׁרִיְבָן אֵי בָּזְנְדָעָרָן בָּוֹךְ), אָוָן הַאָט אַפְּגַעַקָּאָסֶט אֵי יַעַדְעָן צַד אָנָן אַסְטְּרָאַנְמִישָׁעַר סֻוּמָעַס פָּוֹן אָנָן עַרְקָז עַצְצָגִים טוּזַעַנְדָר דּוֹלָר (יְאָ! דַי \$4,000 אוֹיפַּךְ הַזְּצָאת בַּיַּת דִינָן דַאָס הַאָט בְּעַלְסְקִי זַיְעָר גַּעַשְׁטָעָרט! אָוָן פְּרָעָגָטָס דַעַם בָּאַנְדִּיט בְּעַלְסְקִי צַוְּוּעַן דַאָס גַּעַלְט וּוּאַלְט אַרְיָין צַוְּוּאַס אֵין טָאַשׁ וּוּאַלְט עַר אַוְיכְ אָזְוִי פָּאַרְפִּירָט?).

הרשעים אפּילוּ בְּפַתּחָוּ שֶׁל גְּהַנּוֹם אִינְם חֲזֹרִים

הרה"ג ר' אברהם פאם שליט"א דער ראש ישיבה פון תורה ודעת האט זיך געבעטן ביי בעלסקי או ער זאל למען השם צוריק ציען דעת איזיגערו פענען היתר און אַפְּשָׁטָעַלן דעת חילול השם. פארשטייט זיך אַבְּעָר או ביי בעלסקי עקוועסטיטרט נישט אוֹזָא מֵין זָאָךְ פָּוּן מְוֹדָה זַיִן עַל הַאַמֶּתֶת. אָוֹן וּוְיִדְיָה חַזְוָל זָאָגָן שָׂוִין אוֹזָא רְשָׁעִים אַפְּילוּ עַל פַתּחָוּ שֶׁל גְּהַנּוֹם אִינְם חֲזֹרִים בְּתַשׁוּבָה" - האט ער זיך אויס געפֿין אויפֿין ראש ישיבה אָוֹן זָיך וּוַיְיטָעַר אַנְגַּעַגְעָן מֵיטַזְיָין רְשָׁעָות.

דער כוח התורה פון הרה"ג ר' דוד פִּינְשְׁטִין שְׁלִיטָא

צום סוף האט זיך דער פרשה געשליכטעט, אַדָּאנָק דער ראש הישיבה פון "מתיבתא תפארת ירושלים" הרה"ג ר' דוד פִּינְשְׁטִין שְׁלִיטָא (בן הרה"ג ר' משה פִּינְשְׁטִין זצ"ל) וואס האט זיך במסירת נפשו אַרְיִינְגָּטוּן אַין דעת עניין. ער האט געלאָזֶט רופֵן די פְּרוּוי אָוֹן אַיר גַּעַזְאָגֶט, אוֹזָי זָאָל ווַיְסַעַן אוֹזָא דעת הַיְתָר ווָאָס זִי האט באַקּוּמוּן פָּוּן אַיר "ראָבִי" האט אַ פְּנִים וּוְיִאָרֶב ווְאָלֶט גַּעַשְׁרִיבָן, אוֹזָא בָּזְמָן הַזָּהָב מַעַן חַלִּילָה מַחְלָל שְׁבַת זַיִן. ער האט דערבי אוֹיך אַיר גַּעַזְאָגֶט, אוֹזָי זָאָל ווַיְסַעַן אוֹזָא אוּבָזֶט זִי מַשִּׁיךְ זַיִן אַין די דְּרָכִים, אוֹזָא חַזְזָק פָּוּן דעת ווָאָס אַזְוִי קָעָן זִי קַיִן גַּט עַל פִּי הַלְּכָה נִשְׁתָּבָא אַקּוּמוּן, האט זִי חַלִּילָה אוּיך פְּאַרְלוּוּרָן אַיר חַלְקָה לְעוֹלָם הַבָּא.

דרכיהם הוציאים מן הלב ננניין אל הלך

די פורי האט דערזען דאס ערנטקיט פונעם ראש ישיבה. עס האט בי איר עושה רושם געוווען, אוון עס האט נישט לאנג געדויערט, אוון ענדליך נאך איזוי פיל אומזינסטיגע מאטערניש אוון נאך אַרויסוֹאָרְפֵּן אַזְוִיפִּיל גַּעֲלַת לְאִיבּוֹד, האט זי זיך אונטערגעגעבן צום ראש הישיבה, אוון מבטל געוווען די ערכאות מכל וכל, אוון איזוי אַרְוָם האט זי באָקוּמָעָן אִיר גַּט.

דעך ראש ישבה באווארנט זיך

דערביי אַבער, האט דעך ראש ישבה געוואָלט זיכער מאָכָן אָז נאָכִין גט זאל זי נישט אַנקומען מיט קײַן פרישע התירים פון "ראָביי בעלסקי", אָונֵן אַזוי אָרוּם ווועט דאָך חֲלִילָה קענען אָרוֹיסְקּוּמָעָן אַ מְכְשָׁול מִיט דָעַם ווֹאָס דעך גט קען בְּטַל ווּעָרָן לְמִפְּרָעָה, אָוִיב נאָכִין גט ווועט זי צְרוּיק גִּין לְעֶרְכָּות (וּוִי עַס אֵיז מְבוֹאָר אֵין "אָגָרוֹת מִשָּׁה" לְהַגָּאוֹן ר' מִשָּׁה פִּינְשְׁטִיין זְצַ"ל, וּוִי אַזְוִי אָוִיך אֵין פּוֹלָע אַנְדָעָרָע פּוֹסְקִים), אָוִיף דָעַם אָרוֹיף האט דעך ראש הישיבה אִיר מְזַהֵּיר גַּעֲוָעָן אָז אָרוּב ווועט זי נאָכִין גט חֲלִילָה גִּין לְעֶרְכָּות ווועט זי מְעַגְּלִיך בְּלִיבָּן אָן אַ גַּט.

בְּנוּסָף צו דָעַם אַלְעָם, האט דעך ראש הישיבה גַּעֲזָעַט אַ בֵּית דִין בַּיּוֹם כ"ז טְבַת הַשָּׁנָה גָּג, אָונֵן מֵהָאָט דֵי אַלְעָ אַוְיבְּנְדָעָרְמָאַנְטָע תנאים אָפְּגָעָשְׁרִיבָן, אָונֵן דעך בֵּית דִין צְוֹזָאָמָעָן מִיטָן רָאַשׁ הַיִשְׂבָּה הָאָבָן גַּעַחַתְמָט אָוִיף דָעַם פְּסָק. (אַ קָּאָפִי פָּוֹן דָעַם פְּסָק לִיגְט בַּיּוֹם רְעַדְאַקְצִיעַ, אָונֵן צּוֹלִיב פָּאַרְשְׁטָעַנְדְּלִיכָּע סִבּוֹת הָאָבָן מִיר עַס נִישְׁט גַּעַדְרוֹקְט).

לְמַעַשָּׁה ווַיַּזֶּת זִיךְ אָרוּס אָז דֵי אַוְיבְּנְדָעָרְמָאַנְטָע גָּדוֹלִי הַדָּוָר הָאָבָן דָעַם בעלסקי גָּאָר אַינְטָעָרְגָּעָשְׁאָצָט, ווּילְ פָּוֹן דֵי לְעַצְטָע מעשה קענען מִיר זִיךְ אַיבְּעַרְצִיְּגָן אָז נִישְׁט נָאָר אֵיז עַר אַ "כּוֹפֶר בְּעִיקָּר", אַ "מְשׁוֹגָעַנְעָר", אָונֵן אַ "בָּן שָׁאַן לוֹ חָלָק לְעוֹלָם הַבָּא" ווּי דֵי גָּדוֹלִי הַדָּוָר דַּרְיקָן זִיךְ אָוִיס אָוִיף אִים, נָאָר עַר אֵיז אַ פְּשָׁוֹטָעַר אַיְנְפָאָכָעָר שׁוֹפֵךְ דָעַם אָונֵן אַ רְזַח !

נאר א פאפרונג מיטן מפואר בעלסקי

אויך אין שנות תשנ"ה אויז פארגעקו מען אן ענלייכע פאסידונג. ס'איז געוווען א געויסער רב וואָס וואוינט אין פלאטבוש וואָס צוליב פאַרשיידענע סיבות האָט ער מערכ נישט געקענט וואוינען מיט זיין פרוי. בהסכמה שנייהם האָבן זיִי מחליט געוווען זיך צו גטן. מ'אייז אָבער געגאנגען צו אָ דין תורה, כדיז זיך פאַרגלאָבן בענייני ממונות.

די פרוי האָט גענו מען בעלסקי אָז ער זאל אִיר פאַרטראָעטען אלץ בורר. דער דין תורה אויז ענדליך פאַרטיג געוואָרן און מ'האָט אַרוּיסגעגעבן אַ פֿסק.

בתוכהן הדים אויז געשטָאנען איינעם פֿסק: אָז די פרוי אויז שולדיג פֿאָר אִיר מאָן אַ סכום קצוב (ווֹאָס זי האָט צוגענו מען פֿון אִיר מאָnis נכסים), ווי אויך אָן התחביבות צום מאָן אויסצזהאָלטן זייןע קינדער. דאס געלט ווֹאָס מען האָט געדְאָרט אַיבערגעבן פֿאָר דעם מאָן אויז אַנגעבליך געוווען איינגעעלִיגט ביִי אַ שליש בֵּין נאָכֶן גט.

**ליינט און שטווינט — זואָם פֿאָר אָן אוּסְטָאנְשָׁוּלְטָעָר גַּנְבָּ דָּעָר
בעלסקי אויז — עַמְּ קַוְּטָ אָוִים ער האָט אַיּוֹף דעם מעַר
שְׁחוּדִירֶת ווי אוֹפֶּס "קְרָאָ טִי טְשָׁאָפֶּס".**

ויהי היום אוֹ דער רב האָט אַפְּגָעִיגַּט די פרוי, האָט בעלסקי געמאכט אַ יַּד אַחת מיטן שליש, און ווי נאר דער רב (דער מגרש) האָט פֿאַרלְאָנגֶט די געלט ווֹאָס קומט אִים לויטן פֿסק, זאגט אִים בעלסקי, אָז דאס געלט קען מען אִים נישט געבן, וויליל

הצלה נפשות אבן מקרת זועק סה

דאָס האָט מען אוועזגעלַיִיגט אויף צו צָאַלְזַן דעם "בלו קראָס אינשׂוּרָעָנס" פֿאָר די קינדער (כָּאָטֵש דָאָס אִיז קִינְמָאָל נִישְׁתַּגְּוּעַן אִין דער הסְּכָם).

דער رب אִיז אויפֿגֶעַשׂוֹיזְדָּעָרט גַּעוּוֹאָרָן הַעֲרָנְדִּיגְ דִּי וּוּרְטָעָר, ער האָט פֿרָאָבִירָט אַרוֹמְצָוּטָעָנהּן מִיט בְּעַלְסָקִי אָוּן אִים פֿאָרָה אַלְטָן אַיבָּעָר דֻּעַם עַוְולָה וּוֹאָס ער טוֹט בָּאֲגִינְזָן אַקְעָגָן אִים, אַבָּעָר פֿאָרְשָׁטִיטִיט זִיךְ אֹז אַמְעַנְתָּשׁ וּוֹי בְּעַלְסָקִי וּוֹאָס לַעֲבָט אוֹיף יַעֲנוּמָּס בְּלוֹט, אִיז פְּשָׁוֹט אַ שָּׁאָד יַעֲדָעָר מִינּוֹת צו שְׁטִיְין אִין וּוּאָרָט מִיט אִים.

אוֹזֵי אִיז אַדוֹרָךְ עַטְלִיכָּעַחְדָּשִׁים בֵּיז דער מאָן אִיז אַיִינְגָּעָפָּאָלָן אַלְיַיְן אַנְצּוּרָופָּעָן "בלו קראָס" אָוּן דָּעָרְגִּין דער אָמָת אַיבָּעָר די גַּעַלְטָעָר, (בְּעַסְעָר גַּעַזְאָגָט "די גַּעַגְנְּבָטָעָ גַּעַלְטָעָר").

די אַנְשׂוּרָעָנָם קָאָמְפָאָנִי האָט נָאָרְנִישְׁתַּבְּאָקוּמוּנִי!

דער رب רופְּט אָן "בלו קראָס" אָוּן וּוֹאָס מִינְיָט אִיר? עַס לְאַזְּט זִיךְ אוֹיס אֹז די גַּאנְצָעַ מַעְשָׁה אִיז אַ בְּלָאָף. די אַנְשׂוּרָעָנָם קָאָמְפָאָנִי טָעָנהִיט אֹז זַיִי הַאָבָן קִינְמָאָל נִישְׁתַּגְּוּעַן קִין גַּעַלְטָעָר זִיְינָעָ קִינְדָּעָרִס וּוּעָגָן.

דער رب גִּיט צוֹרִיק צו בְּעַלְסָקִי אָוּן זַאֲגָט אִים, "הִיהְתָּכֵן אִיר זַאֲגָט מִיר לִיגָּנְט אִין פְּנִים אַרְיִין? ? ? אִיךְ הַאָב דָאָךְ אַלְיַיְן גַּעַרְוָפָן "בלו קְרָאָס" אָוּן זַיִי זַעֲגַן לְהַדְּמָה? ? ? ?

**בעלמי מיט א פֿרײַשׁע בלָאָפּוֹ! — כי אים גִּיט אַיִּין שְׁקֵר נָאָךְ
דַּעַם צְוֹוִיתֶן**

בעלמי האט זיך אויף דעם נישט געדראָכטן, ער טראָכט אָ
מִינּוֹת, אָוָן זָאָגַט אִים. "יעַ יעַ, עַס אִיז פְּשׁוֹת גַּעוּוֹעַן אָ
מִיסְפָּאַרְשְׁטָעַנְדָּעַנִּישׁ, מִיהָאָט דָּאָס גַּעַלְט אָוּרְעַקְגָּעַלְיִיגְט, אָוָן אָ
חָלָק דָּעַרְפּוֹן הָאָט מַעַן שְׂוִין גַּעֲנוּצַּט אוּרִיךְ שְׁכַר לִימּוֹד פָּאָר דִּי
טַעַכְטַעַר" (וּוֹאָס הָאָבָן דָּאָן גַּעַלְעַרְנְט אִין בֵּית יַעֲקֹב).

ער רב ווארט נישט קִיְּין אַיבְּרִיגְעַמְּנוֹת. ער הייבט אוּרִיךְ
דַּעַם טַעַלְעַפָּאן, אָוָן רַופְּט אָן הָרָב עַרְנְרִיךְ נִיִּי, ער מַנְהָל פּוֹן
בֵּית יַעֲקֹב, אָוָן דַּעַרְצִילְט אִים וּוֹאָס דָּא גִּיט פָּאָר.

ער בעט אִים, צו אָפְּשַׁר קָעַן ער דָּעַרְגִּין דַּעַם אַמְּתָה, צו הָאָט
מַעַן טַאָקָע גַּעֲגַעַבָּן דָּאָס גַּעַלְט פָּאָר בֵּית יַעֲקֹב צו נִישְׁט! רָב
עַרְנְרִיךְ בעט דַּעַם רָב, אֹז ער זָאָל זִיךְ פָּאַרְבִּינְדָּן מִיט אִים אִין
עַטְלִיכָּע טָעַג אַרוּם, הַאֲפְנְטָלִיךְ וּוּעַט ער אִים וּוּסִין צו זָאָגָן
קְלָאָרָע תשובה.

מען נָאָפּט וּוַיְתַּעַר בְּעַלְמְקִיִּין מִטְּזִינְעַ שְׁקְרִים!

ער רב הָאָט עַטְלִיכָּע טָעַג שַׁפְּעַטְעַר צְוִירִקְגַּעַרְוָפָּן רָב
עַרְנְרִיךְ, אָוָן צו זִיְּן עַרְשְׁטוֹינְגָּן וּוּעַרט ער גַּעַוּוֹאָר אֹז אוּרִיךְ דִּי
מַעַשָּׂה אִיז אִין שְׁטִיק בְּלָאָפּ. בֵּית יַעֲקֹב הָאָט קִיְּינְמָאָל נִשְׁט
עַרְהָאָלְטָן קִיְּין אִין אַיְנְצִיגְעַ פְּרוּטָה אוּרִיךְ שְׁכַר לִימּוֹד פָּאָר דִּי
רָבְּס טַעַכְטַעַרְס וּוּעַגְּן.

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק סו

פארשטייט זיך איז עד היום האבן די גנבים נאך אלץ נישט אַפְגָעָגָעָבָן דאס געלט.

על פי הילכה איז דאס אַגְטַמְוּתָה", ס'אייז פפּוֹל לְמִפְרָעָה

ערליךע חדוד"ישע רבנים וואס האבן געהערט פון דעם מעשה נבלה זענען דאן אַרוַיסְגָעָקְוָמָעָן אָוָן קְלָאָר גַעֲפְסְקָעָט, אַז הַיּוֹת די אַזְוִיגָעָרְוָפְעָנָעָר "בֵית דִין" האבן נאכין גט אַפְגָעָשׂוֹנִידָלֶט דעם מאן, אָוָן נִשְׁתַת אַיְינְגָעָהָאַלְטָן וואס זַיְ אַלְיַין האבן בפירוש אַפְגָעָמָאָכָט מִיטָן מאן פָּאָרָן גַט, מִמְילָא אַז דאס על פי הילכה אַגְטַמְוּתָה" וואס אַז בָטֵל לְמִפְרָעָה. (זע קאָפִי פון פְסָק פון הרה"ג ר' מאיר בראנדס דארפֿער שליט"א מבד"ץ דעדה החרדית עיה"ק ירושלים אויף זייט).

בעלסקי נייט אַן דער אַיסּוּר אַשְׁתָאַישׁ, ווי דער פָּאַרְיְּעִירְגָּעָר שְׁנִי

פארשטייט זיך איז בעלסקי גלייבט טאָקע נישט אין דעם חומר האיסור פון אַן אַשְׁתָאַישׁ, אַבָּעָר אַף על פי כֵן האט ער געברענט פָאָר כֻּס הַעֲרָנְדִיגָא אַז מִזְהָאָט אַפְגָעָעָפְסָלֶט זַיְין גַט. (אַגְבָ קְוּקְט אַרְיִין אָוָן אַגְרוֹת מְשָׁה (אַבָּה"ע ח"ג סִימָן ל"ז) ווי אויך אין שׂוּת עַיִן יְצָחָק סִימָן מ' וואס ער שְׁרִיבָט בְּפִירּוּשׁ בְּכָעִין נִידּוֹן דִין אַז דער גַט אַז "בָטֵל מַדָּוִירִיתָא").

אדהכי והכى, איז אַדוֹרָך גַעֲלָאָפָן עַטְלִיכָע יָאָר, אָוָן דער רב האט בעזר השם נַאֲכָמָאָל חַתּוֹנָה גַעֲהָאָט. די עַרְשְׁטָע פְרָוִי זַיְינָעַן האט דאס זַיְינָר וויי גַעֲטוֹעַן אָוָן נִשְׁתַת גַעֲקָעָנָט אַרְאַפְשָׁלוֹנְגָעָן,

אייז זי געללאפען צו בעלסקי און אים געזאגט איז די געורךענען מאן אירע געת איר נישט "גענוג" געלט פאר די קינדעריס וועגן.

למעשה זענען דאָרט געוווען פיר טעכטער (ニシット קיין זון). די עלטטע טאָכטער האָט שוין געָרבעט, די צוּוִיתַע טאָכטער האָט בכל נישט געווואוינט מיט איר מוטער, וויל זי האָט זיך מיט איר נישט פֿאָרטְרָאָגָן, און אייז אַנטְלָאָפָן פֿוֹן שְׁטוּבָן, און היהת איר טאָטַע האָט שוין דאן נאָכָאָמָּל חתונה געהאָט מיט אָ צוּוִיתַע פֿרוּי האָט שוין דין טאָכטער נישט געווואָלַט ווֹאוּינַען בַּיִם פֿאָטַעַר.

בקיצור, עס האָט זיך געהאנדַלְט ווועגן צוּוֵי (אויך שוין עלטערע) קינדער. דער טאָטַע אייז דאן אֶבער געוווען אין אָשווען צוּשְׁטָאָנד, בנוסף צוּ דעם ווֹאָס די ערשטער פֿרוּי זיינַע צוּזָאמָען מיט בעלסקיין האָבן פֿוֹן אַים צוּגָעוּרַיבַּט דאס לעצטַע פֿרוּטה ווֹאָס ער האָט פֿאָרָמָאָגָט, נוּ ווֹאָס זָאָל ער יעצט טוּעָן?

בעלסקי האָט דאָך אֶבער דאן געזוכט נקמה צונעמען פונעם מאן צוליב דעם ווֹאָס די רְבִנִים האָבן געַפְּסַלִיט זִין אָזוּג ערוּפָעָנָעָם "גַּט", און צוּ די זעלכַע צִיִיט האָבן די רְבִנִים מהיר געוווען דעם רב חתונה צוּ האָבן - (וויל דעם איסור אשת איש האָט דאָך בעלסקיין סיַי ווי נישט אַינְטְּעַרְסִיט, און די גוַילָה ווֹיְטַעַר האָט ער נישט געהאלְטַן בַּיִם אַפְּגָעַבָּן, און מַמְלָא האָט ער אלְס אַפְּגָעַוּנָד נישט צוּ צוֹלְאָזָן אוּ זִין קְלִיעַנְתַּזְלִיל זָאָל זיך משווה זִין מיט איר מאָן, און אָזוּג אַרְוּם באַקְוּמָעָן אַכְשָׁרַן גַּט כְּדִין תּוֹרָה) - אשר על כֵן, האָט ער אוֹיְפַע דעם אַרְוּפַע גַּעֲעַצְהַט די פֿרוּי אָז זָאָל גַּיְין לְעַרְכָּאָות של עַכְוּיִם (דאס אייז דאָך פֿאָרַן

ליינער שוין קענטליך) אַנקְלָאָגָעָן דעם געוועצענעם מאָן, וואָס דאָרט - ווי עס איז באָקאנט - טאמעד צאָלט מען נישט אָ געוויסע סכום געלט פֵּאָר די קינדרער ("טְשִׁיְלָד סְפֶּוּרֶט") ווי מ'רוופט עס), קען מען דעם טָאָטָע אַיְנְשְׁפָּאָרָן אִין תפיסה רח"ל. ער מג שריינען ח'י וקיט אָז ער פָּאָרָמָאָגָט נישט קיינ פרוטה, עס ווועט אִים גָּרְנִישְׁטָה הָעַלְפָּן! (יא! וואָנדערט אִיךְ נישט! דאס זענען די דעם אָקָרָאָטִישׁע געוועצָן פֿוֹן דעם גָּאָלְדָעָנָעָם אַמְּעָרִיקָא מיט זַיְעָד "קָאנְסְטָעְטִיוּשָׁעָן", אוֹן מִיד וואָנטְשָׁן קִינְעָם חֲלִילָה נישט גָּפְרוֹאוֹת צו וווערָן).

בעלטקי טאנציג פֵּאָר שְׁמָהָה, ער האָט אַרְיִינְגָּעָשְׁלִיְּדָעָרָת אָ איַד אִין תפיסָה

געוזָאָגָט אוֹן גַּעַטְוָעָן, די פָּרוּי האָט אוּפְּגָעָנוּמָעָן אָן אַדוֹאָקָאָט (פָּאָרָשְׁטִיטִיט זִיךְ אָז אוּפְּיָה אַיְנְצְׁוֹזָעָצָן דעם מאָן איז שווין געוועצָן גענוג געלט) אוֹן אַנְגָּעָקָלָאָגָט אִיר מאָן אִין "קָאָרט", אוֹן בין יומָן וּבֵין לִילָּה האָבָּן די רְשָׁעִים יְמִ"ש אַרְיִינְגָּעָשְׁלִיְּדָעָרָת דעם רב אִין תפיסָה אַרְיִין צוֹזָאָמָעָן מיט די גַּעַמְיִינְסָטָע אוֹן ערְגָּסְטָע פָּאָרְכָּרְעָכָעָר רח"ל.

הגה"ץ הרב שׂוֹאָב זַיְל אִין עֻופָּק אִין פְּרִיזְנְשָׁבּוּיִם

ס'איַז געוואָרָן אָ וִיצְעָקוּ אִין שְׁטָאָט. פָּאָרְשִׁידָעָנָעָן רְבָנִים אוֹן עַסְקָנִים זענען זִיךְ צוֹנוֹיָף גַּעַקְוָמָעָן אוּפְּיָה אָן אַסִּיפה אוֹן אַנְגָּהָוִיבָּן עוֹסָק צו זִין אִין דַעַר מְצֻוָּה פֿוֹן פְּרִיזְנְשָׁבּוּיִם. אַיְנְצְׁוֹוִישָׁן אִין מעַן געוואָוִיר געוואָרָן אָז הרב שׂוֹאָב (זַיְל) פֿוֹן וּוָאַשְׁגַּטָּאָן הַיִּיטָּס, קען גָּאָר די געוועצענָעָ פָּרוּי מיט אִיר משְׁפָחָה. אוּפְּיָה דעם

ארויף האבן די רבנים געשיקט אַ דעליגאציע פון עטליכע
עסקנימ צו הרב שוואָב זיל אִים בעטן צו שטדלֶן אין דעם עניין.
די עסקנימ וענען אַרויַּף צו הרב שוואָב אָונְ שטוב, עס איז דאן
געוווען כסלו שנת תשנ"ה ווען הרב שוואָב איז שוין דאן געוווען
אין אַ שוואָקן צוֹשְׁטָאנְדֵּן, אַכְּבָּעָר הַעֲרָנְדִּיג אַיְבָּעָר וּוְאָס עס
הַאנְדְּלָט זיך האָט הרב שוואָב זיַּעַר וּוְאָרָעָם אוּפְּגָעָנוּמָעָן די¹
עסקנימ. הרב שוואָב הַעֲרָנְדִּיג די שְׂרָעְקְּלִיכְּבָּעָ מַעְשָׁה האָט אַסָּאָק
ニישט אַרְיִינְגְּעָקְּלָעָרט. עַר האָט בָּאַלְד גַּעַנוּמָעָן דַּעַם טְעַלְעַפָּאָן
אין די האָנט אַרְיִין, אַנְגְּעָרוֹפָן די פְּרוּי, אָונְ אִיר פָּאַרְגָּעָה האָלָטָן אָונְ
געַטְאָדָלָט וּוְיָזְוִי מַעְגָּג אַיְד דַּעַן מַסְרֵן אוּפָּיַּאָפָּיַּאָן אַיְד?
די פְּרוּי האָט אִים אַכְּבָּעָר צְרוּיק גַּעַנְטְּפָעָרט אָז, "רְאַבְּיִי בָּעַלְסְּקִי
סָעֵד אִיטָּס אַקְעִי". הרב שוואָב האָט אִיר אַכְּבָּעָר צְרוּיק
גַּעַנְטְּפָעָרט, "אַיְיַ אַדְוָנְט קָעָר וּוְאָט בָּעַלְסְּקִי סָעֵד - ס'אַיְז נִישְׁט
פָּאַרְאָן קִיְּין שָׁוֵם הַיְּתָר צוֹ מַסְרֵן אָונְ אַיְנְשְׁפָּאָרָן אַיְד אִין
תְּפִיסָּה". (העתק מ'טעיפ). די פְּרוּי אַכְּבָּעָר האָט זיך נִישְׁט
צּוּגָּעָה האָרט צוֹ רָב שוֹאָכְּבָּס וּוּעָרְטָעָר אָונְ וּוּיְטָעָר מַמְשִׁיךְ גַּעַוּועָן
בְּדָרְכָּה הַרְשָׁעָה.

בעַלְסְּקִי דָּעָר מִסּוֹר שְׁלָאָפָּט רְוָאִיגָּן!

הר' עֻוְבָּדִי יְוָסָף פָּוֹן יְרוּשָׁלָיִם וּוּלְכָעַ קָעַן זיך מִיטִּין מאָנָּס
משְׁפָחָה האָט אוּפְּגָעָהוִיבָּן אַ טְעַלְעַפָּאָן צוֹ בָּעַלְסְּקִי אָונְ אִים
פָּאַרְגָּעָה האָלָטָן פָּאָר די מַעְשָׁה נְכָלה. פָּאַרְשְׁטִיטִיט זיך אַכְּבָּעָר, אָז
הר' עֻוְבָּדִי יְוָסָף האָט גַּעַרְעָדָט אוּפָּיַּאָפָּיַּאָרָן. "בָּעַלְסְּקִי
מִסּוֹר" האָט וּוּיְטָעָר גַּעַלְאָזָט דַּעַם רָב שְׁמַאְכָּטָן אִין תְּפִיסָּה, אָונְ
עַר אִיז זיך גַּעַשְׁלָאָפָּן רְוָאִיג בִּינְאָכָּט וּוְיִקְיָנְמָאָל גָּאָרְנִישָׁט (דָּעָר

הצלה

אבן מקיר תזעק

נפשות

עה

נכמה אקציע איז אים געלונגען אוֹן האט שוין דאן מן הסתם
געטראכט פון זיין נעקסטן קרבן).

הרבי פאם קען נישט פועלן בי בעלסקייד-מפור

אגב, וווען מ'האט אמאל געבעטן הרבי פאם שליט"א איז ער
זאל משתדל זיין בי בעלסקי ער זאל שוין אויפעהערן מיט זייןינ
מסירות אוֹן רשות, האט רב פאם געוזאגט בזה"ל, "איך זאג
אייך צו איז איך קען מיט דעם מענטש ניט רעדן ער איז
טעמפרימענטאל" (אן אַנגעצעויגענע).

מען נעמת צויאם פארן וב 30,000.00 \$ פאר פדיון

שבויים

צوريיך ווי מיר האלטן, די געטריייע קהלה פון בית המדרש
"אהבה ואהוה" ווי דער רב איז דארט מרא דאתרא, האבן
אונטער גענומען אַ פדיון שבויים אַמערדזשענסי קאמפין", אוֹן
האבן מיט שוויס אוֹן מי צוזאמען געתשלט אָן אַסטרהאנַאמישע
סומע פון 30.000.00 \$. מען האט דאס געלט גענומען אוֹן
איינגעעליגט בי אַ געויסן אַדוואקאט אויף אַזוי לאנג בייז
מיועט ענדיגן פארהאנדלאַן מיט די פרוי אוֹן קומען צו אַ
"סעלטמענט". די פרוי אַבער מיט אִירע יוועצימ זענען נישט
איינגעגענגען אויף די גרויסע סומע. זי וויל אַ סומע ווואָס
בְּאַטְרָעֶפֶט אַיבָּעֶר 60.000.00 \$ (AIR פֿאַרְשְׁטִיט אַ מעשה? זי
דְּאָרָף 60.000.00 אַז די קינדעָר זאלָן חלייה נישט אויסגײַן
פֿאַר הונגעער!). די "קָאָרְטַּ" ווַיְיַתְּעֵר האט די פרוי נאַגְעַגְעַבָּן
אלָס ווָאָס זי האט נָאָר פֿאַרְלָאָנְגָּט, ווַיְיַלְּ דַעַר שׂוֹפְטַּ אַז גַּעֲוָעָן

עַב הַצְלָת

אָבִן מַקֵּר תֹּזֶעַק

נְפּוֹשׁוֹת

איבערגעציגט אָז היה דער מאָן איז דאָך אָ "ראָביי" איז ער
דאָך בלִי סְפָּק אָמָּלְטִי מִילִיאָנָעָר.

ראָבי בָּעַלְסְּקִי גַּט אָ פְּדוּז שְׁבוּסִים בְּרוּזַה - הַעֲרַת אָזְן שְׁטוֹיַנְטִ!!!

על כל פנים, מהאָט שוֹן דָא גַעַזְעַן ווי מִהְאָלַט, די עַסְקִינִים
זענען געוווען איבערגעציגט אָז ווי מַעַר מִזּוּעַט נַאֲכַגְעַבָּן אלְזָ
מַעַר ווּעַט די פְּרוּי פָּאָרְלָאָנָגָעָן. אַזְוִי קְלֻעְרְנְדִיגַג ווּאָס מִטוֹּת דָאָ,
הָאָבָן עַטְלִיכָּע עַסְקִינִים מַחְלִיט גַעַזְעַן אַלְיִין אַרְיְבַּעַרְגִּיִין צוֹ דָעַם
בָּעַלְסְּקִי אָזְן דָאָך זָעַן צוֹ מִקְעַן עַפְעַס טָעוֹן. אָזְן אַזְוִי הָאָט מַעַן
טְאַקָּע גַעַטְוֹן.

מַאנְטָאָג נַאֲכָט אָוֹר לִיּוֹם יַיְבָּסְלָו תְּשִׁנְיָה זענען עַטְלִיכָּע
יְוָנְגָעְלִיט אַרְוִיף צוֹ בָּעַלְסְּקִין. בָּעַלְסְּקִי הָאָט די יְוָנְגָעְלִיט זַיְעַר
הַעֲפָלִיךְ אוּפְּגָעָנוּמָעָן (יָא, יָא, הַעֲפָלִיךְ! דַיְר מַעְנְגָעָלָע יִמְשָׁ
הָאָט אָוִיךְ גַעַקְעַנְטָדִי סָאָרֶט פָאָךְ פָוָן זִיְין "הַעֲפָלִיךְ" ווּעַר עַס
גַעַדְעַנְקָט). בָּעַלְסְּקִי הָאָט גַעַשְׁפִּילָט כָאַילָוּ ער ווּיְסָ נִישָׁט ווּאָס
מִזּוּיְלָ פָוָן אִים, אָזְן דָעַרְבִּי נַאֲךְ צְוָגָעְלִיט זָאָגְנִידִיגַג, "אָוֹזְדָּאִי,
מִזְדָּאָרָף זָעַן צוֹ טָעוֹן ווּאָס מִקְעַן". אַיְינָעָרָ פָוָן די עַסְקִינִים הָאָבָן
אִים בָאַלְדָג גַעַכְאָפְט דָעַרְוִיף אָזְן אִים גַעַזְאָגָט, "אָבָעָר אִיר זָעַנְט
דָאָך" אִיר" רְבָ אָזְן ווּאָס אִיר ווּעַט אִיר הַיִּיסְן טָעוֹן ווּעַט זִי גַעַוּוֹיס
אִיךְ פָאָלָגָן, דָאָרְפָט אִיר דָאָך עַפְעַס טָעוֹן דָעַרְוּוֹעָגָן". ווּאָס
קָעָן אִיךְ דָעַנְטָוֹעָן??" פְּרָעָגָט בָּעַלְסְּקִי תְּמִיעָוָאָטִישָׁ. "קָעָנְט אִיר
אָפְשָׁר אָנוֹז גַעַבָּן אָ בְּרוּזַה??" פְּרָעָגָט אִים צְוֹרִיךְ דָעַר עַסְקָן.
וּאָס פָאָר אָ בְּרוּזַה??" פְּרָעָגָט בָּעַלְסְּקִי. דָעַר עַסְקָן עַנְטָפָעָרָט
אִים: "אִיר טָוט דָאָך שְׁוֹן אָ לְעַנְגָעָרָעָ צִיִּיט אִין די עַנְנִינִים, אָזְן

מיר פֿאָרְשְׁטִיַּען אָז מֵן הַסְּתָם וּוַיִּסְט אַיר וּוַיְאַזְוֵי אַפְּצּוֹשְׁרִיבִּין אֶבְּרִיוּ בְּנוּגָע דִּי מַצּוּה פּוֹן פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים". "גּוֹט! קּוֹמֶט צְוָרִיק מְאָרְגָּן אִין אָזָא צַיִיט, וּוּעַל אַיךְ פָּאָר אַיךְ הַאֲבָן אֶבְּרִיוּ" זָאָגֶט דִּי בְּעַלְסְקִי. דִּי עַסְקָנִים הַאֲבָן אִים גַּעַזָּאָגֶט, "אָ יִשְׁרָךְ כְּחַכְמַת רַאֲבָנִי בְּעַלְסְקִי, אָ גּוֹטָע נַאֲכָט" אָוֹן הַאֲבָן פְּאַרְלָאָזֶט דִּי הַוִּיז.

אוֹיף צְוָמָאָרְגָּנס, דִּינְסְטָאָג נַאֲכָט אָוֹר לִיּוֹם יַיְגָג כְּסָלוּ זַעַנְעָן צְוָוִי יְוָנְגָעַלְיִיט אָרוֹף צַו בְּעַלְסְקִי, מְקַלְאָפֶט אָן אוֹיף דִּי טִיד, דָעַר הוַיְכָעַר בְּעַלְסְקִי אַלְיִין עַפְעָנֶט דִּי טִיד אָוֹן זָאָגֶט זַיִי, "אָה! קּוֹמֶט אָרְיִין! אַיר זַעַנְט גַּעַקְוּמָעַן נַאֲכָן בְּרִיוּ, אַנְטְּשָׁוְלְדִיגְט, אַיר קַעַנְט אָפְשָׁר צַו וּוּאָרְטָן נַאֲךְ אָ פָּאָר מִינּוֹת? אַיךְ הַאֲלָט טַאָקָע יְעַצְת אַינְמִיטָן שְׁרִיבִּין דֻּעָם בְּרִיוּ". "אָוּדָאי, אָוּדָאי, אַיר דָאָרְפָּט אַיךְ נִישְׁתַּיאָגֵן צּוֹלִיב אָוֹנוֹ, נַעַמְט אַיךְ וּוּפִילְ צִיְּט אַיר דָאָרְפָּט צָוּמָ שְׁרִיבִּין, מִיר וּוּלְזָן גַּעַרְן צַו וּוּאָרְטָן", עַנְטְּפָעָרָן דִּי צְוָוִי יְוָנְגָעַלְיִיט. עַס גִּיטָּנִישְׁטָ אַדוֹרָךְ קִיּוֹן פִּינְעָף מִינּוֹת אָוֹן בְּעַלְסְקִי קּוֹמֶט צַו גִּינְזִיט אָ צְוָגְעַקְלַעַבְטָן עַנוּוּעַלְאָפְ אָוֹן זָאָגֶט זַיִי, "דָאָהָט אַיר דֻּעָם בְּרִיוּ". דִּי יְוָנְגָעַלְיִיט הַאֲבָן אִים בָּאָדָאנְקָט זָאָגְנְדִיגְ, "אָ יִשְׁרָךְ כְּחַכְמַת רַאֲבָנִי בְּעַלְסְקִי, עַס זָאָל אַיךְ זַיִן צַו מַצּוּה, אָ גּוֹטָע נַאֲכָט".

דִּי יְוָנְגָעַלְיִיט זַעַנְצָן זִיךְ אָרְיִין אִין זַיִעַר קָאָר, צִינְדָּן אָן דֻּעָם נַאֲכָט לְעַמְפָל אָוֹן פֿאָרְשְׁטִיַּיט זִיךְ אָז בָּאָלְד עַפְעָנָעָן זַיִי אוֹיף דֻּעָם "פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים" בְּרִיוּ. אַט דָעַזְעָעָן זַיִי דָאָס פָּאָלְגְּנְדָע: דָעַר בְּרִיוּ אִיז גַּעַשְׁרִיבִּן אוֹיף בְּעַלְסְקִיס אִיגְעָנָעָר "לְעַטְעַרְהָעָד", זַיִן אִיגְגָן הַאַנְטְּשָׁרִיפְט (בָּאָמָת אֶחָשְׁבָות), גַּעַמִּישְׁטָע עַנְגְּלִישָׁע מִיטָּה לְהַבְּדִיל לְשׁוֹן קּוֹדֶשׁ אָוֹתִיוֹת, אָוֹן עַס לִיְינָט זִיךְ וּוַיְ פָּאָלְגָנְדָ:

עד הצלת נפשות

אבן מקרת צועק

"לכל מאן דבעי", צו יעדן וועמען סאייז נוגע, "איי עם נאו לאנגער אינואלאוד אין די איזרעיל קיעיס אין עני וויטש וועי."

אויף אידיש: "איך בין מער נישט אריינגעמעישט אין דעם איזרעיל עניין אין קטש וועלכע וועג". מיט דעם אייז דער בריוו פארטיג! נאכדעם פארענדיגט ער: "בכבוד רב, ישראל הלווי בעלסקי, يوم י"ג כסלו תשנ"ה פה ברוקליין". (זוע קאפי פון בריוו אויף זייט?).

דער הויפט נאציז גיט א פדיין שבויים בריזו!

יא ! דאס אייז דער "פדיין שבויים" בריוו וואס בעלסקי האט איבערגעגעבן פאר די עסקנים. נו, פארשטייט איר שוין וואס פאר א סאדייט דער אייז ? נאץ ווי דער רשות האט אפגעתווען אלע זייןעו רציחה שטיק אונ גלייכיגליתיג געהאלפֿן איינזעגן איד אין תפיסה רחל, האט ער יע策ט די חוצפה אונ העזה צו שריבין, "איך בין מער נישט אריינגעמעישט". "דו נאציז איינער ! דו האסט דאך אלעס אַנגערדייט פון אַנפֿאנג ביז'ן סוף, יע策ט זאגסטו נאך, "איך בין מער נישט פארמיישט" ??? וואס מיינט דאס "מער נישט פארמיישט?????" וועמען מיינסטו דו נארסט אָפ???? דו אומפֿאַרsumaטע נידערטרעכטיגע בריאה ! דו שעמסט זיך אָפֿילו נישט צו וויזן ברביבים דיביע "פדיין שבויים" בריזו??? אֶזְוִי שרײַט זיך אַרוֹוִיס פון יעדעס אידיש הארץ וועמניס נשמה אייז נאָר געשטאנען בײַם מעמד הר סיני.

דער אלטער גנַב – בעלסקי

די מעשה נבליה האט זיך גענדיגט איזו: מהאט אויפגענו מען אין אדרואקאט אָ פרוי, וואס וווען דער אָדרואקאט האט געהערט אָז בעלסקי איז פארמיישט איז זי אויפגעשפֿרינגן זאגנדייג, אָז זי קען שיין פון לאנג דעת "אלטן גנַב בעלסקי", און איזו אָרוּם האט דער השגחה פרטיות געפֿירט אָז צווענדיג דעת אָוּמְרָעֶכֶת ווֹאָס אִיז באָגָאנְגָעָן גַּוּוֹאָרָן האט זי נִישְׁט גַּוּוֹאָלָט נעמען קיין איין פרוטה. מהאט אָנְגָעָקָלָאָגֶט די פרוי, די "מוסרטה" אויף קְרִימִינְאַלְעָ אָנְקָלָאָגָעָס פָּאָר פָּעַלְשָׁן אָוּן זאגַן ליגנט במויז. די סָאָרֶט שְׁפָרָאָךְ האט זי שיין גוֹט פָּאָרְשָׁתָאָנָעָן, אָוּן איזו אָרוּם האט מען בעזרת השם אָפְגָעָמָאָכֶט אָן הסָכָם, אָז טָאָמָעָר ווּעָט זי (די פרוי) זיך אָפְטָשָׁעָפָעָנָעָן פון אִיר מאָן אָוּן אויפֿהערן מיט די רְשֻׁוֹתֵידִיגָע שְׂטִיק, דָּאָן ווּעָט מען צוּרִיקְצִיעָן די אָנְקָלָאָגָעָס אֲקָעָגֶן אִיר אָוּן איזו האט זיך עַנְדְּלִיךְ די פרשה געשלאָסֶן.

נאר אינגעַר אַרְיִינְגָּעֶפָּאַלְּן מיט דעם בעלטקי שְׂרֵשׁ

הרב דוד וויינברגער שליט"א דער מרא דאתרא פון "בה"מ שער תפליה" אין קוינס, דערציזילט זיין קורצע עפייזאָד ווֹאָס ער האָט געהאָט מיט בעלסקי, "איך האָב זיך פערצופאל אַמְּאָל פֿאַרְכֿינְדָּן מיט רָאָבִי אַזְרָעֵיל בעלסקי אַיבָּעָר אַ גַּעֲוִיסָע עַנְּין. איך האָב געמאָכָט קָאנְטָאָקָט מיט אִים ווַיַּל אַיך האָב גַּעֲמִינְיָט אָז ער אַיז אַ מגָּש אַין ישיבה תורה ודעת, אָזָן מ'הָאָט מֵיר גַּעֲזָגָט אָז ער אַיז עוֹסָק אַין גַּעֲוִיסָע עַנְּנִים אוּפָּי ווֹאָס אַיך האָב גַּרְאָדָע בְּאַדְרָפָט האָבָן אָז עַצָּה. איך האָב קִיְּן סָאָךְ נִישְׁתְּ צְזָגָן - דערציזילט ער ווַיַּטְעַר - נָאָר אַזְוִיפִּיל יָא, אָז אָזָא טָעוֹת ווֹאָס אַיך האָב געמאָכָט זיך צו בְּלוּזָאָרְכֿינְדָּן מיט דעם בעלסקי, האָב איך אַין מִין לְעַבְנָן נָאָךְ נִישְׁתְּ גַּעֲמָאָכָט"! דְּהִיְינוּ לְמַשְׁלֵחָן ווֹאָס? פרעגן מִידָּן הרב וויינברגער.

קיין אַיז ווֹאָרט אַמְּתָה נִישְׁתְּ אַרוּסָאָפָּן זַיְן מַוְּלָּה

"איך וועל איך זאגן דעם אַמְּתָה, איך האָב איך נִישְׁתְּ צו פֿאַרְכֿיזָילָן קִיְּן לאָנְגָּעָה מַעֲשָׂות מיט פְּשָׁטוּלִיךְ, דער מַעֲנְטָש אַיז אָז אַיְנְפֿאָכָעָר לִיגָּנְעָר ווֹאָס ווַיַּעַש שִׁינְיָנְט אַיז ער קְרָאָנָּק אַין דעם הַיְנִיצָּכָט. ער ווַיַּסְּנִישְׁתְּ ווַיַּאַזְוִי אַרוּסְצָזָגָן אַ ווֹאָרט אַמְּתָה פָּוֹן מַוְּלָּה אַרוּסָאָפָּן. לִיגָּנְט, לִיגָּנְט אָזָן נָאָכָאָמָּאָל לִיגָּנְט!" מֵיר האָבָן אַכְּבָּעָר בְּאַרוֹאַיגָּט הרב וויינברגער זַאָגְנְדִּיגָּאִים, "הרָב וויינברגער, מֵיר האָבָן מיט איך מִיטְלִילִיך אָזָן קָעְנָעָן זַיְעָר גּוֹט פֿאַרְשָׁטִין דעם ווַיַּיְתָּאָג ווֹאָס מ'הָאָט, ווַעַן מ'הָאָט צָו טָעָן מיט אַ

געפערליכער ליגנער ווי בעלסקי, אבער נאך אלעム, טאמער אין אייינער גאנצער פראבלעם מיט אים, בלוייז ווי איר זאגט "לייגנט", לייגנט, לייגנט און נאכאמאל ליגנט", דעמאַלט זענט איר אָרוּיס מיט ריחו! נאכדעָם ווי מ'האָט מסביד געווען פאר הרוב ווינבערגער בלוייז "מקצת שבחו" פון דעם פֿאָרשׂוּין בעלסקי, האָט ער ל'יכט אָפְגַעַע אָטָעַטָט, און אַ צוֹפְרִידְעָנָעָר גַעַזָּגָט, "אייר האָט מיך יעטעט באָמת באָרוּאִיגַט און פון מיר אָוּעָקְגַעַנוּמָעָן אָסָאָךְ פֿיַינְפּוּלָעָץ עַד אָוּן עַגְמָת נַפְשָׁה".

בעלטני זיין גַּרְוִוִּים זַעֲרָוּן אָבָעָר סַעַּיְישָׁ אִים עַפְעָם נִשְׁטָן!

פון ווי שטאמט ער?

די ערשותער שאַלה וואָס מענטשֶן פרעגן ווועגן בעלסקי אין, "מה טיבו, פון ווי שטאמט ער?" וועלן מיר אייך דערצ'ילן אַ סוד, אָז לויט ווי מיר וויסן אין די גאנצע משפה זיין געווען פריעע אָמְעָרִיקָנָעָר וואָס מ'האָט זַיִן מְקַרְבָּן צו אַידִישְׁקִיט. בפרט דעם "סְרָאַלְקָעָ בעלסקי" האָבָנְדָאָג אַ גוֹט קעפל האָט מען אִים נאָכְמָעָר מְקַרְבָּן גַעַוּעָן. ער האָט גַרְאָדָע גוֹט פֿאָרְשָׂטָאָנָעָן לערנען, אויסער דעם אייך ער גַעַוּעָן אַ "קַעְנָעָר" אין ווועלטליכע זאָכָן ווי "אָסְטְרָאָנָמִיעָ", "אָסְטְרָאָלָגִיעָ" א.א.ו.ו. אָן אָזֶוּ אָרוּם זַיְעָנְדָאָג אַ "גַעַלְגַעַנָּעָר" בחור האָט זַיִן שׂוּוֹר (אייך אָן אָמְעָרִיקָנָעָר) גַעַנוּמָעָן דעם "טַשָּׁאָטְשָׁקָעָלָעָ" (אָבָעָר נאך וואָס פֿאָר אַ טַשָּׁאָטְשָׁקָעָלָעָ) פֿאָר אָן איידִים.

א סיענס טיטשער – א שוחט – א מוהל – א מג"ש – א דין

געווען אי ער קודם אין ענגלישע "סיענס טיטשער", שפערטר אי ער געוואָרַן אַ שוחט בֵּי דִי OU, נאָכְדָעַם אַ מוהל, נאָכְדָעַם אַ מג"ש, אַיבָּעָרָנוֹאָכְט אַזְּ ער שווַן גַּעֲוָאָרַן אַ בּוֹרֶר (בֵּי אַים אַזְּ שַׁעַכְתָּן בְּהַמּוֹת אָוֹן שַׁעַכְתָּן מַעֲנְטָשָׂן דִּי זַעֲלָבָע זָאָךְ), נאָכְדָעַם צוֹרִיק גַּעֲוָאָרַן אַ "רָאָכְיִי" בֵּי דִי OU (וּוֹאָס דָּאָרָטָן פָּאָסְטָן ער זַיִינָר גּוֹט אַרְיִין), אָוֹן אַזְּוִי גִּיטָּעָר וּוֹיִיטָעָר אָוֹן וּוֹיִיטָעָר. ער וּוֹיסְטָן אַלְיִין נִישְׁטָוָס צָו טְוֻעָן מִיט זִיךְּ, אַבָּעָר אַיְן זָאָךְ הָאָט ער בְּהַחְלָט גַּמְוָרָה אַפְגָּעָמָאָכְט אָזְּ ער מַזְּ גְּרוּוּס וּוֹעָרָן".

וּער אי ער יְרָבָעָם בֶּן נַנְתָּ שְׁבָדוֹרִינוּ?

ニישט אומזינסט האט זיך הרה"ח... (וועלכע האט אונז געבעטן נישט צו דערמאָנָען זיין נאָמען) וועלכע האט זיין גאנץ לעבן אוועקגעגעבן לוחם צו זיין אַקעגן די מיסיאָנָעָרַן ימ"ש, זיך אויסגעדריקט אויף בעלסקי אַז ער אי ער זיך דער "ירבָעָם בֶּן נַנְתָּ שְׁבָדוֹרִינוּ", אויף בעלסקי ווֹיסְטָן ער בלוייז צו זאגַן, אַז אַזְּ באַ גַּאהָ אָוֹן חֹוטָא וּמְחַטְּיאָ את הרבים ווי אַים אַז נִשְׁטָוָס דָּאָס גְּלִיכִין.

חוּשָׁב' ע אָוֹן גַּעֲדָטָע לְיִנְגָּעָר, דָּאָס וּוֹאָס מִיר האָבָן פרײַעַר דערמאָנט אַז בעלסקי קומָט פֿוֹן אַ פרײַע משְׁפָחָה מיינען מִיר חַלְילָה נִשְׁטָוָס צו בָּאַלְיִידְגַּן די חֹזְרִי בְּהַשּׁוֹבָה, אַדְרָבָה עָס אַיְזָה בָּאַקְאָנְטָן פֿוֹנָעָם סְטִיפְּלָעָר גָּאוֹן זְצּוֹקָל אַז אָפִילָו מִשְׁטָאָמָט פֿוֹן

א פרויי הוויז, טאמער אבער ארבעט מען זיך אויס מיט מדות און מלערנט תורה לשמה וכוכו', דעמאַלט קען דער פגס מיט דער צייט נחבטל ווערטן, אזי אoxic ענלייכס ווערט געבענט אין שו"ת שבט הלוי מהగאון האדיר ר' שמואל ואונער שליט"א, משא"כ בייד דעם בעלסקי זעט מען נישט קיין תורה לשמה, און אודאי נישט די מדות מיט וואס אידישע קינדר ער צייכענען זיך אויס, ממילא איז ער געלביבן נישט נאר ליעדר מיטין פגס, נאר אoxic מיט זיין גיפטיגע בלוט שמכליה את כל וד"ל.

המודר ממון ישראל ניד עכו"ם הוא מומר **לכל** התורה –
המודר והאפיקורם **שמלו צרייך להזור ולהטיף** ממנו דם ברית

בנגוע וואס מיר האבן דערמאָנט איז בעלסקי איז א "מוחל"
אייז כדי אַריינצוקון איין סה"ק דרך פקודין פונעם הייליגן בני
יששכר, מצות עשה ב', מילה, אות י"ט. מפני אריכות הדברים
וועלן מיר נישט אַראָפְּרָעָנָגָעָן דעם גאנצָן עניין ככתבו וכלשונו,
נאָר עטיליכ וויכטיגע לשונות וואס זענען חוצב להבת אש און
אייז נוגע אונזעד עניין. נאָכְדָעָם ווי דער דרך פקודין איז מבאר איז
איינער וואס איז בלוי גורם "למסור פרוטה אחת ממון
ישראל ביד עכו"ם" האט א דין ווי א "מורר לכל
התורה", שרייבט ער וויטער בזה"ל, "המודר והאפיקורוס
שמלו צרייך להזור ולהטיף ממנו דם ברית, הנה תדע
הקורא נעים, בעוחה"ר שכיח הזיקא בדורות הללו
עקבות משיחא אמר הבירור אשר בעוחה"ר אינו נפשי
מןין וקיימי עלן בכל חמש כי כסלא לאונגיא, והן מה
לריש עמא בקיומה סגיא, ומרבית העם נושאים להם

פניהם ומכבדים אותם בכבודם דמצוּה זו ואין איש שם על לב שמעשיהם במצוּה זו כמעשה קוף בעלמא, וגרע ביותר, על כן הנימולים על ידם ח'ו גדולים בעון בני בלי שם, כי איןם חתומים בטבעת המלך, על כן שומר נפשו ירחק מזוּה ולא יכבד בכבודם דמצוּה זו לכת הארורה הזאת" וכוכו עכל"ק.

מיר זוענן עם איבערצען אויף אידישן: "א מסור אונן אן אפיקורס וואס האבן [איינעם] מלע געוווען, דארף מען אים נאכאמאל מטיף דם זיין, אצינד זאלסטו וויסן טיעערע לײינער, איז צוליב אונזערע פיל זינד טרעפֿן זיך מזיקים, אין די הײנטיגע דורות וואס שטייען שוין כי פֿוסטריט פֿון משיח, וואס דאן איז דער גמר הבירור (הג'ה מהמו"ל: זע דעם אוור החיים הק' אַנְפָאָנְגּ פֿרְ) בראשית אוט כ"ב אויפֿן עניין פֿון גמר הבירור בבייאת המשיח, ואכמ"ל) וואס צוליב אונזערע פֿיל זינד זענען זיַי [די מזיקים] מערד פֿון אונז, זיַי שטייען איבער אונז מיט רובי קלים [גיווער] אַזּוּי ווי די אַרְיִינְגְּעַגְּרָאַבְּעָנָע שורה אין די ערעד (אויף ענגלייש ווערט דאס אַנְגְּעַרְוָפּן אַ (RIDGE) וואס נעמט אַרום דאס בערגל וואס אויף איד וואקסט אַ ווַיְינְשְׁטָאָק, אונז זיַי זענען פֿירער פֿונְעָם פְּאַלְקָ מיט דיקטאטָאָר, אונז פֿיל מענטשָׁן קוֹקָן אויף זיַי אַרוּפּ אַונז זענען זיַי מכבד מיט דעם כיבוד פֿון די מצות [ミルハ], אונז קֵיֶן שומ מענטש נעמט נישט אין אַקט אַז זיְעַר מעשה אין די דָּזְיַעַגּ מצוּה אַזּוּי ווי אַמְּאַלְפּעַ (MONKEY) וואַלְטַ עַס גַּעֲטָוּן, אַונז נאָךְ ערְגָּעָר, - על כן, די וואס וווערן חס ושלומ געימלית דורך זיַי וואקסן אויף זינדיג, קינדער וואס טראָגן נישט מיט זיך דעם הייליגן באַשעפֿערִס נאָמען, וויל זיַי

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק פא

זענען נישט גע' חמיט מיטין זיגל פונעם מלך, על כן, דער וואס
היט זיין נפש זאל זיך פון דעם דערוויטערן און נישט מכבד זיין
מיטין כיבוד פונעם דאזינע מצוה די דאזינע פארשאָלטנע כה".

**דער בני יששכר שרייבט או פאָר ביאת המשיח וועלן די
מוסרים זיין מוהלים רח"ל**

עס איז איברג מוסף צו זיין אויף די הייליגע ווערטער, וויל
ווער עס האט נאָר אביסל פֿאָרְשְׁטָאנְד זעט דאָך ממש די אַפּעַנְעַ
רוח הקודש פונעם הייליגן בני יששכר וואס האט פֿאָרְאוּיס
געזען או בעיקבתאָ דמשיחאָ וועלן די "מוסרים" גאָר זיין
"מוחלים" רח"ל. אויך וואס ער שרייבט או זיין וועלן גאָר הייסן
"רישי עמאָ", זעט מען קלאָר ווי ס'אייז ליידער מקוים געווואָרן.
אלזאָ זען מיר אָז דאס וואס דער בעלסקי איז גאָר אָ "מגיד
שיעור" אִין "תורה ודעת", דאס איז פֿאָרְן הייליגן בני יששכר
גָּאָרְנִישְׁטָ קָשָׁה גָּעוּוֹן, וויל ער שרייבט דאָך דאָרט, אָז דיקאָ
אָזָאָ פְּנִים ווועט האָבן דער דור פון משיח. יאָ! דער "מגיד
שיעור" וואס לערטנט פֿאָר אִין אָ "ישיבה" ווועט גאָר זיין אָ
"מסוד", אִון דער זעלבער "מסוד" ווועט גאָר זיין אָ "מודל", אִון אָ
בְּנֵידָן דִּידָן קָעָן מען דאָך אויך צוֹלִיְּגָן אָן "אַפְּיֻקוֹרָס" אִון אָ
"כּוֹפֶּר בְּעִיקָּר" (ווי עס זאגן אויף דעם עדות גדוֹלי הדור), אִון
דאָס אָלָס אִיז ליידער נישט קִיְּנָן שָׁוּם סְתִּירָה בְּעוֹהָר לוּיטָן
הייליגן בני יששכר.

די מופרים און מוהלים זענען פון די כתות ערבען – דאס
קינד וואס בעלפסי איז געווען זיין מוהל, איז דאס קינד
כשר?.. – מעג מען זיך משך זיין מיט דעם קינד?

עס איז אויך כדי ארפאצוברענגן דאס לשון מיט וואס דער
בני יששכר פארענדיגט דעם עניין, ער ענדיגט צו ווי פאלגנד:
"הן מהה כתות ערבע רבע המבואים בזזה"ק, ותהי זהה
נחמתינו בהתוודע לנו שאין להם חלק ונחלה באלקי
ישראל ובתורתו ואינם בכלל ערבותינו וכל בית ישראל
יהי נקיים לפני די עד עולם ובמהרה יגלה כבוד
מלכוותו ית"ש עליינו ויראו כל עמי הארץ כי שם די
נקרא עליינו וכחמס דונג מפני אש יאבדו רשעים מפני
אלקים וצדיקים ישמחו ויעלצו לפני אלקים."

דער לעצטער מאמר איז אויך אקטועל צו אונזער נושא. וויל
לויט וויעס וווערט געברענgett אין די מדרשוי חז"ל קומט אויס, איז
זען מיוואלט לכתהילה נישט מקרוב געווען די ערבע רב וואלט
כל ישראל נישט געליטן אזי פיל צרות. דאס קען מען אויך
זען לגבי דעם נבל בעلسקי, דהינו, די תוכאה פון דעם וואס
מ'האט אים מקרוב געווען מיט יארן צורייך האט קיין גוטס נישט
געברענgett, וואס לויטין בני יששכר זעת מען דאס קלאר איז ער
אייז מכיתות הערב רב, ווי ער שרייבט דאס בפירוש, "הן
מהה", דהינו, די אויבן דערמאנטע "מוסרים" און "מוחלים",
די זענען דאס די "כיתות ערבע רב המבואים בזזה"ק,
אַבער באמת ווי מיר וויסן אייז דער עניין פון מקרוב זיין די ערבע
רב געווען אַ גזירה מן השמים ונסתרים דרכי די, מAMILIA DARFEN

מיר אויך מאמין זיין או לײַידער איז דער עניין וואס מהאָט מקרוב געוווען דעם בן סורר ומורר בעלסקי אַ גזירה מן השמים, און מיר דארפּן זיך בלוייז טרייסטן מיט דעם וואס דער בני ישכבר ענדיגט צו בנוגע די דאָזיגע מוסרים און מוהלים אַז "בְּמִהְרָה י galַה כבּוֹד מְלֻכּוֹתֶה יְתָשׁ עַלְינוּ וּכְוּ וְכַהֲמֵס דּוֹנָג מְפּנֵי אַשׁ יַאֲבֹדוּ רְשָׁעִים מְפּנֵי אַלְקִים וּכְוּ", אַכְ'יַר.

דער מופּר ווענְר אַיזְרוּאַיל בעלטְנוּ ווַיְלַז ווען רָאשׁ יִשְׂבָּה אֵין
תורה וּדָעַת — ווֹעֵן וּוֹעֵט מַעַן דַּעַם גַּעַשְׁמַדְתַּן מְפּוֹר

אַרְיוֹסְטוֹאַרְפַּּן פָּזַן דַּעַר יִשְׂבָּה?

עס איז נישט קײַין סוד אַז רָאַבְּיַ אַיזְרוּאַיל בעלסקי רייבט זיך די הענט און רישט זיך צו ווערן אַמְּאַל דער "רָאַשׁ הַיִשְׂבָּה" פָּזַן "תורה וּדָעַת". ער האָט שוֹין כמה פָּעָמִים מרמז געוווען פָּאַר אַנדערע זיין באָגָעֶר און ווֹאָונְטַשׁ צו ווערן דער רָאַשׁ הַיִשְׂבָּה. לֹוִיט ווֹי עַס גַּעַבְּן אָונָז אַיבָּעֶר די "בָּאָרְד אָוּ דִּירַעְקְּטָאָרְסַ" מעג ער דערפּון חַלּוֹמֵן בִּיְתָאָג אָון בִּינְאָכְט אַבָּעֶר נִשְׁטַמֵּךְ פָּזַן דַּעַם.

עַרְשְׁמָנָם: ווַיְלַז בְּלֹויִז מִיט דַּעַם וּוָאַס עַר חַלּוֹמִיט וּוּעָרֶט
מַעַן נָאָך נִשְׁטַפְּאַרְדָּעָם קַיִן רָאַשׁ יִשְׂבָּה!

צְוֹוִיְתָנָם: טַאַקַּע פָּאַרְדָּעָם אַלְיַין וּוָאַס עַר חַלּוֹמִיט אַזְעַלְכַּע
דִּיסְעַ חַלּוֹמוֹת קָעַן אִים קַיִינָעֶר נִשְׁטַסְבֵּל זַיִן, ער פָּאַרְעַקְלַט
פְּשָׁוֹט מַעַנְטַשְׁן מִיט זַיִן גָּאוֹה.

אַזְוִי אויך איז באָוָאָסְטַ אַז מִיט עַטְלִיכְעַ יָאָר צְוִירִיק אַיז
פָּאַרְגַּעַקְוּמָעַן וּוְאַלְזַן בַּיְ דַּי "בָּאָרְד אָוּ דִּירַעְקְּטָאָרְסַ" אוּפַּךְ פְּטוֹר

צוו ווערין פון דעם צדערת נושאַת בעלסק. עס זענען געווען כמעט
העלפט וואָס האָבן געשטיימט אִים אַפְצֹזָאנָן פון זיין "זשאָב".
בנוגע די אַנדְרֵעַ וואָס האָבן געשטיימט לטובתו, האָבן מיר
אלְיַז געהאָט צוֹטוֹעַן מיט פֿאַלִיטֿיק דה היינַו, "וואָס וועלַן אַנדְרֵעַ
מענטשַן זָאנָן" א.או.ו. (וויי היגאון רבִי מרדכי גיפטער שליט"א
האָט זִיךְ אַמְּאָל אוֹיסְגַּעַדְרִיקַט, "דָּא אַיְן אַמְּעָרִיקָא בְּעוֹהָר זענען
ליידער די "בְּעָלִי בְּתִים" אָונֵן דער "זְשֻׁוָּאִישׁ פֿרָעָס" די מנהיגים
פָּון די תורה וועלַט !)

דער משורף בעלטוי קרוינט זיך אלְם "דיין הגדול" פָּון ישיבת תורה ודעת

עס איז אוַיך נישט קיינַן סוד אָז בעלסקי האָט שווין מערעערע
מְאָל פרָאַכְּרִיט צוֹ מאָכַן אַ "בֵּית דִין" אַיְן ישיבת תורה ודעת אָונֵן
דערביי זיך רופַן "רָאֵשׁ בֵּית דִין דִּישְׁבַּת תּוֹרָה וְדָעַת". בעלסקי
האָט דָּאָך אַבעַר געווואָסֶט אָז מִזְוְעַט דָּאָס נישט צוֹלָאָזַן, ווילַל
ווער וועט אִים דעַן קרוינען אלְס "רָאֵשׁ בֵּית דִין" אַ חוֹזֶן ער
אלְיַז ? בעלסקי האָט אַבעַר דָּאָך נישט אוֹיפְּגַעֲבַן (וויי זָאנָט
דער וועלַט ? מִמְּעָג זיך לערנען פָּון אַ גַּנְבַּ קִינְמָאָל נישט
אוֹיפְּגַעֲבַן), ביז ס'אייז אִים אַיְנְגַעְפָּאלְן אַ חַלְלָמָע געדאנָק !
דער שוֹטה איז געגָאנְגָעַן אָונֵן זיך געלְאָזֶט מאָכַן אַ זִיגָל (דער
רעדאָקְצִיעַן ווַיִּס אַפְּילַו צוֹ זָאנָן אַז ער האָט עס געלְאָזֶט מאָכַן בַּיִ
"גָּאַלְדְּסְטִינְסַ פֿרָעָס" אוַיף דער 16 טַע עַוּ. אַיְן באָראָ פֿאָרָק),
דער זִיגָל לִינְט זיך : "בֵּית דִין צְדָקָעַלְיַדְיַי כָּוָלְלַה האָברְכִים
וְהַיִשְׁיבָה", ווי אוַיך די זעלְבָעַ לשׂוֹן אַיבְּרָגְעָזָעַט אַיְן

ענגליש. בעלסקי טיפש האט געמיינט או ער האט אויסגענעארט די גאנצע וועלט. זיין חשבון איי געווען או קודם וועט ער נישט דערמאנען אויפין זיגל דעם נאמען "תורה ודעת", און ממילא וועט זיך קיינער נישט כאפּן וואס ער וויל דא, און א צייט שפערטער, נאך ווי ער וועט זיך שוין גוט האבן ארײַנגעדרײַט אין די ביזונעס, וועט ער דעםאלט זיך שוין לאזן דרייקן א זיגל מיט אלע טיטלן און פיטשיוקעס, און איזוי האפּנטליך וועט ער זיך שוין עטיליך קענען רופּן "ראַש" בית דין.

די באָרד אוֹ דִּירַעְכְּתָאָרָם נָעֵמָעָן בְּעַלְסְּקִין אָוִיפּ אֲפּּאָרְהָעָר

ויהי היום, די "בָּאָרָד אֹו דִּירַעְכְּתָאָרָס" האבן זיך דערוואו Ost וואס דער גַּנְבַּ-בעלסקי האט שוין וווײַיטער אָפּגַּעטווען. די "בָּאָרָד" אייז זיך צוֹנוֹנִיפֿגַּעַקְומָעָן, מ'האָט געלאָזֶט רופּן גַּנְבַּ-בעלסקי און אַים גַּעֲפַרְעָגֶט מה זה וועל מה זה ??? בעלסקי האט אָנְגַּעַהוִיבָּן צוֹ קַעַקְעַצְעָן און זיך פֿאָרְעָנְטְּפֿעָרָן אוֹ דער זיגל מִינְטְּ גָּאָרְנִישְׁטְּ "תּוֹרָה וְדָעַת" ! (פרעגטס אַים, וועלכָּע דען "כּוֹלָל אָוֹן יִשְׂבָּה" בָּאָדִיְּתְּ דער זיגל אֲזַנְּשִׁטְּ "תּוֹרָה וְדָעַת" דָּאָרט ווי ער אייז אַיְנְגַּעַשְׁטְּעָלָט ? אָוֹן טָאָמָעָר וווײַיטער טָעַנְהָעָט ער, אוֹ ער פֿאָרְמָאָגָט אֲזַנְּגַּעַנְעָר "כּוֹלָל" אָוֹן "יִשְׂבָּה", אוּבָּזָוִי, קען ער אָוֹנוֹ אָפּּשָׁר ווַיְזִין ווי דָּאָס גַּעֲפִינְטְּ זיך אוֹיפּין מְאָפּ ? ער קען דאָן "אָסְטְּרָאָלָגְיָעָ" אייז מְן הַסְּתָמָם זַעַט ער עַס אָוִיפּן די שטערן). די "בָּאָרָד" הערנדיג די לעכערלייכָע אוּסְרִיאִיד האָט זיך אָפּּיְלוּ מִיט אַים נִשְׁתַּחַת גַּעַוְאָלָט אוּסְטָעַנְהָעָן, אָנְשָׁטָאָט, האָבן זיך אַים קָוָרְץ אָוֹן שָׁאָרָף גַּעַזְאָגָט "יֵאָאָאָ", מִיר פֿאָרְשְׁטִיעָן וואס דו זָאָגָט, אָבעָר מִיר ווַיְלִין דָּאָס מַעַר נִשְׁתַּחַת אָוֹן גַּעַנְדִּיגָּט ! " ווי מִיר

הערן זעת מען טאָקע מער נישט לעצטענס דעם זיגל (זע קאָפַי פונעם זיגל).

בעלטקי רופט זיך ווייטער ראש בית דין – די הנהלה גיט ארויס אָ בריווּ קעגען אִים

אָ צייט שפעטער האָט בעלטקי ווידער אָפְגָעַטוּן פֿאָר אַיינעם אָ מעשה נבלַה, פֿאָרוֹפְעַנְדִּיג אָון באָנוֹצְנְדִּיג זיך מִיט זַיִן זעלבָסֶט גַּעֲקְרוֹינְטֶן (דאָס מָאָל אָבָעָר אָן דעם זיגל) טיטל "ראָש בית דין", אָזֶוּ אָז יונְנֵעַ זָאָל מִינְעָן אָז עָר אִיז טאָקָע דער עַמְטָלִיכָע אוּפְגָעָנוּמָעָן "ראָש בית דין" פֿוֹן "תּוֹרָה וְדָעַת". ווען דער בעל דין אָבָעָר האָט זיך גַּעֲוָאנְדָן צּוּם אָפִיס פֿוֹן ישיבָה תּוֹרָה וְדָעַת בְּנוֹגָע דעם עֲנֵין, אִיז די הנהלה שוֹין פְּשׁוֹט אַרְוִיס פֿוֹן די כְּלִים. דאָס מָאָל האָט זיך גַּעֲוָאנְדָן מְחַלְּיט גַּעֲוָעָן בעלטקי, אַרְוִיס צַוְּגַעַבָּן אָ ברְיוּוּ, אָון דערביי לְאָזֶן ווּוִיסֶן פֿאָר אַנדְרָעָר אָז די ישיבָה תּוֹרָה וְדָעַת פֿאָרְמָאָגָט "ニישט" אָן האָט קִיִּין שִׁיכָות נִישְׁט" מִיט קִיִּין "שֻׁוּם בֵּית דין". דָּאָן האָט דער בעלטקי שוֹין באָקוּמוּן דעם מעסְעַדוֹש אָז עד כָּאן אָומְרִים! (זע קאָפַי פֿוֹן דעם "תּוֹרָה וְדָעַת" ברְיוּוּ). אָזֶוּ גַּיְעַן די מעשׂות ווייטער אָון ווייטער ווי די האָר פֿוֹן קָאָפַ שְׁטָעַלְן זיך אוּרִיה.

איך בין שוֹין נָאָרְנִישְׁטָן טּוֹב – אָז דער בעלטקי אָז מְשׁוֹגָע! צּוּם טּוֹיטְּנִי!!

מִיד ווּעָלָן דָּא בָּאַרְיכְּטָן נָאָק אַיִּין מַעַשָּׂה ווֹאָס מִיט דעם ווּעָט אַיְר שוֹין קָלָאָר פֿאָרְשָׁטְּיַין דעם מהוֹת פֿוֹן דעם בִּילְגַּן אִיש

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק

בליעל בעסקי, און נאכדעם וועט איד דן זיין צו זאל ער טאקו
זיין אַ "ראש ישיבת" צו זאל ער גיינ "רייניגן די גאסן". די
מעשה אויז נישט קיין לאנגע און דאס מוזט איר וויסן!

אַ געווייסער איד האט אָנגערופן בעולסקיין זיך אַדרוך שמושען
אַ געווייסע עניין. אַזוי שמווענסנדייג איז עפעס אויסגעקומען פאר
בעסקי צו דערציאַלן פֿאָר יענעם איד וועגן אַ שמוועס וואָס ער
[בעולסקי] אליאַן האט אַמְּאל געהאט מיט אַ געווייסע פרוי. אויף
איינמאָל הערט דער איד ווי דער צעדרייטער בעולסקי חזר'ט
אייבער די ווערטער וואָס די יוניגע פרוי האט אַים דעמאָלט
געזאָגט, דערביי אַבער אויך "נאָכשפֿעטנדיג" יונגע פרוי ווי אַזוי
די האט דעמאָלט גערעדט. דער איד האט נישט געגלייבט וואָס
ער הערט. "אייז דער בעולסקי אַראָפּ פֿוֹן זינען צו בין אַיך
טוּבּ!?" זאגט ער צו זיך אליאַן. אַזוי נישט גלייבנדייגערהייט,
הערט ער אַבער דעם צעדרייטען בעולסקי ווי ער אייז וויטער
ממישיך נאָכשפֿעטן די פרוי! "אַיך בין שוין גאנטשטוּבּ, און
דער בעולסקי אויז משוגע צום טוּטּ!", האט דער איד שוין
ענדליך מחליט געווען. דער איד האט וויטער צוגעענדיגט דעם
শמוועס מיט בעולסקי און אַים געוואונטשן "אל די בעסט".

דער טעיף פֿוֹן דער משורף בעולסקי ווערט צעשפֿרייט

דעם אַיך'ס "ענסערונג מאַשין" אויז גראֶדער דאן געווען אָפֿען
בשעת דער שמוועס מיטין "דיין הגדול בעולסקי" אויז
אנגעהאנגען. דאס מאַשינדֵל האט געמאָכט אָן "עקסעלענט
וּשְׁאָבּ" און שיין קלָאָר אלעס אויפֿגעכּאָפט. דער איד האט
אַסָּאָךְ נישט געשווינט דעם משוגע'ינעם, האט געמאָכט נאָך אָן

גענוג קאיפיס פון דעם טעיף און אוועק געשענטט די "ווערטפולע מהנה" פאר רבנים, ראש ישיבות און עטליכע בתה דיין, כדי זי צו געבן דעם געלעגונהייט זיך איבערוצ'יזיגן און זיך באקענען וואס און ווער דער "בעלסקי" אייז. ווען איינער פון די פראמעננטע דיינימ פונעם בית דין מכון הוראה האט אויסגעהערט דעם טעיף האט ער זיך אויסגעדריקט, "אין האב געוואוסט איז דער מענטש איין נישט אין ארדעונג, אבער איזוי נידraig צו זיין דאס האב אין שוין נישט געגלייבט!" (יעצת גלייבט ער שוין!), (די רעדאקטיע האט זיך גארניישט געראכטן אויף איז מציאה און האט אויך נישט לאנג צורייך געהאט דעם זכות צו באקומען אַ Kapoor פון דעם טעיף. די רעדאקטיע האט דעם טעיף אַליען געהערט און האט אויך קלאר מבר געוווען דעם אַטעןטייקעט פון דעם טעיף).

יעצת זאגט איר! שוין אַפְגָעָרָעֶדֶט פון ווערן אַראש ישיבה, - פירט זיך דען אַפְילו אַזוי אויף כָאַטְשׁ ווועלכע מענטש מיט אַבִיסֵל עַרְנְסְטְקִיְיט ??? אַ גָאַסְן יוֹנָג פִירְט זיך דאַך אַזוי אויף !!! און דער עיקר קשייא אייז: אַזָא פָאַרְשְׁוִין הַאַלְט "ישיבה תורה ודעת" "בְּכָלְלָה" פָאַר אַן אַיְנְגָעַשְׁטָעַלְטָע און "בְּפָרְטָה" צו אַגְּנָן אַ שִׁיעָר גָמָרָא פָאַר בְחֹורִים ??? בְתִמְיָה!

נאך דאס אויז?

אַ ווֹאָרט פָאַר בְּעַלְסִיקִי: "די גָאַסְן רַיְנִיגָן ווּעַסְטו דאַך אַוּודָאי נִשְׁתָו ווַיְיַל ס' דאַך נִשְׁתָו לְפִי כְבוֹדָך, אַבער די מַוְיל דִיינָע אַוִיסְצְׂדִוקִינִיגָן דאס מַעֲגַסְטו אַוּודָאי!" הָגָם לְדִידָן אַיז גָארְנִישְׁט קָשָׁה די גָאנְצָע מַעֲשָׁה, ווַיְיַל אַז מַיהְאָלָט שָׁוִין בַּיְגַנִּיבָה, גַזְילָה,

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק פט

כפירה, מסירה, וכו' וואס פאר א ראלע שפילט שוין דען, דאס נאכשפאטען פרעומדע פרויען?

נאך וועגן דעם רויטן עשו הרשע

באמת האבן מיר נאכמער וואס צו שרייבן פון דעם עשו בעלסקי בנוגע דעם לעצטן עניין, און מיר האלטן באמת אzo מיזואלט עס באדארפט מפרנס צו זיין ברבים, בפרט פאר אצעעלכע מענטשן (די חרדיישע רבנים וויסן שוין ב"ה ווער דער ניקס איז) וואס מיינען נאך לײידער אzo דער בעלסקי האט אין זיך עפעס אן אינהאלט, און וויסן אבער לגמרי נישט דעם אמת אzo דער פארשיין איז נישט מער ווי א הויכער רויטער עשו, און האט קיין שום קשור נישט מיטין צד הקדושה, אף על פי כן - צוליב פארשטיינדליכע סיבות - האבן מיר איינגעזען אzo עס איז נישט פון די ראמען פון אונזער ירחון דאס ריכטיגע פלאץ צו שרייבן פון די עניינים בבחינת "אין דורשין וכו' בשלשה וכו'", וד"ל.

לא לcheinם הלא העורב אצל חורזר אלא מפני שהוא מינו

אדאתנן להכא, קענט איד שוין גוט פארשטיין פארוואס גינזברג-גנוב מיטין מנובל ארי' רלב"ג - (הגם גינזברג אין די יונגע יאן איז גארנישט געווען אונטערשטעליג איז דעם לעצטן דערמאנטן עניין מיט וואס מיר באיטילן רלב"ג. עס לעבן נאך גענוג אידין וואס געדענкан גוט די "ニישט שיינע מעשות" וואס האט זיך דאן אפגעטרען צוישן אים און זיין קרובה! מיר קענען דא נישט א羅יסברענגען אלע פאקטן איבער די דאציגע טעם עוויל דער ירחון קומט דאך אויך אריין אין די הענט פון קינדרער.

עם כל זה, אויב וועלן מיר נישט האבן קיין ברירה וועלן מיר
שווין טרעפען אַ וועג מגלה צו זיין די מעשות אויך ! הערשל
גינזבערג איז נישט נעכטן געבורין, און ער וויסט שווין איינמאָל
וואָס מיר מיינען, און מיר מיינען שווין איינמאָל דאס וואָס ער
וויסט !) - זענען געגאנגען מקבל מרות זיין פון בעלסקיין און
אַים אויפגעמען אַלְס "ראש וקצין" פון זיינער מאָפִיאָ פֿאָראַין,
ווילל "לא להנמ הלך הזריז אצל העורב" ! און וויתער בעלסקי
מצדו דערזענדיג אָז ישיבה תורה ודעתה וויל אַים נישט קדרינען
אַלְס "דיין הגדול", האָט ער גערן אַנגענוומען דעם "שיינעם"
כיבוד פון ווערן אַ פֿשׂוֹט'ער איינפֿאַכּער ריש ברינוי און
מאָפֿיאַנער ! אָז נישט געלט מיט כבוד, זאל כאָטש זיין געלט
אלײַן !

ווער איז ראש בית דין איז די אגוזת הרבניים — מאָפֿיאָ קלוב!!!

ווען מיר זאגן דער "ראש וקצין" מיינען מיר נישט צו זאגן
או זיי האבן אויפגענוומען בעלסקי און רופן אַים אָן (כאָטש
לפֿנִים) "ראש בית דין", נײַן ! בְּכָל נישט ! דעם טיטל האָט
בעלסקי אָפֿילו בי זיי, די גנבים אויך נישט באָקומוּן (הgeom בַּיִ
דעם היינטיגין אַזוייגערופֿענעם "אגוזת הרבניים" וואָלט זיינער
געפֿאָסט אויפֿצּוּנוּמָעָן בעלסקי פֿאָר "זיינער" ראש בית דין). די
דאָזיגע "מאָפֿיאָ קלוב" וויל דיקא נישט אויפֿגעמען אַ "ראש
בית דין", וויל אַזוי קען מען דאָך גריינגעָר אַפְטוּעָן כל מיני
shawindelעריעין און שגץ שטיך, און ווען איינער ווערט חלילה
באָרוּיבּט און באָגּוֹלִיט דורך די באָנדִיטִין און קומט נאָכְדָעָם

הצלה נפשות אבן מקיר תזעך צא

צוגיין און פרעגת זי', "היתכן איר בא'עולט מיך?" דאן קען יעדר פון זי אַנוּזִין מיט'ן פֿינְגֶר אויפֿן צוויטן אָז "יענער האט עס געטווען!", "יענער האט עס געשריבן!", "יענער האט עס געוזאגט!", און "איך וויס נבעך פון גָּרְנִישַׁט!".

אבל! הgeom קיין ראש בית דין איז טאקט נישט דא, פארשטייט דאך אבל יעדר אָז "מאפֿיא קלָאָב" כדי עס זאל עקייסטרין דארף עס האבן אָ "מאפֿיא באָס" וואס טוט זיין ארבעט אינטערוילאָכטס, און וואס על פֿיו יבוא ועל פֿיו יצאו! ואשר על כן, האבן זי פֿאָר דעם פֿאסְטָן אַריינְגַּעַנוּמָעַן בעלסקי אין זיער "מאפֿיא פֿאָרָאיַן", וואס לויט ווי מיר האבן שווין אַראָפְּגַּעַגְּעַבָּן, אים מיט זיינע "מעלות", פֿאָרְשְׁטִיטָן מען גוט אָז ער איז אָ ייחיד במינו אין דעם פֿעלָד וואס איז זיער געאייניגט פֿאָר דעם ושבָּב.

וועלכען רב קען מען פרעונג וועגן אַסְטְּרָאָנָּאָמִיעַ מיט אַסְטְּרָאָלָּאָגִיעַ?

אלזוֹא, דער סך הכל איז אווי: איר זאלט געדענ侃ען און צו קענטיס נעמען, אָז בעלסקי איז אָ "קענער" און אָ "געלערענטער", און דאס נעמען מיר נישט אַוועק פון אים - ממיילאָ, אויב האט איר עפֿעס אָ שאלָה בְּנוּגָע "אַסְטְּרָאָנָּאָמִיעַ" אַדרער "אַסְטְּרָאָלָּאָגִיעַ", דאן אויב עס שטערט איך נישט קענט איר אַנְפְּרָעָגָן בעלסקיין, ער ווועט איך מעגלייך קענען ענטפערן אויף אייערע שאלות בְּנוּגָע די לבנה מיט די שטערן א.א.ו. אַבער געדענקט אָז עד כאן! וויל טאמער ווועט איר גיין אַין שריט וויטטער און אים בעטן הילפּ פֿאָר אייערע פריוואטטע

ענינים, אָדרער בנוגע אַדין תורה, דאן ווועט אַיר זיך אלֵין טראפען
מייט די שטערן!

מיר האבן שוין פריער געשריבן אוֹז די היינטיגע אַזוי
גערופענעער "אגודת הרבניים" פֿאַרְמָאָגֶט בְּכָל נִשְׁתְּ קִיְּין רָאֵש
בֵּית דִין. אֲשֶׁר עַל כֵּן, ווילְּן מיר אַבְּיסָל מַעַר אַוִּיסְפִּירְלָעֶך
בָּאַרְיכְּתָן אִיבָּעֶר דָעַם נְקוּדָה. מיר ווועלְּן נִשְׁתְּ צֻופִּיל מַאֲרִיך זִין
אֵין דָעַם, אָבָּעֶר מיר ווועלְּן אַיְּיךְ בְּלוּזִי דַעֲרְצִיילְּן אַ גַּעַשְׂכְּטָע
וּוֹאָס הָאָט זִיךְ אַפְּגַעַשְׁפִּילְּט נִשְׁתְּ לְאַנְגְּ צָרוּיק, ווועט אַיר שוין
פֿאַרְשְׁטִיְּן וּוֹאָס דָאָס מִינְּט, אָוֹן וּוֹאָס פָּאָר אַ פְּנִים עַס הָאָט די
"אגודת הרבניים".

עס האָט זִיךְ גַּעַטְוּן אִיבָּעֶר אַ גַּעַוּיסָע נֹשָׂא וּוֹאָס אַסָּאָר
וּוּלְּן וּוִיסְּן פָּוּן וּוֹאָס מִיר רָעֵן, מיר ווילְּן אָבָּעֶר נִשְׁתְּ דָא אַרְיִין
גִּין אֵין די פְּרַטִּים פָּוּן דָעַם עֲנֵין צָוְלִיב פֿאַרְשִׁידְעָנָע סִבוֹת, אָוֹן
בְּפְרַט אַז דָעַר עַצְמָה נֹשָׂא אִיז נִשְׁתְּ נְוגָע דָעַם נְקוּדָה וּוֹאָס מִיר
וּוֵילְּן דָא אַרְוִיסְבְּרָעָנָגָע.

מעשה שהיה מיט די אַזְוִיגַעַרְפָּעָנָע אַגְּוֹדָתּ הַרְבָּנִים

אָט ווִי פְּאַלְגָּנד גִּיט דָעַר גַּעַשְׂכְּטָע: עַס זַעַנְעָן גַּעַוּיסָע אַ
גַּרְוּפָע מַעֲנוֹתָשָׁן נִשְׁתְּ פָּוּן אָוְנוֹזָעַר הַיְּמִישָׁע קְרִיְּזָן, וּוּלְּכָעַד האָבָּן
אַנְגַּעַפְּרָעָגֶט די "אגודת הרבניים" אַ גַּעַוּיסָע "חוֹתָה דָעַת" אִיבָּעֶר
אַ גַּעַוּיסָע עֲנֵין. די וּוֹאָס האָבָּן אַנְגַּעַפְּרָעָגֶט די שָׁאַלָּה האָבָּן
פֿאַרְשְׁטִיְּט זִיךְ גַּעַמְיִינְט אַז די "אגודת הרבניים" אִיז עֲפָעָס אַ
פֿאַרְנָעָם, אָוֹן מַמְלָא האָבָּן זַיִּה זִיךְ אַיְּנְגַּעַרְעָדֶט אַז אוּבָּק וּוּלְּן זַיִּה
הָאָבָּן דָעַם "חוֹתָה דָעַת" פָּוּנָעָם "אגודת הרבניים" אִין דָעַם
גַּעַוּיסָע נֹשָׂא דָאָן וּוּלְּן זַיִּה האָבָּן עֲפָעָס אִין דָעַר הָאָנט.

ווער איז דער הויפט פון די אגודת הרבניים קלוב — זוי אוזו
ווערט מען אָראַש?

פֿאָר די לִיינערס ווֹאָס ווֹיִיסֶן פֿוֹן ווּעַמְעַן מֵיד רַעֲדָן, ווּלְלַז מִיד
דָּא קָלָאָר אַרוֹיְשַׁרְיִיבָּן, אָזֶה מֵיד מִינְגַּעַן דָּא נִישְׁטָחַזְצָה צָו מַאֲכָנָן
פֿוֹן יַעֲנַע גַּרְוָפָע (די אַנְפָרְעָגָעָס) ווֹאָס ווֹיִיסֶן נַעֲבָעַךְ נִישְׁטָחַזְצָה
בַּעֲסָעָר אָוָן פֿוֹן ווֹיְזָאלְן זַיְהַ ווֹיִיסֶן בַּעֲסָעָר? זַיְהַ ווֹיִיסֶן דָּאָךְ נִישְׁטָחַזְצָה
אָזֶה די "אגודת הרבניים" אַיז הַיְינָט אַינְגָאנְצָן אוֹיסְגָּעוּשְׁפִּילְט, אָוָן
עַס באַשְׁטִיטִיט בְּלוֹיזַה פֿוֹן אָז "מוֹשָׁב לְצִים".

בקיצור, זוי אָזֶה סִיאָל נִישְׁטָחַזְצָה זַיְהַ אַיז אַוְיסְגָּעָקוּמָעָן אָזֶה די
ערְשָׁטָע צָו ווּעַמְעַן די שָׁאַלָּה אַיז אַנְגָּעָקוּמָעָן אַינְגָּעָם "אגודת
הרבניים קלוב" אַיז גַּעֲזָעַן דָּעַר באַוּאוֹסְטָעָר מַנוּבָּל אַריִי רַלְבָּג.
ווען אַריִי רַלְבָּג הָאָט גַּעֲזָעַן אָז די שָׁאַלָּה אַיז צָו אַיְם אַנְגָּעָקוּמָעָן
הָאָט עַר צָו זַיְק גַּעֲלָעָרט אָז יַעֲצַט הָאָט עַר אָ גַּעֲלָעָגָהִיט צָו
בָּאַקְוּמָעָן אַבְּיִסְלָם כְּבוֹד, דְּהַיְינָו עַר ווּעַט נַעַמְעַן די "לְעַטְעָרָהָעָד"
פֿוֹן די "אגודת הרבניים", עַר ווּעַט בְּכַתְבָּה עַנְטָפָעָרָן אוּרִיךְ די
אַזְוִיגָּעָרוּפָעָנע "וּוִיכְטִיגָּע" שָׁאַלָּה ווֹאָס מִיהָאָט אַנְגָּעָפְרָעָט, עַר
וּעַט זַיְק אַונְטָעָר שְׁרִיבָּן זַיְהַ נַּאֲמָעָן, אָוָן די יַעֲנִיגָּע ווּעַלְן דָּאָךְ
מִינְגַּעַן אָז עַר אַיז דָּעַר ווֹאָס פָּאַרְטָרָעָט די "אגודת הרבניים" אַיז
אַלְעַ אַנְגָּעָלְעָגָהִיטָּן, אָוָן ווֹיְזָאלְן זַיְהַ מִינְגַּעַן אָז זַיְהַ "חוֹות
דָּעָת" טָוָט רַעֲפָרְעָזָעָנְטִירָן די חֻוֹת דָּעָת פֿוֹן דָּעָם מַכְלָוָמָרְשָׁטָע
וּוִיכְטִיגָּע אַרְגָּאַנְיוֹזָאַצְיָע, די "אגודת הרבניים"!

בָּאַשְׁלָאָסָן אָוָן גַּעֲטוֹעָן! רַלְבָּג הָאָט צָו זַיְהַ שְׁנָעַל גַּעֲשִׁיקָט אָ
חשְׁוָבָה בְּכַתְבָּה, די מַתָּן שְׁכָר ווֹאָס יַעֲנַע הָאָבָן בָּאַצְּאָלָט אַיז גַּלְיִיךְ
צָו אַיְם אַין טָאַש אַרְיִין, אָוָן פָּאַרְשְׁטִיט זַיְק אָז דָּאָס אַלְעַ הָאָט עַר

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק

געזען אין לאזן וויסן פאר די אנדערע פאר "פארטנערס" אינעם
קליב! וווײיטער די יוניגע וואס האבן דער האלטן די "תשובה
הרמה" פון רַאְבִּי רַלְבָּג זענען העכסט צופרידן געווען, וויל
וואס פארא נפקא מינה אייז עס זיי "זוער ס'האט עס געשריבן",
אייז מאהאט א חזות דעת פון די "אגודת הרבניים" אייז "מה טוב
ומה נעים" און גענדיגט!

אבער רַלְבָּגִיס "פארטנערס" אייז עס שוין איין מאל געווען
א נפקא מינה, און וווען זיי האבן זיך דערוואוסט וויאזוי זיעיר
אייגענע מאפיא מעמבער האט זיי גוט אויסגעשפילט, זענען זיי
גוט אויפגערגט געווארן אויף אים, און באלאד האט חיים קרויס
- אויך א מעמבער אינעם קלוב - אַנגעשריבן אַבריוו בנוגע
דעם עניין צו אַגעויסן רב, און ער שריבט ווי פאלגן:

"לכבוד הרה"ג... היה שנתפרסם בשם אגודה
הרבניים... ונשאלתי אם זה באמת דעת כל הבי"ד ראייתי
לנחוין לכתוב שאני לא נשאלתי משום אחד להזות
עניות דעת... וממילא לא נתתי פסק בנוגע לזה,
ודברתי גם עם הדיין רב אלימלך לעבאויטש שליט"א,
וגם הוא אמר שלא נשאל וממילא לא פסק".

אויף אידיש:

"היות עס אייז מפורסם געווארן אין נאמען פון דעם אגודה
הרבניים... און מאהאט מיך געפרעגט צו אייז דאס טאקו באמתה
דען מיינונג פונעם גאנצן בית דין, האב איך געזען פאר וויכטיג
צושרייבן או מיך האט קייןער קײַנָּמָּל נישט געפרעגט צו זאגן
מיין חזות דעת... און ממילא האב איך נישט געגעבן קיין פסק

בנוגע דעם עניין. איך האב אויך גערעדט מיטין דיין רב אלימלך לעבאויטש שליט"א אונ ער האט אויך געזאגט אוּזְמַהָאָט אִים נישט געפרעגט און ממילא האט ער נישט גע'פסק'נט". (ביז דאן זעען מיר דא אוּזְמַהָאָט זיך איבער אַברְיוֹו ווֹאָס אֵיז נתפרסם געוואָרָן אַין נָאָמָעָן פּוֹנוּעָם "אָגּוֹדָת הָרְבָנִים", אָוָן זַיִעֶר אַיְגָעָנָעָ מַעֲמָבָרָס שְׁרִיעָן, "מִין הָאָט מַעַן נִישְׁט גַּעַפְרָעָגֶט", יְעַנְעָם הָאָט מַעַן נִישְׁט גַּעַפְרָעָגֶט"! בְּקִיצָּר זַיִ שְׁרִיעָן אַלְיָין אֵיז זַיִעֶר פְּסָקִים וּכְדוּמָה זַעַנָּעָן אַיִינָ שְׁטִיקָ בְּלֹאָף אָוָן לֹא דּוּבִּין וְלֹא יְעָרָ!)

אֵיז דָא אַין דִי אָגּוֹדָת הָרְבָנִים אַ רָאַשׁ בֵּית דִין

יעצט שְׁרִיעָבֶט ער ווֹיְטָעָר אַינָעָם בְּרִיעָו "וַיַּחֲנֹן שָׁאָחָד מַהְדִיְנִים צִידָד... לְצַד אַחֲד אַבְלַ הַיּוֹת שְׁמַפְטִירָת הַגָּאוֹן הַגָּדוֹל הָרָב מָשָׁה זְצַ"ל אַיִן שֵׁם רָאַשׁ בֵּית דִין שְׁדַעַתָּו בְּכָח לְהַכְּרִיעָנָה נְגַד כָּמָה וּכָמָה, וְאַיִן הַכִּי נָמִי כָּל דִין מַהְאָגּוֹדָת הָרְבָנִים הָוָא רָב גַּדוֹל בְּפְסָק מְכֻלָּמָקָום דַעַתוֹ הָוָא דַעַת עַצְמוֹ וְלֹא דַעַת שָׁאָר חֶבְרִי הַבִּית דִין עַד שָׁגָם הַמִּיסְכּוּמוֹ וַיַּחֲתָמוּ".

אויף אַיְדִישׁ: "עַס קָעָן זַיִן אֵיז אַיְנָעָר פּוֹן דִי דִינִים הָאָבָן מִצְדָּך גַּעֲוָעָן אַיְנְזִיטִיג, אַבְעָר ווַיְבָאָלֶד פּוֹן נָאָך דִי פְּטִירָה פּוֹן הַגָּאוֹן הַגָּדוֹל הָרָב מָשָׁה זְצַ"ל אֵיז דָאָרֶט נִישְׁט פָּאָרָאָן קִיְינָן רָאַשׁ בֵּית דִין ווֹאָס הָאָט דַעַר כָּה מִיט זַיִן דַעַת, מְכְרִיעָן צֹ זַיִן אַקְעָגָן פִּיל אַנְדָעָרָע, אָוָן, אַיִן הַכִּי נָמִי, יְעַדְעָר דִין פּוֹן דִי אָגּוֹדָת הָרְבָנִים אֵיז אַ גַּרְוִיסְעָ רָב אַיִן פְּסָק, פּוֹנְדָעָסְטוּוּגָן אֵיז זַיִן דַעַת

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק

אן אייגענע דעת און נישט דער דעת פון די אנדערע מעמבערס פונעם בית דין, ביז, זי וועלן אויך מסכימים זיין און חתמיין.

קרויס האט שווין אליען פארצ'ילט פאר עטליכע מענטשן אז ער האט געמיינט נישט קיין אנדערע נאר טאקט רלב"ג אליען. (דער רעדאקטיע וויסס בכלל מער איינצלהיטן איבער די מעשה און מיר וויסן סייווי אז ער מיינט דעם בעל גאהה רלב"ג). וויאיך זעט זיך אויס איז קרויס אליען איז טאקט דער ריכטיגע מבין אויך דעם פארשטיינקענען מנובל-בעל גאהה ארוי רלב"ג, וויאס רעדט זיך איין אז ער איז אזי גרויס ווי ר' משה זצ"ל, וויאס "אויך ער" אליען רלב"ג קען מכריע זיין נגד כמה וכמה, כאטש יעדער האלט אנדערש פון אים, און ווי קרויס אליען באדייט דאס זיעער קלאר אין זיין בריוו. מאידך גיסא פארשטייט אבער קרויס איז א שטעken האט צוויי ע肯, און טאמער ווועט ער מגלה זיין ברבים ווער דער רלב"ג איז און וויאס פארא פנים עס האט די "אגודת הרבניים", דאן איז ער קרויס אליען - אויך זיענדייג אמעבער אין די "אגודת הרבניים" - אויך א פערטיגע און אויס קאפעלייטש מאכער, ואשר על כן, נאך ווי קרויס האט שווין באוואשן רלב"ג ווי א סוטה און שריבט ברבים וויאס פאר א בעל גאהה ער איז, פראכית ער צו טאנצן אויפ"ז צוועיטן זייט און שריבט צו אינעם בריוו, אז "אין hei נמי, יעדער דין פון די אגודת הרבניים איז א גרויסער רב אין פסק", אזי אָרום צו פארואסערן וויאס ער האט ערשת יעצעט גענדיגט שריבבן וויאס פאר א פנים די "אגודת הרבניים" האט, און וויאס פארא "שפלי ברך" די אגודת הרבניים פארמאגט. ווי אזי עס זאל נאך זיין,

זאגן זייל אין אן בושה או אין דער "אגודת הרבניים" "אין שם ראש בית דין" !

די היינטיגע בת דינים ווי א שיף אן א רודער

און אויב דאס איז נישט גענוג, שריעיבט נאך קרויס צו צום סוף (נאכדעם וואס ער חתמת זיך) אן הג"ה, או ער האט טאקט "אלין" אזי אויך געהרט פון "גינזברג", או אין דער "אגודת הרבניים" איז נישט דא קיין ראש בית דין ! איר הערט דעם חכם פון דער מה נשתחנה ? ס' נישט גענוג געווען וואס ער האט עס שוין איינמאָל דערמאָנט אינעם בריוו, קומט דער חכם צו גיין און וויל מקיים זיין דעם מאָמר חז"ל, "האומר דבר בשם אומרו מביא גואה להעלם" חזר'ט ער איבער נאכאמאָל, או "אֲפִילוּ גינזברג-גנְבַּב" אלין האט אויך אזי געוזאגט, כדי טאמער איינער וועט נישט גלייבן קרויס אויפֿין ווארט איז "אגודת הרבניים" איז אויסגעשפֿילט און פֿאַרמאָגט אֲפִילוּ נישט קיין ראש בית דין זאל מען וויסן או אֲפִילוּ גַּנְבַּ-גִּינְזְּבַּרְגַּ זָגַט אויך אויף דעם עדות !

בקיצור נמץ, זיערע איגענע מעבערט שריעיען או די "אגודת הרבניים" איז ווי א שיף אן א רודער, אן א ראש בית דין, און מיר ליאָן רואיגערהייט צו, או ס' איז בכלל נישט קיין בית דין, נאך א פשוט'ע "ביזנעס קלוב" פֿאָר א פֿאָר ליצנים און גענגסטערס !

קרויס אלין, איז אויך א באַנדִיט פון די ערשטער קלָאָס. ער האט שווין מעערערע מֶאָל מודה געווען פֿאָר אַנדִערע או ער וויס גאנץ גוט וואס פֿאָר א שגץ און מנובל דער אַרי' רלבּג איז,

נפשות אבן מקיר תזוקה הצלת

אֲבָעַר נָאֵךְ אֶלְעָם צוֹלִיב אֶפְאַר דָּאַלְעָר זִיצַט עַר נָאֵךְ אֶלְעָזְמִיט אִם אָוָן הַעֲלָפְט אִים גָּאָר אַוִּיסְפִּירְן זִינְעַר שָׁגַן שְׁטִיק.

פָּאָר 30 אַלְפִּים זָעַנְעָן זַיִן מְגַטֵּל דָּעַם "חַרְם דְּרַבְּנִינוּ גַּרְשָׂוֹן"

אוֹן יַעֲצַט חַשׁוּבָע לַיְינְעַר וּוֹאַלְטַן מִיר גַּעֲוֹאַלְט טַאַקְעַ אַרְוּמְרָעְדָּן אִיבָּעַר דָּעַם נָוָשָׁא פָּוָן הַיְתָר מָהָרְכָנִים - וּוֹעַלְכָעַ מִיר הָאָבָן אֶטְפָּרְיעַר דַּעֲרָמָאנְט - וּוֹאָס עַס פִּירְט אֶן דָּעַר גַּעַפְעַרְלִיכְכָעַ מַשְׁחַחַת אַרְיִי רַלְבָּג. מִיר הָאָבָן שָׁוֵין פִּרְיעַר בַּאַשְׁרִיבָן דָּעַם מַשְׁחַחַת רַלְבָּג, וּוֹי אַזְוֵּי עַר הָאָט שָׁוֵין אַוְמְגַלְיקְלִיךְ גַּעַמְאַכְט אַוְמְצָאַלְגָעַ פְּרוּיָעַן, וּוֹאָס וּוֹעַן דָּעַר מָאָן גַּיִיט אַחֲרַ שְׁרוּרוֹת לְבוֹ אָוָן וּוֹילְהָאָבָן אֵ צְוַיְיִטְן וּוֹיִיב (פְּשָׁטוֹ כִּמְשֻׁמָּעוֹ), דַּאֲרַף עַר אֲפִילּוּ נִישְׁתַּחַת מַזְמִין זִיְין דֵּי פְּרוּיְיַי לְדִין כְּדִי מִזְאָל אַוִּיךְ אַוִּיסְהָעָרָן אִירָעַ טָעָנוֹת, נָאָר עַר דַּאֲרַף פְּשָׁוֹט אַרְיִינְלִיגְגָן אַיְן אַיְן עַנוּוּלָאָפְ אַסְכָּוּס גַּעַלְט, אַסְמִינְיָמוּס פָּוָן \$30,000.00, עַס פְּאַרְקְלָעַבָּן אָוָן עַס אַבְּעַרְגָּעַבָּן פָּאָר דָּעַם מַשְׁחַחַת רַלְבָּג, אָוָן דָּאָן גַּיִט רַלְבָּג יַעַנְעָם אַוִּיפְּגַן חַרְם דְּרַבְּנִינוּ גַּרְשָׁוֹן מָאוֹר הַגּוֹלָה, אָוָן דָּאָס אֶלְעָזְבָּת וּוֹעַן אַיְן דָּעַר זַעֲלָבָעַ צִיְיט פְּאַרְגִּיסְט עַר אַיְדִישְׁ בְּלוּט פָּוָן אֵ בָת יִשְׂרָאֵל אֵן קִיְין שָׁוָם רְחַמְנוֹת. אָוָן פָּאַרְוּוֹאָס ? וּוֹיִילְדָעַר מָאָן אַלְיִין אַזְוֵּי, דָעַר מָאָן הָאָט גַּעַנְגָעַ גַּעַלְט צֹו בַּאֲצָאַלְן רַלְבָּגְגַן, אָוָן וּוֹאָס זִיכְטַדְעַמְמַת הַיְתָר אַיְזָאַמְנוּבָל אָוָן אֵ מַשְׁחַחַת וּוֹיַעַר רַלְבָּג אַלְיִין אַזְוֵּי, דָעַר מָאָן הָאָט גַּעַנְגָעַ גַּעַלְט צֹו בַּאֲצָאַלְן רַלְבָּגְגַן, אָוָן דַּרְבָּג וּוֹיִיטַעַר הָאָט דַּאֲךְ בַּיְזִיךְ אַיְן לְעַדְלַל "לְעַטְעַרְהַעַדְס" וּוֹאָס פְּנִיטְעַלְעַ נִשְׁתַּחַת מַגְזָם זִיְין וּוֹאָס דָעַר מַשְׁחַחַת-מְנוּבָל-רַלְבָּג טָוט

אלץ אף, נאר פשוטו כמשמעותו, "דער מענטש גלייבט אין גארנישט און אודאי נישט בשכר ועונש" און טוט וואס ער וויל.

אַ גָּדוֹל בִּישְׁרָאֵל וּוְעַלְנִידָג אֲרָאָפְּגָעֶבָן וּוָאֵס פָּאָרָא "מְאֹנְסְטָעֵר" אָוֹן "מְשְׁחִיתָה" דָּעֵר רְלָבְּג אַיְז, אָוֹן וּוְי אָזְוִי ער זִיצְט נָאָך בִּים רְעָדֵל אָוֹן טָוֵט כָּל מָה שְׁלַבּוּ חָפֵץ, הָאָט זִיך אַוִּיסְגָּעָדְרִיקְט, אָז דָּעֵר רְלָבְּג קּוֹמֶט אִים פָּאָר וּוְי דָּעֵר אַשְׁמָדָאִי דָּעֵר קַעְנִיג פֿוֹן דִּי שְׁדִים, וּוָאֵס הָאָט פָּאָרְטְּרִיכְן שְׁלָמָה הַמֶּלֶך, אָוֹן אָזְוִי זִיכְנִידָג אָוּפְּגַּן שְׁטִיל הָאָט ער אָפְּגָעָטוֹעַן וּוָאֵס ער הָאָט נָאָר גַּעֲוָוָאַלְט הַשֵּׁם יִשְׁמְרִינו. דָּעֵר גָּדוֹל הָאָט נִישְׁט גַּעֲמָאָכְט קִיְּינַן לִיצְנוֹת נָאָר טְרָעָרָן זְעַנְעָן אִים גַּעֲקוּמָעַן פֿוֹן דִּי אַוִּיגָּן וּוְעַן ער הָאָט עָס גַּעַזְאָגְט. דָּעֵר נִמְשָׁל אַיְז זִיעַד פְּשָׁוֹט, דִּי אַגּוֹדָה הַרְבָּנִים אַיְז אַמְּאָל גַּעֲוָעָן לִשְׁמָה וְלִתְחָפָּאָרָת וּוְעַן עָס הָאָט גַּעַהָאָט אַוְנְטָעָר זִיך אַמְּתִיע גַּדְוִילִי יִשְׁرָאֵל אָוֹן בְּרָאֵשְׁמָה רִי מַשָּׁה זְצַ"ל, אָוֹן וּוְעַר גַּעַדְעָנְקָט דָּעַן נִישְׁט דָּעַם וּוְיִיטָּאָג אָוֹן קְלָאָפָּ וּוָאֵס כָּלְלִי יִשְׁרָאֵל הָאָט דָּאָן גַּעַלְיטָן וּוְעַן רִי מַשָּׁה אַיְז אַוְוָעָק גַּעַרְיסָן גַּעַוָּאָרָן פֿוֹן אָוֹן, אָוֹן דָּאָ קּוֹמֶט זִיך צְוִ גִּינַּן אַיְז מְשָׁחָת מִשְׁשׁ וּוְי אַשְׁד (צְוִ טָקָע אַשְׁד) אָוֹן אַיְז זִיך מְשָׁתְּמַשׁ "בְּשָׂרְבִּיט שְׁלַ גְּדוּלִים" מִיט דָּעַם אַמְּאָלִיגְּן פְּרָעָסְטוֹשְׁפָּוֹלָן נָאָמָעַן "אַגּוֹדָה הַרְבָּנִים", אָוֹן טָוֵט אַפְּכָל מִינִי תֻּועָבוֹת שְׁבָעוֹלָם אָוֹן מְאָכְט אַוְמְגָלִיקְלִיךְ אַחֲינוּ בְּנֵי יִשְׁרָאֵל, ה' יִשְׁמְרִינו וִיצְלִינו.

דָּעֵר כָּל שְׁבָקְלִים – רְלָבְּג

פֿוֹן זִינְעַ אַיְגָעָנָע חֲבָרִים וּוָאֵס הָאָבָן גַּעַלְעָרָנְט צְוּזָאָמָעַן מִיט אִים אַיְז "יִשְׁבָּת חַבְרוֹן" אַיְז יְרוֹשָׁלָם הָאָבָן מִיר גַּעַהָעָרט פֿוֹן זִיך זָאָגָן, "מִיר גַּעַדְעָנְקָן אִים נָאָך גּוֹט פֿוֹן דִּי יְוָנָגָע יָאָרָן, אַגּוֹטָן קָאָפָּ

האט ער טאָקע געהאָט, אַבער קײַין גרויסע חכם איז ער קײַינמאָל נישט געווען. ער האָט גע'פֿגֿרֿט נאָך כבוד און געלד, און דערצּו איז ער געווען אַזְאָך קל שבקלים ווֹאָס אִין דעם האָט אִים קײַינער נישט געקענט אַיבֿעֶרֶשְׁטִיגַּן". (הג"ה: טאָקע אָן עילוי), און אַיר קענט אַיך טאָקע דאס אַליַּין אַיבֿעֶרֶץִיגַּן מיט דעם ווֹאָס די עסן פרָאָדוֹקָטָן ווֹאָס האָבן אוּיף זיך רְלֵבְגִּס אַזְוִיגַּעֲרוֹפּעַנְעָה השגחה אָן "TRIANGLE K" ווֹעַט קײַין שומ ערליכּע אַיד נישט אַריַּין נעמען אַין מוֹיל אַריַּין! נאָכְמָעַר, די הייַּמְשָׁע גַּעַשְׁעַפְּטָן ווֹילְעַן אַפְּילּו נישט אָז זיַּינַּע פרָאָדוֹקָטָן זָאָלְעַן בְּכָל לִיגַּן אוּיף זַיְּעַרְעַע פָּאָלִיצּעַס.

רְלֵבְגִּשְׁתָּן גַּעַלְטָן - גַּעַלְטָן - גַּעַלְטָן

די אַיְגַּעַנְעַע מעמבערס פֿוֹן דעם "יאָנג אַיזְרָעֵיל סִינְגָּאָג אָנוּ עוֹעַנְיוֹ K האָבן שווֹן מערערע מְאָלָּה פרָאָבְּרִיט אַרוֹסִץ צוּ ווֹאָרְפּּן רְלֵבְגִּס פֿוֹן זַיְּעַר סִינְגָּאָג. זַיְּיַּעַנְהָן אָז ער אִיז נישט מְרוֹצָחָה לְקָהָל אָון זַיְּיַּעַנְהָן נִשְׁתְּפָאָרְנוּמָעַן זַיְּיַּעַנְהָן גָּאוֹה, ער אִיז אַגְּנָצָעָה טָאָג פָּאָרְנוּמָעַן נָאָר מִיט גַּעַלְטָן, גַּעַלְטָן, אָון קוּקָט זַיְּיַּעַנְהָן עד כְּדִי כְּךָ אָס אוּיפְּעַן גַּעַבְּרוּיךְ פֿוֹנָעָם צִיבּוֹר. סְאַיְּזָה גַּעַגְּאַנְגָּעַן עד כְּדִי כְּךָ אָז די מְתַהְפָּלִילִים האָבן אִים גַּעַקְלָאָגְט אַין קָאָרט (אָז זַיְּעַר רָב אִיז מְתִיד עַרְכָּות, נוּ פָּאָרוֹאָזְשָׁע טָאָרָן זַיְּיַּעַנְהָן גַּיְּן לְעַרְכָּות). דָּעַר סּוֹף אִיז אַבער גַּעַוְועַן אָז זַיְּין חָבָר מְעַנְדָּל עַפְּשָׁטִין שְׂרִיִּי הָאָט אִים אָונְטָעָר גַּעַשְׁקִטָּה מְעַנְטָשָׁן ווֹאָס אַפְּיִצְּיעָל זַעַנְעָן זַיְּיַּעַנְהָן גַּעַוְואָרָן אַיְנְגַּעַשְׁרִיבָּן אֶלְזָה מעמבערס פֿוֹן יָאָנג אַיזְרָעֵיל, אַזְוִי אָז פֿוֹן אָלְעַגְּאָלְעַן שְׁטָאָנְדְּפּוֹנְקָט אִיז שְׁוֹועָר גַּעַוְועַן פְּטוֹר צוּ ווּעָרָן פֿוֹן אִים, ווֹיְיל אוּיף די בִּיכּוּר האָט עַס גַּעַהְיִיסָּן אָז רָוב

הצלת נפשות אבן מקיר תזוק

מעמברס ווילן אים יא אלץ רב, כאטשיג די אמת'ע מתפללים האבן איינס בי איינס אים געוואלט אַפְּפֶטֶרֶן.

א מורה/דיגע געשינטע פון דעם זייפן לרֶבֶנֶג מיט זיינע טריפה/גע גיטין און אַזְוִיגָעָרוֹפָעָנָע "הוֹתֵר מָהּ רַבְנִיםְסָ"

מיר האבן שווין בארכיטקט וועגן רלב"ג מיט זיינע אַזְוִיגָעָרוֹפָעָנָע "הוֹתֵר מָהּ רַבְנִיםְסָ" און "טריפה/גע גיטין", און ווי די "התאחדות הרבניים" רופט אים אַזְיִיפֶן" און שריבבן אויסדריקליך אַזְיַדְאָרֶף זיך פון אים היטן וויל ער איז מרבה ממזרים בישראל רח"ל. און אַט ווועלן מיד אַיְיךְ דערצילן אַ "מעשה רב" וואס דער מנובל מיט זיין קלוב האבן נישט לאנג צוריק אַפְּגָעָתוֹן :

א מאן און וויב וועלכע האבן אַ שטוב מיט 9 קינדרע האבן זיך צעשייד השם ישמרינו. דער מאן האט געוואלט האבן - ווי מ'רופט עס אינעם פֿאַרְדָּאַרְבָּעָנָע אַמְּעָרִיקָא - "עי טשעינדוש אַוְ לִיף", שווין נמאס געוואָרָן מיטן ערשותן וויב, 9 קינדרע איז אים שווין גענוג געווען, און אַצְינֶר ווועט מען "סְפָעָנְדָן" די "לייף" מיט אַ צוֹוִיטָן. וואס איז דען שלעכט מיט דעם ?? און פֿאַרְשְׁטִיטִיט זיך אַזְאָה לעבן איז טַאֲקָע גָּאָרְנִישֶׁט שלעכט ! אַיר ווֹיִסְט אַבער פֿאָר ווּמְעָן ?? פֿאָר אַלְעָ גּוּיִים גַּעֲזָגֶט ! בַּי אַידִישׁע קינדרע אין אלע דורות האט מען קיינמאָל נישט געהערט אַזְוִינָס, אַז אָוִיף אַיְינְמָאָל בְּאֶפְט מען זיך אָוִיף אָונָ מִזְאָגֶט, "איי נִיד עַי טשעינדוש", און מַלְאָזֶט אַיבָּעָר אַז לעבעדייגע אלמנה מיט 9 קינדרע פֿאַרְדָּעָם ווּיַּל ער דָּאָרֶף אַ צוֹוִיטָן. וְלֹא זוּ בְּלֹבֶד, נָאָר עַס שְׂטִיעָנָן נָאָך צוּ מַכְלוּמָרִישְׁטָע

קב

הצלת

אבן מקיר תזעק

נפשות

"רבנים" וואס פארן ריכטיגן פרייז העלפֿן זי נאך צו, צו די מעשה נאיפה רח"ל.

פארשטייט זיך אבער או דער מאן האט דאך אויך געוויאלאט האבן א פנים פאר די וועלט, אויז ער אַרוּמְגָעֵלְאָפָּן פון איין רב צום צוועיטן און זיך באַקְלָאָגֶט אויפֿן ווייב יעדן טאג מיט פרישע מעשות און ליגנט. (אייר פארשטייט? נאך 9 קינדער האט ער זיך דערמאנט או ער וואָלט געקענט טווען אַ בעסערן שידוך).

דער גערער רבּי רופֶּט צום אונגווארער רבּ שליט"א ער זאל

מפסד זיין דעם עניין

דער יונגעראָמן זעלבֿסט אויז אַן אַמְּעָרִיקָאנְעָר אויפֿגַעַוּאַקְסָעָנָע און האָלָט זיך נאָנט מיט "גער", וואָס איין די יונגע יאָרָן האָבָן זי אַים מקרָב געוווען. אַינְצְוּוֹישָׁן אויז דער מאָן געוווען אַין גער אויף יוּט, און ווי עס ווייזט אויס האָט דער גערער רבּי שווין געהאָט געהערט פון אַנדערע וועגן זיין מצב. דער רבּי האָט אַים געלָאָזֶט רופֿן און געכָאָפֶט אַ שמוועס מיט אַים וועגן דעם עניין. צום סוף ווען דער גערער רבּי האָט שווין פארשטיאנְעָן וואָס דאָ גַיִיט פָּאָר, האָט ער דעם מאָן מײַעַז געוווען או ער זאל גַיִן צום אונגווארער רבּ שליט"א כדי מסדר צו זיין דעם עניין. אַזוי ווי דער אונגווארער רבּ פִּירְט שווין מערד נישט היינט קיין דין תורה, על כֵּן האָט דער גערער רבּי אַנגְגָּרְפָּן דעם אונגווארער רבּ קיין אַמְּעָרִיקָא און אַים מְפִצְרָגְדָּן אַז ער זאל זיך מזדקק זיין צו דעם עניין, ווילְעַל ווי ער זעט, אויז עס אַ פרשה וואָס אויף דעם דאָרָף זיך אַריינְלִיגְגָּן דווקא אַ גָּדוֹל בִּישראל.

דער אונגוואָרער رب האָט נישט געקענט אָפּזאגַן דעם גערעד רבִי
כਮובֵן, און האָט לְסוֹף מסכִים געווען צו טוען אין דעם עניין.

אלזָא, דער יונגעראָמָן איז צוריק געקומען קײַן אַמְּעָרִיקָא און
פֿאָרְשְׁטִיטִיט זִיךְ אוֹעֶס האָט אִם נישט געפֿאָסְט נישט צו פֿאָלְגָן
דעם רבִינָס עַצָּה. וַיְהִי הַיּוֹם, דער מאָן צוֹזָאָמָעַן מִיטִּין וַיְיִבְרַא
זענען געקומען צום אונגוואָרער رب שליט"א און האָבן בַּיִדְעָ
בָּאָלְדָּמָקְבָּל קְנִין געווען און גע'חַתְמָט שְׁטָרִי בְּרוּרִין. מִהָּאָט
בָּאַשְׁטִימָט אֶדְאָטוֹם וּוֹעֵן זַי זַאלְן צְוִירִיקְקוּמָעַן אוּיףְ אֶדְין תּוֹרָה.
דער אונגוואָרער رب האָט דערבי נאָך צוֹגָעְלִיגַט אֶז אוּיבָ וַיְיִלְאַן
זַי, קָעַן יַעֲדָעָר צַד זַי אַוִיכְ מִיטְבְּרָעָגָן אָן אַיְגָעָנָע בּוֹרָר וּוֹאָס
זַאלְ מהַפְּךְ זַיְן בְּזֻכּוֹתָם. בְּקִיצּוֹרְ נְמֶרֶץ, דער צִיטָט צום דִין תּוֹרָה
הָאָט זַיְךְ דָּעָרְנָעָנְטָעָרְט אָן דער מאָן האָט זַיְךְ אוּיףְ אַיְנָמָאָל
גַעַכְאָפְט אֶז דָא וּוֹעֵט עַר נִישְׁט בָּאָקוּמָעַן דָאָס וּוֹאָס זַיְן הָאָרֶץ
גַלוֹסָט. דער אונגוואָרער رب וּוֹעֵט דָאָךְ אִם גַעַוִיסָ נִשְׁטָמָה
זַיְן קִיְין חָרָם דְרָבִינוֹ גְרָשָׂוּם בְּלֹוִיז פֿאָרְדָּעָם וַיְיִלְאַן עַיִנָּיו
בָאַחֲרָתְ! אָן אַזְוִי וּוֹי עַר האָט שָׁוֵין גַעַזְעַן אֶז סְיוּעָט נִשְׁטָמָה
וַיְיִלְאַן וּוֹיְלָה (וַיְיִלְאַן פֿאָלְגָן דעם רבִי וּוֹעֵט עַר דָאָךְ נאָךְ אוּיבָ עַס
גַעַלְזָגָט אִים) האָט עַר זַיְךְ בָּאָרְעָכָנְט אֶז עד כָּאן אָוּמָרִים! עַר
הָאָט זַיְךְ אוּיסְגַעְפִּין אוּיףְ זַיְן אַיְגָעָנָעָם ربִי מִיטִּין שְׁטָרִי בְּרוּרִין
אַיְנָאַיְנָעָם אָן זַיְךְ נִשְׁטָמָה אָוֹזְזָן צום דִין תּוֹרָה. דער אונגוואָרער
רבִ הָאָט גַעַשְׂקָט כְּהִבְיָה בְקָשָׁות וְאוֹהָרָה פָאָר דַעַם מאָן אֶז עַר
זַאלְ זַיְךְ שְׁטָעַלְן צוֹ דִין תּוֹרָה, עַס האָט אַבְעָר גַעַרְנִישָׁט גַעַהְאָלְפָן.
אוּיבָ דָאָס אַיז נִשְׁטָמָה גַעַנוֹג גַעַוּעַן האָט נאָךְ דער מאָן אַזְוִי
אַגְעַקְלָאָגָט די פְרָויְ בְעַרְכָּאָוֹת כְּדִי אִיר צוֹ דָעַרְגִּיאַן די יַאֲרַן אָן
אַזְוִי אַרְוָם וּוֹעֵט זַי בָאַין בְּרִירָה אָפְשָׁר נִעְמָעַן דעם גַט.

קד

הצלחת

אבן מקייר תזעק

נפשות

פָּאָר אַ פָּאָר דָּלְעֵר הָאָט עַר שְׁוִין גַּעֲהָאָט אֵין טָאַש אַ פָּאָלְטְּשָׁן הוֹתֶר מָה רְכָנִים

מייט אַ פָּאָר ווֹאָכָּן שְׁפָעַטְעָר הָאָט זִיךְ דָּעַר מֵאַן שְׁוִין גַּעֲדָרִיִּט
מייט אַ צְוַויִּיטַן, בֵּין עַר אֵיז אַנְגַּעַקְוּמָעַן צָום מַנוּבָּל אָוֹן מוֹשָׁחָת
אַרְיִי רְלַבְּגַג. דָּעַר מֵאַן ווּעַלְכָּעָר אֵיז אַ פָּאָרְמָעְגָּלִיכָּעָ הָאָט גּוֹט
בָּאַשְׁילְמִיט דָּעַם רְלַבְּגַג, אָוֹן בֵּין אַ ווֹאָךְ צְוַויִּי - אֵן קִיּוּן שְׁוּם דִּין
תוֹרָה אָוֹן אֵן אוַיסְהָעָרָן אַ ווֹאָרָט ווֹאָסְטָס דַּי פְּרוּיְהָאָט צָו זָגָן -
הָאָט עַר שְׁוִין פָּאָרְן מֵאַן דָּעַם מַנוּבָּל גַּעֲהָאָט גְּרִיִּיט אַ פָּאָרְטִיגַע,
אֵן אַזְוִיגַעַוּפְּעָנָעָם "הִתְהַרְמָה רְבָנִים".

אונגוּוֹאַרְעָרָר וּבְשְׁלִיטַּתְּאַ נִיטְאָרוּם אַ סִּירּוּבַּ

גַּלְיִיכְצִיטִיגַע הָאָט דָּעַר אַונְגּוּוֹאַרְעָרָר וּבְשְׁלִיטַּתְּאַ אַרְוִיסְגַּעַגְעָבָן אַ סִּירּוּבַּ אַקְעָגָן דָּעַם מֵאַן ווּי עַר שְׁרִיּוּבַּט אַוְיִף אִים
אֹז עַר אֵיז אַ "מַסְרָבַּ לְדִין" אֵן אַ "מְרִים יָד בְּתוֹרָת מֶשֶׁה", ווּי
אַוְיִךְ שְׁרִיּוּבַּט דָּעַר אַונְגּוּוֹאַרְעָרָר וּבְבִינָגָעַ רְלַבְּגַס הַהִתְרָה ווּי
פָּאַלְגָּנְדָּ: "וְהִוא בָּאִיסּוּרָוּ וּבְחַרְמוּ שֶׁל רְבִינוּ גְּרָשָׂוּ שֶׁלָּא לִישָׁא
אַשָּׁה עַל אַשְׁתָּו... וְהַנְּנוּ מַבְקָשׁ מַהְרָבִנִּים דַּי בְּכָל אַתְּרָה שֶׁלָּא
יַתְנוּ יָד חַיּוֹ לְהַתִּיר חָרָם חָמָר שֶׁלָּא כְּדִין, וְלֹא לְתִפְסָס בְּאִיסּוּר
חָרָם חַיּוֹ, וְלֹא יַעֲמֹדוּ לִימִין הַמְרִים יָד בְּתוֹרָת מֶשֶׁה". (זַע קָאָפִי
פָּוֹנָעָם סִירּוּבַּ) פָּאַרְשְׁטִיטִיט זִיךְ אַבְּעָר אֹז רְלַבְּגַג לְאַכְט זִיךְ אַוְיִס
פָּוֹן אַלְעָם, אַרְיִינְגַּעַרְעַכְנָט דָּעַם רְבִינוּ גְּרָשָׂוּ מִיטַּין שְׁלָחָן עַרְוֹקָ
אַינְאַיְינָעָם.

כח

נפשות

ՁՁלַת אָבִן מְקִיר תֹּזֶעַק

הՁՁלַת

דער יונגערמאן האט חתונה און א גט רח"ל

טוף דבר האט דער מאן בשאט נפש עובר געועען אויפֿן חרם
דרבינו גרשום רח"ל און האט נאכֿאמָל חתונה געהאַט. די פֿרוּ
ויצט מיט אָ פֿאָרְקָלְעַמֶּט הָאָרֶץ אַינְדָּרְהָיִים אָוָן פֿאָרְגִּיסֶּט טִיְיכָן
טרערן קלאנְדִּיג אויףֿ אַיר גּוֹרְלָה, אָוָן דער דְּשֻׁעָׁ אַרְיָה וְלְבָבָּגּ זִיצְט
בייְ דֵי דָּאָלָאָרָן אָוָן לְאַכְּט זִיךְ אָוִיס. יָאָ חַשּׁוּבָּעָ לִיְנְגַעַר צָו
דעם האָבָּן מִיר זִיךְ דְּעַרְלַעֲבָטִי!

די "(לא) תרצח" רע-בנְיִים

די היינטיגע גרויסע רע-בנְיִים האָבָּן שווין עובר געועען די 9
דברות פֿוֹן עשרת הדברות, אַכְּבָּע דעם "תרצְחָח" האָבָּן זַיְ נאָךְ
ニישט מקֿים געועען. ווֹאָס האָבָּן די רְבָּנִים געטווען? אלעַס מּוֹז
דאָךְ גִּין על פֿי התורה מְכֻלּוֹמְרָשֶׁט, זָאגְן זַיְ אָזְויִ: עַס שְׂטִיטַת
אַיְן פְּסוֹק (מְלָאָכִי גַּי וּ) וְאַתָּם בְּנֵי יַעֲקֹב "לֹא כְּלִיתָם", זַיְ האָבָּן
אוּוּקְגַּעַנוּמָעַן דעם "לֹא", אַיְזַ גַּעֲבְּלִיבָּן פֿוֹן "לֹא תִּרְצַח" -
"תרצְחָח", אָוָן דָּאָרְטָן הָאלְטָן די רע-בנְיִים. געהעריגע
אוּסְגַּעַשׂוּלְטָעַ רַוְּצְחִים.

מיר ווילַן אַצְינֵד שְׁרִיבָּן אַיבָּעָר נַאֲךְ אָן עַנִּין ווֹאָס ווּעַט
אַרְוִיסְבְּרָעְנָגָן פֿאָרְעָן צִבּוֹר ווּעָד די בְּאַנְדִּיטָן זַעַנְעָן. עַס אַיְזַ
בְּאַקְאָנְטַ בְּיִם עַולְםַ דָּעַר עַנִּין פֿוֹן "גַּט מְעוֹשָׁה". עַס אַיְזַ גַּעַוּוֹאָרָן
אַ נְיַע מְאָדָע ווֹאָס פֿוֹן צִיִּיט צַו צִיִּיט כָּאָפְטַ מַעַן יוֹנְגָעְלִיטַ,
מְפִינְגַּט זַיְ בְּאַכְוֹרִיותַ כְּמַעַט בְּכִדִּי להַמִּית אוּפְּיךְ כִּדִּי
אַרְוִיסְצּוּבָּאַקְוּמָעַן פֿוֹן זַיְ אָן אַזְוִיגְעַרְוּפְּעַנְעָם "גַּט", אָוָן נַאֲכְדָּעַם

טעההן די יוניגע איז די פֿרוי איז שוין געגט און מיט דעם איז מען זייל מלומר/שט מתיר לשוק רחל'.

עטליינע פרטימ פון דעם "תרצח - מאפייא אַרגונאַנְיאָצְיעַ"

מיר וועלן דא נישט דערצילן אלע פרטימ איבער וויאזוי די דאָזיגע חברה (מאפייא) אַרבעטן, עס איז נישט דאָ דער פֿלאָץ דערפֿאָר. פֿאָר דער וואָס וויל האָבן אַשטייקל אַיבערבליך אַיבער די באָראָבָּאַרִיסְטִישׁע טָקְטִיקָן וויאזוי און מיט וואָס די באָנדִיטָן באָנוֹצָן זיך, האָבן מיר דאָ צוֹגַע שטעלט עטלייכע בריוו וואָס עס האָט געשְׁרִיבָן הרב הגאון ר' אברהם רַאֲפָאָפָּאָרֶט שְׁלִיטָאָר אַיבער דעם נושא ומשם התבין.

(הרבי רַאֲפָאָפָּאָרֶט שְׁלִיטָאָר איז דער אלעמען באָקָאנְטָעָר תלמיד חכם און עוסק בצרבי ציבור, מלפנים אַבְ"ד דבית המדרש הגדול דיזאַשְׁנִיגְטָאָן הייטס, וואָס האָט אין שנות תשנ"א צוֹזָאמָען געשטעלט די אַיבער זיבעציגג רבנים פון גאנֵץ נואָיָאָק, וואָס האָבן דעמאָלט שאָרכָף אַרוֹיסְׁגַּעַטְרָעָטן אַקעגן דעם נואָיָאָרָקָעָר "גַּט לְאוֹ").

ויתערכו בגויים וילמדו מעשיהם

אַזְׂוִי אוּיך זענען מיר דא נישט אַינְטָעָרְסִירֶט זיך אַריַינְצָוָלָאָזָן אַיבער די פֿערזְעַנְלִיכָע סְכָסּוּכִים וואָס ס'איַז נוגע צוֹוִישָׁן מאָן און ווַיְיַבָּ אָון דערביי געבען אַיְינָעָם גערעכְט אַיבערן צוֹוִיְיטָן. מיר קענען אַבָּער יאָ מדְגִישׁ זִין, אַז ס'איַז לִיְידָעָר גַּעֲוָאָרָן אָן אַפְּעַדְעָמִיק דער עַנִּין פון גִּירְוּשִׁין הַשֵּׁם יִשְׁמְרִינוּ, אָון ס'איַז מְקוּיִם גַּעֲוָאָרָן דער "ויתערכו בגויים וילמדו מעשיהם", (וויאזוי

הצלת נפשות אבן מקיר תזוק

זאגט די וועטלט? "וּרְיאָזֹוי עַס גּוּיִשֶּׁת זִיךְ אֲזֹוי אִידִישֶׁת זִיךְ" (וד"ל), בפרט טאקוּע אין דעם הינזיכט, וואָס ביַי די גוּים איז עס געוּוואָרָן אַ "סְטִילְלָה" אָז יעדער צוּוויטער קאָפֶל גַּט זִיךְ. דער עולָם איז שווֵין פְּשָׁוֹת קְרָאנָק צוּ הַעֲרָן דערפּוֹן נְאָכָאָמָּל אָוֹן נְאָכָאָמָּל, טָאָג אַיִּין טָאָג אָוִיס, אָוֹן בְּפִרְט הַיִּנְטָה וּוָאָס כְּמַעַט יעדער האָט זִיךְ לִיידָעָר זִיין אַיִּגָּן פָּעָקֵל צְרוֹת הַשָּׁם יִשְׁמְרִינוּ אָוֹן זָוֶכֶת נִשְׁתָּוֹת אַוְיךְ יַעֲנוּמָס.

אָגָב מַעְגָּן מִיר אַוְיךְ דערמָאנָעָן - אָוֹן מִיר האָבָּן דָּאָס שְׁוֵין געהערט פֿוֹן עַטְלִיכָּע חַשּׁוּבָּע רְבָּנִים - אָז די מַוְשַׁחַת/דִּיגָּע מַזְרָחִיַּסְטִישָׁע "זְשֹׁוֹאִישׁ פְּרָעָס" צוֹזָאמָן מִיט עַטְלִיכָּע אַזְוִיגַּעַרְפָּעָנָע "רָאַבְּיִיס" וּוָאָס שְׁטִיצָן דָּאָס, זִיְיַ זַעַנְעָן די וּוָאָס האָבָּן צּוֹגַעַפְּרִיט אָוֹן אַנְגַּעַמְאָכָּט אָזָא בִּיטָּעָרָע חַוְּרָבָּן אַיִּן אַונְזָעָרָע הַיִּמְישָׁע קְהִלָּות, (צָו אַיִּז דָּאָס בְּעַנְנִי אִישָׁוֹת צָו בְּכָל אַיִּן הַשְּׁקָפָה), בְּפִרְט דָּוָרָךְ זַיְעָרָע דֻּוָּות כּוֹזְבָּות אָוֹן אַפְּעָנָע אַפְּיקָוָרָשׁ שַׁע אַנְשָׁוִיאוֹנָגָעָן אָוֹן סְאִיז לִיידָעָר אַיִּן פּוֹצָה פָּה וּמַצְפָּצָר.

אַונְזָעָר צִיל אַצְינָד, אַיִּז בְּלוֹיוֹן אַרְוִימַצְבָּרָעָנָגָע די שְׁוַיְינְדְּלָעָרִיעָן, שְׁקָרִים אָוֹן זְיוּפִים וּוָאָס די אַוְיבָּנְדָעָרְמָאנְטָע "אַרְטָאָדָאָקָם-גַּעַנְגַּסְטָעָרָס יְוִנְיָעָן אָוֹן די יְוִנְיִיטָעָד סְטָעִיטָם עַבְד קְאַנְאָדָע" טְוֹעָן אַלְיַין אָפְפָאָר גַּעַלְתָּא. אָוֹן אָט וּוּלְזָן מִיר דָא בְּקִיצָּוֹר גַּמְרִיךְ אַיִּיךְ דָעָרְצִילָן וּוָאָס עַמְּ דָאָט זִיךְ אַפְּגַעַטְוֹעָן בַּיִּאִינְגָּעָן פֿוֹן די אַוְיבָּנְדָעָרְמָאנְטָעָר גַּט מְעוֹשָׁה סְקָאָנְדָאָלָן.

הצלת נפשות אבן מקיר תזוק

**בעלט נגבן נגבש דעם לעדרהעד פון אנדות הרכנים - ער
שטעלט צו צום לעדרהעד - א ניעם אדרעם - הערט און
שטיינט וואס נאך דער בעלט טוט!!!**

דער צעדרייטער בעל גאהו בעסקי האט זיך אַנגעגלויסט צו
שיקן און הזמנה פאר אָגעויסן יונגערמאן אויף דעם לעדרהעד
פונעם "אגודת הרכנים", כאַטשיג הערשעל גינזברג איז דער
וואס איז אַפִּיציעל ממוני אויף דעם. כדי דאס אַדורךזופירן
האט ער צוגענומען מיט זיך נאך צוויי ראבייס בדומה לו, און
אלע דריי האבן גע'חתמיט אויף די אַזוייגערופענע הזמנה. נישט
נאך האבן זיי גענוצט די "אגודת הרכנים" לעדרהעד, נאך אויך
דער עצם תוכן וואס זיי שרייבן דארט איז ממש לעכערליך. זיי
סטראשגעגען דעם יונגערמאן איז אויב קומט ער נישט צו "זיעער"
ביה דין דאן וועלן זיי פירן דעם דין תורה און אים! האט איר
שווין געהרט פון אַזעלכע גענGESTURS??? עס זענען דאָ
צענדייגע בתה דינעם מיט רבנים מובהקים אין נוא יאָרק אַבער
דער יונגערמאן מוז קומען צו "זיעי"! דאס וואס די גאהו און
משוגעת כאפט זיי דאס איז עס!

**מען שיקט און הזמנה מיט אָ פֿאַלטשן לעדרהעד און מיט אָ
פֿאַלטשן אַדרעם - די אַדרעם איז אויף די לבנה**

אויב דאס איז נישט גענוג שרייבן זיי נאך צו אין דעם
מוזיפ'דיגע הזמנה איז דער מכלומר'שטע דין תורה וועט
פאָרкомען ביי די "אגודת הרכנים" אַנגעבנדיג אָן אַדרעם ערגעץ
וואו אויף 1016 בעכערלי רואוד, ברוקלין. און פֿאַרשבטיט זיך איז

הצלה נפשות אבן מקרת זעקה כת

לא דובין ולא יער, די איזיגערו פגען אגודת הרבניים האט בכלל נישט אויף יונעם אדרעס קיין אפיס אדער א בית דין שטיפל. (זע קאָפי פון הזמן מאיטין דאַטום כ"א כסלו תשנ"ו)

מה השתנה?

פִּיר טָעַג שְׁפָעַטָּעַר כְּ"ה כְּסֵלוֹ תְּשִׁנְיוֹ שְׁרִיבֶּטֶן די "הַתְּאַחֲדוֹת הַרְבָּנִים" אֶפְ אֶ בְּרִיוּוּ פָּאָר גִּינּוּבָּעָרְגִּין אָוֹן שְׁרִיבֶּטֶן אִים וּוְיִפְּאָלְגֶּנדֶן:

"מִיר זָעָן דָּא אֶ בְּרִיוּוּ אָוְנְטָעְרָגָעְשָׂרִיבָן פָּוּן עַטְלִיכָּעַ ר' אָוֹן זַי בָּאָנוֹצָן זַיְךְ מִיטִּין לְעַדְרָהָעֵד פָּוּנָעָם "אָגּוֹדָת הַרְבָּנִים" ... מִיר זָעָן אַיְיךְ מַודְיעַ אֹז דָעַר יוֹנְגָעָרְמָאן אַיְזָ גְּרִיטָט זַיְךְ צַוְּשָׁטָעָלָן צַוְּ דִין תּוֹרָה פָּאָר אָוְנוֹזָר בֵּית דִין. אַגְּבָ פָּאָרְשָׁטִיעָן מִיר בְּכָל נִשְׁתָּוּ וּוְאָס פָּאָר אֶ מִין הַזָּמָנָה דָאָס אַיְזָ ? מִיר פָּאָרְשָׁטִיעָן אֶזְ אִיר זָעָנֶט דָעַר וּוְאָס חַתְמָתְ אַלְעָ יָאָרָן אוֹיפְ דִי הַזָּמָנוֹת, אָזְוִי אַוְיךְ וּוְיִסְן מִיר דָאָק אֶזְ אַיְיעָרָעָ דִין תּוֹרָות קּוּמָעָן פָּאָר בֵּי אַיְיךְ אַיְן אָפִיס, וּוְאָס אַיְזָ דָא נִשְׁתָּהָנָה גַּעֲוֹאָרָן ???" (זע קאָפי) ...

גִּינּוּבָּרְגֶּן שְׁרִיְּטָן בְּעַלְסְקִין, מִיטְ אַטְ די פָּאָלְטְשָׁעָן וּוּעָנָן קָעָן
מעַן אַיְינָס צְוּוִי חַרְבָּן מַאֲכָן די גָּאנְצָעָן אַגְּדוֹת הַרְבָּנִים קָלוֹן

גִּינּוּבָּרְגֶּן אֶבְּעָרָה האט זַיְךְ נִשְׁתָּוּ וּוְיִסְנְדִיגְ גַּעֲמָאָכָט אָוֹן האט גָּאָרְנִישָׁט גַּעֲנְטָפָעָרֶט אוֹיפְ דָעַם בְּרִיוּוּ. גִּינּוּבָּרְגֶּן האט אֶבְּעָרָה יָאָ פָּאָרְגָּעָה אֶלְטָן בְּעַלְסְקִין, אֹז הַיְתָכָן, עָרָה האט אֶפְגָּעָתוֹן אֹזָא שְׁטִיקָל. גִּינּוּבָּרְגֶּן האט גַּעֲטָעָנָהָעָט צַוְּ בְּעַלְסְקִין, צַוְּ פָּאָרְשָׁטִיעָט עָרָה דָעַן נִשְׁתָּוּ אַלְיִין אֹז טָאָמָעָר וּוּעָט מַעַן אַיְבָּעָרְצִיעָן דָעַם שְׁטָרִיק מִיטְ שִׁיקָן בְּפּוּמְבִי אַזְעַלְכָעָ צְעָדְרִיְּטָעָ ברִיוּוּן פָּאָר מַעֲנְטָשָׁן, דָאָן

קען דאס אינס צוויי אונטערגראָבן די גאנצע ביזונעס מיט ווּאַס
דעָר מאָפִיאָ פֿאָראַיַּן אַיז נָאָךְ פֿאָרְבְּלִיבְּן?

גינזבורג האט דאן אויך פֶּאָרגעהַאלְטָן בעלסקיין, ווי אַזְוֵי ער
האָט בְּכָלְלָה גַּעֲהָאָט די הֻוזָּה אַרוֹיסְצּוֹשִׁיקְּן אַן הַזְּמָנָה אַן אַים
מוּדְיעַ זַיִן! אוּף דעַם אֶבעָר האָט שְׂוִין בעלסקי צוֹרִיק
געַטְעָנָהָט אָז זַיִן, בעלסקי אָז גִּינְזְבּוּרְגְּהַאָבָּן דָּאָךְ גַּעֲמָאָכְטָן אַן
אַפְּמָאָךְ צְוּוֹיְשָׁן זַיִן אָז זַיִן וּוּלְעָן אַרְבָּעָטָן "הַאָנָּט בַּיִּהְאָנָּט" (וּוי
שְׂוִין אוּבִּין דַּעֲרָמָאָנָּט), מְמִילָּא דַּאֲרָף דָּאָךְ אַלְעָס גִּין שָׂוָה בְּשָׂוָה,
אוּן ער אַיז פּוֹנְקְט אָזָא מְחוֹתָן וּוּי הַעֲרְשָׁעַלְעָ גִּינְזְבּוּרְגְּ, צַו שִׁקְוָן
הַזְּמָנוֹת.

גִּינְזְבּוּרְגְּהַאָט זַיִן דָּאָן אֶבעָר נִישְׁתַּחַווּ גַּעֲלָאָזֶת פּוֹן בעלסקיין,
אוּן האָט אַים שְׁטָאָרָק פֶּאָרוֹזָאָגָט אָזָן קְלָאָר גַּעֲמָאָכְטָן, אָז וּוּיסְטָן
זָאָלָ ער, אָז אוּף צַו שִׁקְוָן הַזְּמָנוֹת האָט ער שְׂוִין אַחֲזָקה יָאָרָן
לְאָנוֹגָ אָזָן פּוֹן דעַם האָט ער דָּאָךְ זַיִן فְּרָנָסָה, אוּן מְמִילָּא וּוּעָטָ ער
זַיִן בְּשָׁוָם אַיִן אָוָפָן נִישְׁתַּחַווּ לְאָזָן טִילְלָן מִיטָּ די "פְּרָאָפִיטָס" וּוּאַסְטָן
עַס קוּמָט אַרְיַין דַּוְרָךְ די הַזְּמָנוֹת שִׁיקָּעָרִיִּי. בְּקִיצּוֹר, גִּינְזְבּוּרְגְּ
הַאָט גַּעֲזָאָגָט בעלסקיין, "זַיִן נִשְׁתַּחַווּ קִיְּן חַזְיר אָזָן נָעַם פּוֹן מִיר
נִשְׁתַּחַווּ אַלְעָס צַו!"

אַלְזָאָ, בעלסקי האָט שְׂוִין אַיְינְגָעָזָעָן אָז די התאָחדָות
הַרְבָּנִים האָט אַים שְׂוִין וּוּידָעָר גַּעֲכָאָפָט מִיטָּ זַיִינָעָ קְרוּמָע
מְעָשָׂות, אֶבעָר דָּאָס האָט אַים נָאָךְ גַּאֲרְנִישְׁטָט אַפְּגָעָשְׁטָעָלָט פּוֹן
זַיִינָע שְׁטִיקָן.

הצלת נפשות אבן מקיר תזוק קיא

בעלטקי סטראשעט שוין אַ צוֹוִית מְאֵל מִיט זַיְנָע שְׁמִיק

כ"ה ניסן תשנ"ו שיקט ער נאך אן הזמנה פאר דעם יונגערמאן, (זע קאָפַי) דאס מאָל שוין אַ ליעטערהעט. אַבער דאס מאָל באָפעטלט ער גאָר דעם יונגערמאן אָז ער זאָל קומען צו אַים אַין זיַין קלֿאס-רוּם אַין דער "ישיבָה תורה ודעתָה", אַון דאָרטן וועט ער פִּירֶן דעם דין תורה. אוַיך ווַיְיַתְּעַר דאסמאָל ווי דאס ערשות מאָל, סטראשעט דער משוגעןער בעלסְקִי, אָז אוַיב וועט דער יונגערמאן נישט קומען צו אַים אַין "ישיבָה תורה ודעתָה" דאַן וועט ער פִּירֶן אַ דין תורה אַן אַים.

בעלטקי ווערט [ニシテ] באָשְׁימָט דוֹרֶךְ די מנהיגַי הָעִיר פֿוּן ברוקלִין

ער שרייבט אוַיך צו, אַין דעם אַזְוִי גערוּפָעָנָעָם הזמנה, אָז זיַין בית דין אַיז גאָר באָשְׁיטִיט געווֹאָרֶן דוֹרֶךְ די "מנָהִיגַי הָעִיר פֿוּן ברוקלִין". לאָכְטַס נישט! יָא! יָא! אַזְוִי שרייבט אוַיך זַיך דער משוגעןער מטוֹרָף בעלסְקִי!!! דער יונגערמאן זַאנְט אָז ער אַיז גְּרִיְיט צו גִּיאַן צו דער "התאָחוֹדָות הרְבָּנִים". אַבער דער משוגעןער בעלסְקִי האָלֶט זַיך בַּי זַיְנָס, אָז ער אַיז די "בֵּית דין פֿוּן ברוקלִין"! אַיִ ס'הִיבָּט זַיך נישט אַן אַון לאָזֶט זַיך נישט אוַיס?

קיד

הצלת

אבן מקרת צוק

נפשות

וּאֵיז בָּעַלְמָיו רָאשׁ בֵּית דִין? תֹּורָה וְדֻעָת? – בֵּית דִין דָּנוֹרְקָלוֹן? – אֹוִיפְּ רֵי לְבָנָה?

ニישט געזאָרגט, מײַזָּאל נאָר קומען צו אַים אַין זִין קלאס-רֹום,
אוֹן ערעלעדייגט! דער לַיְינֶעֶר דָּארֶף גַּעֲדָעָנְקָעָן, אֹז דָּאס אַלְץ
זענען פֿעוּלוֹת מִצְדָּבָעַלְסְקִין מִיְּנִינְעָנְדִיגּ, אֹז אַזְוִי וּוּעַט אַים דָּער
ישיבָה תֹּורָה וְדֻעָת בָּעֵל כְּרָכְם אוּפְּנָעָמָעָן פָּאָר רָאשׁ בֵּית דִין פּוֹן
זַיְיעַר יִשְׂבָּה.

עַס דָּעַרְמָאנְט אָוֹנוֹ פּוֹן אַן עַפְּיִזָּאָד וּוֹאָס הָאָט זִיךְ נִישְׁט לְאַנְגָּג
צָוְרִיק אַפְּגַּעַשְׁפִּילְט אֹוִיפְּ דִי אָוְנְטָעָרְנוֹאָצִיאָנָאָלְעָר נִיעָס וּוֹאָס
איַינֶעֶר פּוֹן לְאָס אַנְדוּשָׁעַלְעָס הָאָט גַּעֲטָעָנָה/ת אֹז דָּער לְבָנָה אַיז
גָּאָר זִיןְס אָוֹן וּוּעָר עַס וּוַיְיל קוֹיפְּן אַשְׁטִיקָל לְאַנְד אֹוִיפְּ דִי לְבָנָה
זָאָל זִיךְ בַּיְיַ אַים מַעַלְדָן. אַזְוִי פְּרָאָבִירֶט בָּעַלְסְקִי צַו פָּאָרְקוֹיפְּן
אוֹן אַרְיִינְרָעָדָן דָּעַם שְׁטָאָט אֹז עַר אַיז דִי "בֵּית דִין דִ'בְּרוּקָלוֹן"!

**אַלְעַ בְּתֵי דִינִים זענען בָּטָל וּמְבוֹטָל אַקְעָגָעָן בָּעַלְסְקִין – אַושְׁׁוֹ
הָאָלָט עַר!**

דִי חֹצֶפהּ אָוֹן גָּאוֹה פּוֹן דָּעַם בָּעַלְסְקִי גִּיטְאָזְוִי וּוּוִיטְ, אֹז וּוּעָן
דָּער יְוָנְגָעָרְמָאן הָאָט אַפְּיִלוּ מְסָכִים גַּעֲוָעָן צַו גַּיְינְ צַו אַדִּין
תוֹרָה בְּפִנֵּי בַּיְד שֶׁל זְבָלְ"א (בְּנוּסָף דִי התאָחָדוֹת הרְבָּנוֹת) אָוֹן
הָאָט גַּעֲגָעָבָן אַ רְשִׁימָה בְּכַתְּבָ פּוֹן 17 רְבָּנִים וּוּעָמָעָן עַר אַיז
מְסָכִים אַלְץ שְׁלִישִׁ, הָאָט דָּאס בָּעַלְסְקִי אִיגְּנָאָרִירֶט - וְהָוָא
בָּאָחָתָ! אֹז נָאָר צַו אַים דָּארֶף מַעַן קְוָמָעָן! (וּוי אַיז שִׁיךְ
אוּיסְצּוּקְלוֹיבָן 17 אַנְדָּעָרָעָ רְבָּנִים פּוֹן שְׁטָאָט וּוּעָן דָּער מַראָא

הצלה נפשות אבן מקיר תזוק קיג

דאתרא פון ברוקליין אליען געפונט זיך דא אין שטאט און איי
גריט און ווארט מיזאל זיך קומען דן זיין פאר אים ???).

**בעלטקי נעמת די מאפייא און הרונג'ש במעט א מענטש – מיט
עלעקטעריך שאקס!!!**

דער סוף איי אבער ליעדר געוווען או דער נאצי-בעלסקי האט
טאקו געהאלטן ווארט (א ווארטס מענטש !), ער צוזאמען מיט
דעם אונטערוועלטניק ארי' רלבג האבן געדיינגען די מאפייא,
(וואס ווערט אングעפירט דורך די צוויי טרויערג באריםטעעס-עס
דיידשן מענדל עפשמיין פון פלאטבוש און מארטין (מרדיין)
וולמרק פון מאנסי, ימח שם זכרם), זיין האבן געקידנעפט,
צ'ז'ז'ז'ז' און צעלולטיגט דעם יונגערמאן מקדקדו ועד רגליו,
און נישט נאר סתם איזוי, נאר די דזיגע "נאציס" האבן זיך
באנוצט מיט "עלעקטרייך שאקס" און אים פארכערענט איבער זיין
גאנצע קערפער, און איבער אלעס אים ל"ע טויב געמאכט השם
ישמרנו ! און דאס אלעס פאראוּס ? פאראדען וויל דער
יונגערמאן האט געוואָלט גיין צו דין תורה צו 17 אנדערע רבנים,
אבער נישט צו בעסקין וועלכע קען אינמיינן א דין תורה
באווארפן אנדערע רבנים מיט "סַאַדְעַ פַּלְעִשְׁעָרַ" און מאכן
"קראטי טשאפס" אויף אן אנדערן דין וואס האלט נישט ווי
אים !!!

עס וועט קיינער אויף דעם נישט חולק זיין, און ס'אייז א
קלארע זאָק או דער יונגערמאן האט דעם פולן רעכט געהאָט צו
האָבן א דין תורה בפנֵי בית דין של תלמידי חכמים ויראי אלקים
וואס זאָלן דן זיין צוישן די שני צדדים ווי עס שטייט אין פסוק

"שמעו בין אחיכם"!!! און צו אֶזָּא צעדרייטער און נאַצי-
מענגעלע ווי בעלסקי, איז ער זיכער נישט מהוויב געווען צו גיין,
און ג-ט זאל אָפהיטן דעם וואָס גײַט יָאָ צו אַים!

די התאחדות רבנים נייט אַרוֹים בְּיִ אָסִיפה — אָוֹן פֿאַרְדָּאמֵן בְּעַלְסְקִי מִיט רְלְבָּג

אלזאָ, די אויבנדערמאָנטע מערדערישע געשיכטע האָט
אויגגעשטורעמת די שטאטנוֹאָirk. עס האָט געבערגנט
דערכו וואָס אין טְזָו לחדש כסלו שנת תְּשִׁנְׁנָז אַיז פֿאַרְדָּאמֵן
אָ מאָסִיון אָסִיפה מטעם די התאחדות רבנים ווי עס האָבן זיך
באַטְיַילְגַט רבנים פֿוֹן אַלְעָ קְרִיְזָן. זַיְהָ האָבן פֿאַרְדָּאמֵן בעלסקי
מיט רְלְבָּג אָוֹן מְזֻדֵּיעַ גְּעוּעָן פֿאַרְדָּן צִבּוֹר אָז זַיְעָרָע
אַזְוְיגְּעַרְפְּעָנָע גַּט מְעוֹשָׂות טְוֹעָן מְרַבָּה זַיְן מְמוֹרָים אַין כָּלְל
ישראל, אָוֹן אויסגעָרְפָּן אָזְוִי גְּעַשְׁרִיָּה ווי אַזְוִי די רַאֲכִיסָה האָבן
ニישט דָּאָס מִינְדָּעָטָע מְוֹרָא שְׁמִים מְתִיר צו זַיְן אַן אַשְׁת אִיש
לשוק רְחַלְל. (זַעַקְאָפִי פֿוֹן "דָּעַר אִיד" מִיטָּן דָּאָטוּם פֿרִיטְיאָג
פרשת וַיֵּשֶׁב תְּשִׁנְׁנָז).

בשעת ווען מ'הָאָט פֿאַרְדָּופָן די אָסִיפה זענען גְּעוּעָן חִילְוקִי
דעות צוּוִישׁען די רבנים, צו מִזְאָל אָוַיךְ רְופָן דעם בעלסקי אָוֹן
רְלְבָּג צום אָסִיפה. מאָנקָע רבנים האָבן געהָאלְטָן אָז "אַדְרָבָה"
מִזְאָל זַיְיָ דּוֹזָקָא יָאָרְפָּן צום אָסִיפה, אָוֹן אוּבָז וּוּעָלָן זַיְיָ קְוּמָעָן
(איינְרָעְדְּנָזִיג זיך אָז מְאֵין אַינְטָרְסִירָט צו הָעָרָן וואָס זַיְיָ האָבן
צו זָאנְגָן, כָּאַילְוָסְאָז דָּאָ אַן אוּסְרִיְיד אוּפָּף מְתִיר צו זַיְן אַן אַשְׁת
אִיש אָוֹן אַפְּטוּעָן נָאָצִי שְׁטִיקָה), ווּעַט מַעַן זַיְיָ קָעָנָעָן פֿאַרְהָאָלְטָן
און פֿאַרְשְׁרִיעָן אוּפָּף זַיְעָרָע פֿאַרְבְּרָעְכָּעָנס. גְּעוּעָן זענען אַכְבָּעָר

הצלת

אבן מקיר תזעק

נפשות

קטו

רוב מניין ורוב בניין וואס האבן געהאלטן איז מיזאַל זיי דיקאָ
ニישט רופן, וויל' ס'אייז נישט דער צייט און פלאַז אויף דעם
אסיפה זיך אַפְּצָוּרָעָכָעָנָעָן יעצט מיט די דאַזְיַגְעָ נידערטרעכטיגע
פֿאַרְשׁוֹינָעָן. די רבנים האבן גע'טענה'ט איז דער ציל פון אַזָּאָ
וויכטיגע פֿאַרְזָאַמְלוֹנָג אַז בְּלוֹיז צו פֿאַרְדָּאָמָן די שויידערליךע
מעשים און מפרסם זיין ברביבים דעם דעת תורה, איז אויב סי
וועלכע פרוי האט באַקְוּמָעָן אַן אַזְוִיגָעָרְפָעָנָעָם גט פון בעלסקי,
רְלְבָג אַן דער דרייטער מנוּבָּל ומוּשָׁחָת מיט גְּרוּיסָן טְשָׁוָּפָּ
מאָרטָן ווּלְמָרָק (וּוֹאָס עֶרֶד אַרְפָּג אַזְיַין דער "מסדר" הגט, ה'
ירחֵם) ווועט חיליה גַּיְין עַל סְמָךְ זֶה אַן ווּאוֹינָעָן מיט אַצְוּוּיָּתָן
מְאַן אַיִינָרְעָדָנְדִיג זיך אַז זַי הָאָט אַ כְּשָׂרְעָ גַּט ווועט זַי רְחַלְּ
אַרְאַפְּבָּרְעָנָעָן מְזָרִים אויף די וועלט.

ווען די גְּדוּלָּיְ דְּרְבָּנִים הָאָבָּן גַּעַדְאַלְטָן זַיְעָרָע
דְּרְשָׁוֹת הָאָט מְעַן קְלָאָר גַּעֲמָאָכָט אַן מְפָרָסָם
גַּעֲזָעָן (וּוַיְיַעַן הָעָרָט אַוְיָפָן טְעִיף) אַז
בְּעַלְסָקִי וּסְיִיעָתוֹ אַיְזָה דֻּעָר ווּאָס שְׁטִיְיט
אָונְגְּטָעָר די גַּעֲנְגְּפְּטָעָר שְׁטִיקָא אַן אַיְזָה
פֿאַרְאַנְטוֹוּאַרְטָלִיךְ פֿאַר די פְּסָוָל עַגְיָטִין, ה'
ירחֵם.

רְלְבָג אַן בְּעַלְסָקִי זַעַנָּעָן גַּעַקְוּמָעָן אַוְיָפָן אַ נְיִיעָם פֿאַטְעָנָט צָו
פֿאַרְנָאָרָן די וועלט - זַי שְׁטָעַלְעָן צְוֹזָאמָן אַ פֿאַלְטָשָׁן בְּרוּיזָ פָּן
דַּעַם ווּעַלְטִישָׁ בְּאַרְיָמְטָן גַּאֲזָן הָגָהָעָץ רְבִנִּי פְּנָחָם הוּרְשָׁפָוָנָג

רלב"ג און בעלסקי, כדיא פֿצְוֹנָאַרְן יַעֲדָן, האבן פֿאַרְשָׁאָפְט אֶ כתְבָן, מְכּוֹמֶרֶשֶׁט אָוְנְטְּעָרְגָּעָשְׁרִיבֵן פֿוֹן הַרְבָּ פֿנְחָס הַירְשְׁפְּרוֹנְג זְלָל (רב הראשי ד'מאנטרעאל, קאנַאָדָא) כָּאַילּוּ עַרְבָּ אַטְמָסְכִים גְּעוּוֹעַן צַו זַיְעַרְעַן מְעַשְׂיִים תַּעֲתוּעִים וּמְתוּעִים. אַיְן יַעֲנָעַם כְּתָב שְׁטִיטַת, וּוְיַעֲנָעַם צַו אַרְבָּהָרְבָּן גְּעוּוֹיְסַע מְכּוֹמֶרֶשֶׁט "פְּסָקָן" וּוְאָס רַלְבָּג אַוְן בעלסקי האבן גְּעוּרְבִּיבֵן בְּעַנְיַן פֿוֹן יַעֲנָעַם אַוְן יַעֲנָעַם יַוְנְגָעַרְמָאַן. אַבְּעַר וּוְיַעֲטָר וּוְאָס עַס שְׁטִיטַת אַיְן יַעֲנָעַם "פְּסָקָן" (צַו וּוְאָס עַר, הַירְשְׁפְּרוֹנְג בְּאַצְּיַת זִיךְרָה) שְׁטִיטַת שְׁוִין נִישְׁטָא אַיְן (מְכּוֹמֶרֶשֶׁט) זַיְן בְּרִיוֹן. אַזְּוִי אַרְוָם האבן זִיךְרָה נִאָכְדָּעַם דֵּי שְׁקָצִים בעלסקי אַוְן רַלְבָּג פֿאַרְדוֹפְּן אוּרִיף יַעֲנָעַם כְּתָב (פֿוֹן הַירְשְׁפְּרוֹנְג), טַעַנְהָה נְדִיג אֹז דָעַר יַעֲנִיגָּע "פְּסָקָן" צַו וּוְאָס רַב הַירְשְׁפְּרוֹנְג בְּאַצְּיַת זִיךְרָה אַיְן יַעֲנָעַם (מְכּוֹמֶרֶשֶׁט) בְּרִיוֹן מִינְיַט גָּאָר זַיְעָר (רַלְבָּג אַוְן בעלסקי) "פְּסָקָן" אַיְן וּוְעַלְכָּעַ זִיךְרָה אַוְן בעלסקי), זַעֲנָעַן מַתְּיר צַו רַצְחָנָעַן מַעֲנָטָשָׁן אַוְן מַאְכָּן (רַלְבָּג אַוְן בעלסקי), זַעֲנָעַן מַתְּיר צַו רַצְחָנָעַן מַעֲנָטָשָׁן אַוְן מַאְכָּן גַּט מְעוֹשָׁות. (זַעֲנָעַן קָאָפִי פֿוֹנוּעַם כְּתָב מַזְוִיף מְכּוֹמֶרֶשֶׁט אָוְנְטְּעָרְגָּעָשְׁרִיבֵן פֿוֹן הַרְבָּהָרְבָּן מִיטָּן דָאָטָום יַיְבָּ אלָל תְּשִׁנְיָה) (הַגָּהָה: דָעַר נָאָמָעַן אַהֲרָן שְׁטִיטַן וּוְאָס אַיְר וּוְעַט זַעַן דָעַרְמָאַט אַוְן דָעַם מְכּוֹמֶרֶשֶׁט בְּרִיוֹן פֿוֹן הַרְבָּהָרְבָּן זְלָל, אַיְזָעַן אַדְיַן אַיְנָעַם בֵּית יוֹסָף בֵּית דִין וּוְעַמְעַן בֵּית יוֹסָף הַאַט אַרְוִיסְגָּעַוּוֹאָרְפָּן פֿיְנָעַם בֵּית דִין נִאָכְדָּעַם וּוְיַעֲנָעַם עַס אַיְזָעַלְה גְּעוּוֹאַרְן קָלוֹנוּ בְּרַבְּכִים).

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק כי

הגה"ץ הרב הירשפֿרונְג ווערט אויפֿגעשֿוּידערט הערנדייז די
פאַלטשׁע מעשה

הרב רָאָפָּאָפָּאָרֶט שְׁלִיטְ"א (הנ"ל) צוֹזָאמָעַן מֵיט נָאָך אַיִינָעַם
הָאָבָּן אֲוִיפּ דַעַם אַרְוִיףּ אַנְגְּעַרְוָפּן הרב הירשפֿרונְג אָוָן אִים
גַעֲפְּרַעְגַט אַיְבָעַר דַעַם בְּרִיוּוּ וּוֹאָס עַר הָאָט מַכְלָוְמְרִישַׁט
גַעֲחַתְמַיטּ. הרב הירשפֿרונְג הָאָט נִישְׁט גַעְגּוֹלְוִיבְט וּוֹאָס זַיְינָע
אוּירָעַן הָעָרָן אָוָן הָאָט זַאָפָּאָרֶט פַאָרְלָאָנְגַט פּוֹן הרב רָאָפָּאָפָּאָרֶט
צַו עַר קָעַן אִים אַרְיִין פֻעַקְסַן יְעַנְעַם בְּרִיוּוּ. הרב רָאָפָּאָפָּאָרֶט הָאָט
עַס אִים בָּאַלְד אַרְיִינְג עַפְעַקְסַט.

הגה"ץ הרב הירשפֿרונְג זצ"ל זַאנְט אֹז עַר הָאָט קִיְינְמָאָל אָזָא
ברִיוּוּ נִישְׁט גַעֲחַתְמַשּׁ

הרב הירשפֿרונְג הָאָט זַיךְ תִּיכְףּ פַאָרְבִּינְדַן מֵיט הרב
רָאָפָּאָפָּאָרֶט אָוָן אִים אַוִיסְגַעְדְּרִיקְט זַיְינָן פַאָרְדְּרוֹס אַיְבָעַר דַעַם
בְּרִיוּוּ, אָוָן דַעְרְבִּי מַכְחִישּׁ גַעְוּוֹעַן בְּפָה מְלָא אֹז עַר וּוֹיִיס נִישְׁט
אָוָן גַעְדַעְנְקַט בְכָלְלַ נִישְׁט אֹז עַר זָאָל הָאָבָּן אַמְּמָאָל גַעֲחַתְמַיטּ
אֲוִיפּ אֹזְא בְּרִיוּוּ, אַבָּעַר בְכָל אָפְּן, - הָאָט עַר וּוֹיִיטָעַר מַמְשִׁיךְ
גַעְוּוֹעַן - הָאָט עַר קִיְינְמָאָל נִישְׁט מַתִּיר גַעְוּוֹעַן קִיְין גַט מַעוֹשָׁה.
גַלְיִיךְ דַעְרוֹיףּ זַעַנְעַן צַוְויִי חַשְׁוּבִ' יְוָנְגַעְלִיטַט פּוֹן מַאְנָסִי אַרְיְבָעַר
גַעְפָּאָרֶן קִיְין מַאְנְטְרָעָאָל צַו הרב הירשפֿרונְג אָוָן בָאַקְוּמָעַן פּוֹן
אִים אַ כתְבַ הַכְחַשָּׁה (זַעַקְאָפִי פּוֹנָעַם בְּרִיוּוּ מִיטָן דָאָטָום יַ אֲדָר
א' תְשִׁנְז'ז) אַין וּוּלְכָן עַר לִיְקָנְט אָפּ אַלְזּ וּוֹאָס דַי מַנוּבָּלִים
רַלְבְּג אָוָן בָעַלְסְקִי הָאָבָּן פַאָרְשְׁפְּרִיט אַין זַיְינָן נָאָמָעַן. דַעְרְבִּי

קיה הצלת אבן מקיר תזעק נפשות

אויף א שיינעם אופן טוט ער זי מאכן פאר די גראעסטע
שקרנים און "פארברעכערס".

די רעננים זענען די גראטשע פראפעשענעלאם צו פעלשן התימות פון רבנים וגדולי ישראל

מיר האבן שווין גראדע איןעם ערשותן ביילאגע באשריבן
ויאזוי גינזבערג האט אין אן אנדער פאל אויכעדר געפעלשט הרב
הירשפונגיס חתימה אויף א געווישע בריוו וואס האט זיך נישט
אנגעהויבן און נישט אויסגעלאזט.

מיר גיעין נישט איבער חזירין יגען מעשה, מיר ווילן דא בלוייז
ארויסברענגן או די גראפע גענGESTערס זענען שווין מלומד און
עקספערטס אין שריבן "אייגענע" בריוו און פעלשן "פרעמאדע"
התימות.

20 התשובות פון רבנים וגדולי ישראל פון דער גאנצער וועלט, דערקלערו די מאנטרעלאלער פרוי פאר און אשט איש גמורה - איסור כרת - פרטיים ינוואו!

ווײַ מיר דערוויסן זיך זענען פֿאָרָאַן אַן עַרְך פֿוֹן צוֹאנְצִיג
תשובות, כתבים און חתימות (טייל וועלכע דער רעדאַקְצִיעַ האט
געדען) פֿוֹן גְדוּלֵי הרבנִים, מורי הוראות און ראש ישיבות פֿוֹן
ארץ ישראל און חוז לארץ וועלכע דערקלערו די פרוי (פון די
אויבן דערמאַנטע געשיכטע) אלֶיך אַן "ашט איש גמורה"
וועלכע עס איז פֿאָרָאַן דערויף אַן "איסור כרת" רחל. (בעלסקי
האַבן זיכער מורה פֿאָר "כרת", אַבער פֿאָרָאַן "איסור" כרת, נישט
האַט ער מורה דערפאָר און נישט גלייבט ער דערין). לויט ווי

הצלת נפשות אבן מקיר תזוק קיט

מיר האבן געהערט פון מאנטרעאלער אידן האט זיך די אויבנדער מאנטער "אשת איש" שווין ענדליך אויפגעוועקט און איז גרייט מסדר צו זיין די פרשה מיט איר מאן על פי דין תורה. אויב דאס זאל זיין אמת, זעת זיך עפעם אויס איז די פֿרוי אלײַן האט עפעם יא אין זיך א נקודה פון יראת העונש, ואשר על כן וועלן מיר דא נישט ציטירן פון די פֿאָרְשִׁידְעָנָעָה רבנים וויאזוי זיין רײַסן אָרְאָפּ און פֿאָרְדָּאמָן דעם שוידערליך מעשה ביש.

מצידינו, וואלטן מיר אַ ווֹדָאַי געקענט באַשְׁטֵינַן אַז דאס פֿאָרְפֿאָלָק (צַו אֶנְדְּעָרָע ווֹאָס זַעֲנָעָן חַלְילָה אֵין אָזָא מִצְבָּהּ) זאל זיך אויסגָּלִיכָּן צוּוֹוִישָׂן זיך אָוֹן גּוֹמֶר זַיִן דעם עַנִּין עַל צַד הַיּוֹתָר טֻב. מיר האבן אַבְּעָר דּוֹוקָא יָאָרְיִין גַּעַשְׁטָעַלְטָן דעם גַּעַפְּעַלְטָשָׁטָן בריווּ מִיטְּין כְּתָבָה הַכְּחַשָּׁה פון הרוב הירשפּֿרְוָנְגָּן זְצִיל, כְּדִי מִפְּרָסָם צַו זַיִן בְּרָכִים דַּי רְשָׁעוֹת פון די רְשָׁעִים, אַז נִישְׁטָן נָאָר ווֹאָס זַיִ טּוֹעָן אָפּ כָּל מִינִי שָׁגַּץ שְׁטִיק, נָאָר נַעֲמָעַן נָאָר אַ נַּעֲמָעַן פון אַ גְּדוֹלָה, אָוֹן מָאָכָן עַס צַו שְׁאָנְדָע אָוֹן שְׁפָאָט, אָוֹן בְּפִרְטָן ווּעַן דָּאָס אַז נִשְׁטָן דָּאָס עַרְשְׁטָעָה מָאָל ווֹאָס זַיִ האָבָן מַזְיִיף גַּעַוּעַן הרוב הירשפּֿרְוָנְגָּס חַתִּימה.

בעלסקי מיט רְלַבְּגָן האָבָן גַּעַטְרָאָפּ אַ נִיעָם גְּדוֹלָה צַו פֿעַלְטָשָׁן זַיִן נַעֲמָעַן, דָּאָס אַז נִשְׁטָן קִיּוֹן אֶנְדְּעָרָע ווּיְהָגָן האָדִיר הרוב ווּאָנוּעָר שְׁלִיטָהָאָ, אַכְּבָד זְנוּן מָאָר בְּנִינְבָּרָךְ

אָוֹן אַן אֶנְדְּעָרָן פָּאָל האָבָן רְלַבְּגָן מִיט בעלסקיין אויף אַ שְׁוּוִינְדְּלָעְרִישָׁע אָוֹפָן פֿרָאָכִירָט זַיִך צַו בָּאַנְיִצְּן מִיט הרוב הגאָוָן האָדִיר רְשָׁמוֹאָל ווּאָנוּעָר שְׁלִיטָהָאָס נַעֲמָעַן, כָּאַילָו עַר האָט מִיט זַיִ מסְכִים גַּעַוּעַן צַו מָאָכָן גַּט מְעוֹשָׁות, אויך דַעְמָאָלָט ווּעַן הרוב

קב' הצלת נפשות אבן מקרת תזעק

הగאון ר' ישעיה דירעקטאר שליט"א (וועלכע איז אגב א תלמיד
mobek פון ר' אהרן קאטלער זצ"ל און מהבר געווען עטלייכע
ספרים, פון זי, בהסכמה הגה"ק ר' משה אריה פרינד זצוק"ל
גאב"ד דעתה החרדית, ירושלים ובית דין ועוד) האט
אַפְגָעֵשְׁרִיבָן אֲתֹשֶׁבָה צוּ הָרָב וּזְנוּנָר בְּכָתְבָן
דאס קאטעגעראיש אַפְגָעֵלִיקָנט (וז קאפי פון הרב דירעקטארס
בריוו מיטין תשובה פון הרב וואזנער שליט"א).

רבנים וגָדוֹלִי יִשְׂרָאֵל קָומָעַן אַרְוֹם קָעָגָן נְטָמָעָה

אויך קעגן יענעם איזיגערופענעם "גט", זענען שארכ'
אַרְוִיסְגָּעַטְרָעַטְן די התאחדות הרבניים און דער
טָאַרְטִיקָאָזָעָר בֵּית דִין, נָאָכָדָעָם וּוי הָרָב הָגָאוֹן ר' אַבְרָהָם
רָאָפָאָפָּרָט שְׁלִיטָאָת אַפְגָעֵשְׁרִיבָן אֲתֹשֶׁבָה אָוָן מָודִיעָ
גְּעוּנָעָן אַיְבָּעָר די מעשה נְבָלה פָּאָר אלְעָ גָדוֹלִי הרבניים. אָזָוִי
אויך האט הָגָאוֹן הָאָדִיר ר' מְנַשְּׁה קְלִיָּן אֶבֶן אָונְגָוָאָר שְׁלִיטָאָת
אַפְגָעֵשְׁרִיבָן אֲלַעְגָּרְעָתְשָׁוְבָה צוּ אֲגָעְוִיסְטָעָר וּוּעַלְכָעָה האט
בֵּי אִים אַנְגָּפָרְעָגָט די שָׁאָלָה. (שְׁלָא בָּאָרִיכָה אַיְזָה דַעַר סְךָ הַכָּל
פִּון דַעַר תְּשֻׁבָה גְּעוּנָעָן אָז דַעַר גַּט אַיְזָה "בָּטָל מִן הַתּוֹרָה"). אֲ
דָאָנָק די אויבנדערמאָנטָע בְּתֵי דִינִים, אָוָן גָדוֹלִי הרבניים וּוּעַלְכָעָ
הָאָבָן דָאָן מְפַשֵּׂר גְּעוּנָעָן בֵּין הַצְדָדִים זִיְעַרְעָט טָעָנוֹת וְתָבִיעָוֹת זָה
שְׁכָנָגָד זָה, האט מעָן צָוָם סְוִף מְסִדָּר גְּעוּנָעָן אֲכָשְׁרִיעָ גַּט כְּדַת
וְכְדַין, אָוָן גַּעַרְאָטָעְוּעָט די פְּרוּיָה פִּון אָן אִיסּוּר כְּרָתָה רָחָל.

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק קבא

רבנים קומען ארים קענע די רעכניות זואם מאכן גט מעושות
און צייכענען זי אָוּ ערגער ווי רעפאַרמער

בי יונעם גט מעושה סקאנדאל זענען אויך פאר געקומען
עליכע אסיפות פון רבנים. בי איינע פון יונע אסיפות האט זיך
הרב הגאון המפור ר' נפתלי מאיר באב"ד ראב"ד
טארטיקאָו זיך הויך אַנגערופֿן אָז די אַזויגערופֿענע "רבנים"
ה"י וועלכע מאכן אָן די גט מעושות זענען ערגער ווי די
רעפאַרמער, און עס איז גדול עונס מנשוא. באמת האט ער
גָּארנישט מהדש געווען, ווילל יעדער איד מיט בלוייז אָ משחו
יראת שמיים וועט דאך זאגן דאס זעלבע, נאָר דער עולם גולם
כָּאָפֶט זיך דאָך נישט וואס דאָ גײַט פָּאָר, און אָז מְהֻעָרֶת עס
נאָכָּזָאָגָן פון אָ גָּעוֹוִיסָּע רָאָשׁ בֵּית דִין דְּעַמְּאָלֶט גְּיַעַט עס אִין מְחָאָרָיִן אָוּן מְגַיִּיט זיך אָ קְלָעָר פָּאָר אָ מְאָמָעָנָט ווי מְהֻאָלֶט דָאָ
אויף דער וועלט.

אָ ברִיאָוּ פון הָגָה"ץ ר' מְשָׁה שְׂטָרְנוּבָּךְ שְׁלִיטָאָסְגָּן נְשָׁא
פָּוּן די עדָה החורדיַת

מהאי טעמא האבן מיר אויך אַריינגעשטעלט אָ ברִיאָוּ אַיבָּעָד
דעם עניין פון הגאון ר' מְשָׁה שְׂטָרְנוּבָּךְ שְׁלִיטָאָסְגָּן נְשָׁא
פָּוּן די עדָה החורדיַת וועלכע טוט אין דעם ברִיאָוּ מיט
פָּאַרְכִּיטְעָרְנִישׁ אַרוּמְרָעְדָּן אַיבָּעָד דעם שְׁפָלְהַמְּצָבָא אִין אַמְּעָרִיקָע
אִין די עניינים פון גַּיְתִּין, ווי ער שְׂרִיבִּט (אַיבָּעָרְגָּעְזָעָצָט אוּיפָּ
אַיְדִּישׁ):

כבב הצלת אבן מקיר תזעך נפשות

"מיר האבן געהערט פון אסאך פעלער וויי "רבנים"
זענען מסדר געצווינגעגענעם גיטין רחמנא ליצלן, וויי עס
צעט אויס האט מען זיך אין אמריקע דערקייקלט צו
אוזא מצב, איז דער וואס וויל חתונה האבן מיט א
גרושה דארף מברור זיין בי וועלכэн בית דין זי האט
באקומוען איר גט, אונן צו דער מאן האט מסכים געווען
דערצטו מיט זיין ווילן, אונן מ'דארף נישט הוושש זיין
וועגן דעם חרם רבינו שם פון מוציא לעז זיין אויף
אוזא גט....

דער נודע ביהודה פירט אויס [אין א תשובה] איז
טאמעד אַ בֵּית דִּין אַיְזָמְדָה אַ מענטש וועלכער איז
כדיין מוציא לעז אויף אַ גַּט - דָּאַן זענען זי אליען נדער
בֵּית דִּין] בנידוי... איבערדעט בעטן מיר פון די
אמריקאנער רבנים וועלכע שטייען איבערן משמר
היהדות, איז זי זאלן נישט צולאן איז פירצה צוישן
בתיהם וועלכע בעוונותינו הרבים שטעלן זיך אהער ווי
ארטאדאקסישע רבנים. טאמעד וועט מען שווייגן גיט
מען זי צו אַ האנט ממשיך צו זיין [מיט זיינער
מעשים] חס ושלום... איך האפ און ווארט אויף רחמי
שמים... משה שטרנבורק" (זע מערד בארכיות אינעם
קאפי פון בריוו אויף זייט...).

ニישט לאָנג צוֹרֵיך אַיְזָה רַבָּה צְמַפּוֹרֶסֶם ר' אַרְיֵי שְׁכַטָּר
שְׁלִיטָאַהֲמָגִידָהַמְפּוֹרֶסֶם מִירוֹשָׁלָם גַּעֲרוֹפָן גַּעֲוֹאָרָן צוֹ קּוֹמָעָן
קִיְּין אַמּוֹרִיקָעַ מַטְעָם דָּעַר "וּוְעַד הַחִינּוֹךְ הַעוֹלָמִי", וּוָאָס שְׁטִיטִיט

הצלת נפשות אבן מקר תזעך קבג

אין שפיך פון די גדולי הדור, ועל צבאם הגאון האדריך ר' יוסף רוזנבלום שליט"א ראש ישיבת שעריו יושר, כדי מעורר זין דעת כל ישראל אויף תשובה. הרוב שכטר האט געהאלטן זייןיע פיערדיגע דרישות אין פארשידענע געהגענטער און שטעת אין אמריקא וואָס האט געציגן טויזענטער צוהערערס. צוישן אנדרער וויכטיגע עניינים העומדים על הפרק האט הרוב שכטר מיט קולי קולות און מיט טרען אין די אויגן אַרוםגעראעדט איבער די שרעקליכע צרה וואָס אַזוייגערופענע "רע-בנימ" טוען אָפּ כל דבר אַסורה רח"ל.

**פרויינן וואָס מסריין די מענער בערכאות – דינגן די עפֿשטיין
וולמרק מאָפִיא – איז דער גט פֿסּוֹל – די קינדער זענען**

ממזרים

תוֹך הַדְּבָרִים הָאֵט הַרְבָּ שְׁכַטְרָ שְׁלִיטֶיטֶא גַּעֲזָגֶט וּוֵי פָּאַלְגָּנְדָּ:

"פרויינן וואָס מסריין זיינער מענער בערכאות כדי זיי צויניגען צו געבן אָ גַּט... אַיז דער גט פֿסּוֹל... אָונָן אוּרְבָּ האָט זי חתונה געהאָט מיט אָזָא גַּט אַיז אַיר קִינְד אָ מְמַזּוֹר... ווּעְד ווּיְיסְט ווּיפִיל מְמַזּוֹרִים אַיז דָּא?... ווּעְד ווּיְיסְט - צוֹלִיב אָזָא הַנְּהָגָה - ווּיפִיל מְמַזּוֹרִים דְּרִיְיעַן זִיךְ צוּוִישַׂן אָונָז? זִיךְ מִיְּנַעַן אָז מִיהָאָט בָּאַקְוּמָעַן אָ גוֹטָן גַּט, אָכְבָּעָר אָ גַּט ווּאָס מִיהָאָט אִים אַרוּסְגַּעַנוּמָעַן בְּכִפִּי אָונָן אַין לְךָ כִּפִּי גְּדוֹלָה מְזוֹז, אָז מִזְעַצְטָ יְעַנְעַם אַין תְּפִיסָה צוֹ מִשְׁלָאָגֶט אִם מְכַת רְצָח, אַיז נָאָך דָּא אָ גְּרֻעָסְעָרָע כִּפִּי פּוֹן דָּעַם? אָז מִיהָאָט חַתּוֹנָה מִיט אָזָא פְּרָויִ זענען די קִינְדָּעָר מְמַזּוֹרִים... עַס אַיז אָ מְצֹהָה מְפַרְסָם צוֹ זִין די "רְבָנִים" די "חוֹנְפִּים" ווּעַלְכָּעַ גִּיבָּן עַצְוָת פָּאָר אִידְישָׁע קִינְדָּעָר, מענער צו

פרויינען, צו גיין בערכאות, זי זענען מתיר איסורים חמורים און זי זענען פֿאַרְאָנְטוֹוּאַרטְּלִיךְ אוֹף דעם גְּרוֹיסְן חילול השם און הפרת התורה ח"ז, זי זענען פֿאַרְמִיסְטּ, זי עירע מעשים זענען אומווערדיג, און זי עיר הוראה איז פֿסּוֹל... זי זענען אין כל פון די מחתיאי הרבים וואס איז גערעכנט אין כל פון די כ"ד דברים שמעכbin את התשובה".

ווער זענען די מאפיא באנדע?

אלזאָ, האבן מיר מקיים געוווען "מצוה לשמווע דברי חכמים", און מיר זענען טאָקע דאַ מפרסם אין די אויסגאָבע, די רשייעים ארי' רלב"ג און איזרעיל בעלסקי צוזאמן מיט זי עירע כוליגאנעס די באָוּאָוּסְטָע אונטערוועטלטנิกס מענדל עפשטיין וחבירו מארטין וולמרק ימ"ש, וועלכע זענען טאָקע די גרעסטע מוסרים און רשייעים, און דענקן דערפאר דארך מען הערשעלע גינזברג וועלכער איז דער קונץ מיינסטער וואס האט צוֹאָמָען געשמאָלֶן די אַזְוִיגַעַרְפַּעַנְעַע "אגודת הרבניים" פון די דָזִיגַע באָנדע גענגסטערס.

**מיר וועלן גומר זיינ דעם אויסנָאָבע ציטוֹרְנוֹדיַג פֿוֹנָעָם סְפָּר
ישועות משיחו פֿוֹנָעָם היילְגַּן אַבְּרָנָנָאָל (פרק ו') אַט זַי
פֿאַלְגַּנְד שְׁרִינְטַעַר:**

"מה שאמר בפרק חלק "ר' שמלאי ממש ר' אלעזר בר' שמעון אין בן דוד בא עד שייכלו שופטים ושוטרים מישראל", שסמוּך לביית משיחינו, כמו שנסתלקו לשכת הגזית הארץ כך יסתלקו חכמי הדור ומורי הוראות בדבר המשפט".

הצלת נפשות אבן מקיר תזעך קבה

אין אידישן: "אָזוּי וְוַיְפָרֵן חֹרְבָּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ זָעֲנָעַן דַּי סְנַהְדְּרִין שְׂוִין נִישְׁט גַּעֲזָעַן אַינָם לְשַׁכְתַּה הַגּוֹיִת, אָזוּי אוַיךְ פָּאָר מַשְׁיחַ וּוּעַט קּוּמָעַן, וּוּעַט פָּוֹן אָוָן אָוּוּק גַּעַנוּמָעַן וּוּרְעַן דַּי חַכְמַי הַדּוֹר אָוָן דַּי מָוֵרִי הַוּרָאות וּוּלְכָע פְּסָקְיָעַן דִּינִי תּוֹרָה", עכל"ק.

אויך זאגן אונז דַי הַיְלִיגָע חֹזֶל אין מסכה שבת (פרק תולין) "אם ראתה דור שצורות רבות באות עליון צא ובודוק בדייני ישראל שכל פרענות שבאה לעולם לא באה אלא בשבייל דִינִי יִשְׂרָאֵל". עס איז ליידער מקוים געוווארן בשלימות גמורה דַי ווערטער פָוֹן דַי הַיְלִיגָע חֹזֶל. נישט נאר האבן מיר פָאָרְלוֹיְרַן דַי אַמְתַע גְדוּלַי הַדּוֹר אָוָן מיר האבן כמעט נישט אויף וועמען אַרוּפְצּוּקָן, נאר מיר האבן נאר אַזְוִיגְעָרוּפְעָנָע אַרְטָאָדָאָקְסִישׁ רַאֲבִיס פָוּנָעָם כת הערב רב וועלכע ווילן חיללה אויס'שמדין כליל ישראל דורך זיער קְרוּמָע אָוָן רְשֻׁעָות'דִיגָע מעשים ה"י. די פָאָר עַרְלִיכָע רַבְנִים מִיט וּוָאָס מיר זענען נאר יָא פָאָרְבְּלִיבָן הַעֲרָן מיר פָוֹן זַי כמעט נישט קִיּוֹן דברי כבושין ומוסר, צו איז עס ווילן זַי האבן מורה צו רעדן, צו ווילן זַי טְرָאַכְטָן אָז סְאיַז שְׂוִין נִישְׁטָא פָאָר וועמען צו רעדן, וויל באמת האלטן מיר טאָקָע שְׂוִין ליידער ביי די מִצְבָּה פָוֹן "אִישׁ הַיְשָׁר בְּעִינֵינוֹ יַעֲשֵׂה", (הגם לְפִי עֲנֵית דַעֲתֵינוֹ זענען בַּיַּדְעָ אַוְיסְרִיְדִין נִשְׁטָקִיּוֹן שָׁוָם תִּרוֹץ). אַבְעָר ווי אָזוּי סִיזָּל נאר זַיּוֹן, קענען מיר שְׂוִין שְׁטָאָרָק האָפָּן אָז סְאיַז שְׂוִין נִאְנָט צו בִּיאָת המשיח אָוָן מיר וועלן שְׂוִין בְּקָרְוב אַוְיסְגָּלְיִוּס וּוּרְעַן פָוֹן די צוּוִי שְׁוּעָרָע גְּלוֹתָן וּוָאָס זענען מְשׁוֹלֵב אַיִינָס אַינָם צוּוִיָּטָן, דער גְּלוֹת הַרוֹחָנִיות אָוָן דער גְּלוֹת הַגְּשָׁמִיות - אָוָן ווי באַקָּאנְטָן אין די הַיְלִיגָע סְפָרִים אַיז דער עִיקָּר גְּלוֹת הַרְחָנִיות דָאָס, וּוָאָס

קכ' הצלת אבן מקרת זעקה נפשות

מיר זענען אינטער די שליטה פונעם כת הערב רב ה"י - און דאן
וועלן די רשעים האבן זיעיר סוף, באכוד רשעים רנה, בב"א.

אנגע, ווילן מיר בעטן או זוער עם האט אינפֿאַרמָּאַצְיָע
וועגן די "ראַבִּים" וועמָן ס' געמען ווערטן דערמאָנט אין
דעַם אַיצְטִין אַוִיסְגָּאַבָּע, זאל ביטע אַרְיִינְשִׁיקָּן די
אַינְפֿאַרמָּאַצְיָע צוֹם אַוִיבָּעַנְדְּ דָּרְמָאַגְּטָן טַעַלְעַפָּאָן עַמוֹּד 2
וְלֹמְצֹה גְּדוֹלָה יְחַשֵּׁבָן!

מיר ווילן אויך באַדְאַנקָּן די קאמיטי פון 12 בני הכלול און די
חשובע בעלי בתיים און אויך פאר די צענדייגע יונגעלייט
וועלכָע האבן אונז ערמֶעְגָּלִיכְט אַרוַיסְצּוּקְומָעָן מיט דעם
אוַיסְגָּאַבָּע און שטייען וווײַטְעָר גְּרִיט אָונָז אַרוַיסְצּוּהַעַלְפָּן מִיטָּן
קוּמָעַנְדִּיגָּן אַוִיסְגָּאַבָּע, יְשַׁלֵּם ה' שְׁכָר פָּעוֹלָם.

פרק ז'

מיר געפּונען אין די גمرا (כתובות קה:) ווי רבא ערקלערט
דעַם טעם פָּאַרוֹואָס מעַן טָאָר נִישְׁתְּ גַּעַלְט גַּעַמְּעָן אַפִּילָו אוַיףָ א
תָּנָאי צוֹ פְּסָקְנָעַן עַפְּיִי דִּין תּוֹרָה, זָאָגָט ربָּא אוֹ דָעַר מַאֲמָעָנָט
וּוֹאָס מעַן נַעַמְּט גַּעַלְט פָּוֹן יְעַנְעָם, ווּעַרְטָע אַזְוִי שְׁטָאַרְק
צּוּגְעַבְוּנְדָן צוֹ יְעַנְעָם פּוֹנְקָט ווי יְעַנְעָר ווּאַלְט גַּעַוּעָן עַר אַלְיִינָס,
דָּאָס מִינִינְט אָז נִישְׁתְּ יְעַנְעָר אִיז דָעַר בָּעֵל דִין, נָאָר עַר אַלְיִינָס
ווערט דָעַר בָּעֵל דִין, פִּירְט אָוִיס רְשַׁיִי דָאָרט, אָז דָעַמְאַלְט אִיז
שְׁוִין נִשְׁתְּ מַעְגְּלִיךָ צוֹ זָעַן עַפְּעָס שְׁלַעַכְתָּס אוַיףָ דָעַם צָד, אַפִּילָו
עַר זָוְכָט אַרוַיסְצּוּבְּרַעְנָגָעָן דָעַם אַמְתָּדִיגָן תּוֹרָה/דִיגָן אַוְרְטִיל.
אָונָז וּוֹאָס אִיז דָעַר בָּאַדִּיט פָּוֹן שָׁוְחָד? זָאָגָט די גمرا (דָאָרט),

הצלה נפשות אבן מקור תזעק קב'

שהוא חד, דאס מיינט אוֹ דער נעמער און געבער ווערטן איין הארץ און איין מיינונג.

ב) עס אייז כדאי צו ציטירן די מעשה וואס די גمراא דערצילט דארט וואס אייז פֿאָרְלַאָפּן בֵּי אִינְעָפּוֹן די גְּרוֹיסֶעָ תנאים ר' יְשֻׁמָּעָל בֶּרְיַזְסִי. זיין פֿעַלְדָּ אַרְבִּיטְעָר (גַּעֲרְטָנְעָר) פֿלְעָגָט אִים בְּרַעְנְגָעָן יְעַדְן עַרְבָּ שְׁבָת (פֹּוֹן ר' יְשֻׁמָּעָלָס פֿעַלְדָּ) אַגְּנְצָן קוּשָׁ מִטְּ פִּירּוֹת. פֿאָסִירָט אַמְּאָל אָוֹן עַר בְּרַעְנְגָט דאס האט מִמְּלָא אַדִּין תּוֹרָה ווָאָס מִזְוָּג עַיְפְּסִיקְנָט ווערטן דוֹרָךְ ר' יְשֻׁמָּעָלִין, בְּרַעְנְגָט עַר שְׁוִין אַיְנוּוּגָס די פִּירּוֹת. דער האט עַר זִיךְ אַנְטוֹזָאגְט צוֹ פְּסִיקְנָעָן די דִין תּוֹרָה אָוֹן גַּעַזְעָצָט אַנְדוּרָעַ רְבָּנָן זָאַלְן פְּסִיקְנָעָן.

ג) דאָק האט בֵּי ר' יְשֻׁמָּעָל גַּעֲפִיבָּעָרֶט די גַּעַדְאַנְקָן, אָוֹן איין יְעַדְעַ רְגָעַ האט איין אִים אַרְיִינְגַּעְבְּלִיכְט אַנְיִיעַ זְכוֹת פָּאָר זִיין גַּעֲרְטָנְעָר ווי אַזְוִי צוֹ גַּעַוְוִינְעָן די דִין תּוֹרָה, טְרָאַכְטְּנִידִיגְג דְּעַרְבִּי, הַלְוָאִי טְעַנְּהָאַט דַּעַר גַּעֲרְטָנְעָר זְיִינְעָר אַזְוִי! אַדְעָר אַזְוִי!

ד) האט זִיךְ דָּאָן ר' יְשֻׁמָּעָל אַנְגָּעוּרָפּוֹן פֿאָרְשָׁאַלְטָן זָאַלְן זִיין די וואָס נַעֲמָעַן שְׁוֹחֵד, מה דאָק אַיךְ, וואָס אַיךְ האָב נִישְׁתְּ גַּעַנוּמָעַן (דאָס מיינט גַּעַיְפְּסִיקְנָט), אָוֹן אַפְּיָלוּ יָא, האָב אַיךְ דָּאָק נַאֲר גַּעַנוּמָעַן מִיּוֹסָס, פֿוֹנְדָּעַסְטוּוּגָן האט מִיךְ דָּאָס הָאָרֶץ נִשְׁתְּ צָרוּ גַּעַלְאָזֶט, אַרְוִיְפֿרְעָנְגָנְדִּיגְג יְעַדְעַ סְעַקְוָנְדָּעַ נִיְיעַ המְצָאוֹת רְיִין צוֹ ווָאַשְׁן דַּעַם גַּעֲרְטָנְעָר, די וואָס נַעֲמָעַן פֹּוֹן יְעַנְעָם אַוּודָאִי אָוֹן אַוּודָאִי.

ה) פון די מעשה טווען מיר אַרוֹיסָנוּמעָן, אֶז דאס עניין פון ווערָן נָאָנט מִיט יְעָנָעָם ווֹאָס מעָן האָט ערָהָאלְטָן פון אַים גַּעַלְט אֵיז אֶ אַיְגַּנְשָׁאָפֶט פון מעָנְטָשׁ, ווֹאָס עַס אֵיז נִישְׁט מַעֲגָלִיךְ אַיְבָּרְצָוּעְנְדָעָרְן מִיטָּין גְּרָעָסְטָן ווּילְעָן אָונְן מִסְּרָוָתָן נְפָשָׁה, פָּוּנְקָט ווֹי אֶ מעָנְטָשׁ אֵיז נִישְׁט בְּכָח אַרְיְבָּעָר צַוְּשָׁפְּרִינְגָּעָן דָעַם יִם הַגְּדוּלָּא אֲפִילּוּ עַר זָאָל רִיכְטִיגְּ הַאָלְטָן דָעְרְבִּי, ווּילְעָר אֵיז בָּאַשְׁאָפָעָן גְּעוּוֹאָרָן אָן פָּלִיגְעָל, דָאָס זַעֲלָבָעָ מִיט דָעַם, אָונְן דָאָס אַלְעָס דָוָרָךְ אֶזְאָאָ קְלִינְטִישְׁגָּעָ הנָאָה פון בְּרָעְנָגָעָן פִּירָוָת אִין טָאָגְ פְּרִיעָר ווֹי גְּעוּוֹעְנְדָלִיךְ, כָּל שְׂכָן נָעָמָעָן גַּעַלְט מִמְשָׁ.

ו) נָאָכְמָעָר טְרָעָפָן מִיר בֵּי גְּרוֹיסָעָ צְדִיקִים דָאָס דִי הַשְּׁפָעָה פון שׁוֹחֵד האָט גְּעוּוֹרִיקָט אָוּמוֹיסָעְנְדִּיגְּ. דָאָס דָעְרְצִיְּלָט אָונְן הַגָּהָ"קְ רְדִיר אַיְזִיקָּעָל מַקָּאָמָּאָרָנָעָ זְצָלָהָ"הְ. מִיר ווּעָלָן דָאָס שְׁרִיבִּין בְּקִיצָּרָ, אֶ אִיד האָט גַּעהָאָט אֶ שְׁוֹעָרָעָ דִין תּוֹרָה בְּיִם אֲפָטָעָר רְבָּ זְצָוקָלָהָ"הְ, עַס האָט זִיךְ גַּעַצְוִיגְּ טָעָגְ. אִינְמִיטָן אֶ טָאָגְ, הַיְבִּט אָן דָעָר אָוָהָב יִשְׂרָאֵל שְׁפִּירָן, אֶז אַלְעָזָיְנָעָ נִיְגָוָנָגָעָן אָונְן ווֹאָס פָּאָר אֶ גַּעַדְאָנָק עַס קוּמָט אִים אוּיפְּ, זַעַנְעָן גַּעַצְלִיט לְטוֹבָת אִין בָּעֵל דִין. דִי סִיבָה אַבָּעָד האָט עַר נִשְׁטָה גְּעוּוֹאָסָט, נָאָר אָזְוִי ווֹי עַר האָט פָּאָרְשָׁטָאָנָעָן אֶז דָאָס אֵיז נִשְׁטָה פְּשָׁוֹט האָט עַר קוּודָם אֲפָגָעָשְׁטוּפָט דִי דִין תּוֹרָה.

רָאַשׁ חֲוֹדֶשׁ האָט דָעָר אֲפָטָעָר רְבָּ גַּעהָאָט אֶ מְנָהָג צָו טּוֹיְשָׁן דָעַם קָאָפָטָן, אָונְן אַנְטוּעָן אֶ רָאַשׁ חֲוֹדֶשׁ קָאָפָטָן לְכָבוֹד רָאַשׁ חֲוֹדֶשׁ. דָאָס מַאְלָה האָט עַר גַּעַשְׁפִּירָט אֶז דָעָר קָאָפָטָן אֵיז אָוְמָנָאָרָמָאָל שְׁוֹעָרָ, קוּמָים ווֹאָס מעָן הַיְבִּט אִים אוּיפְּ אָונְן דִי טָאָשָׁן רִיאִיסָן זִיךְ אַיְבָּעָרָ. אַרְיְינְלִיְּגָעְנְדִּיגְּ דִי הָעֵנָט אִין טָאָש

הצלה נפשות אבן מקיר תזעק קבב

טרעפט ער אַ הויפָן מטבעות. דאס האט יעניגער בעל דין אַריינגעשטעלט אַן דעם וויסן פון אַפטער רב, טראָכטענדיג אַזוי אָרום צו געווענען די דין תורה. זעלbst פֿאָרְשְׁטָעְנְדְּלִיךְ, אֹז דער אַפטער רב האט זָאָפָּאָרט אַפְּגָּעָלָאָזֶט יענעם דין תורה, אָונְ שטרענג אַפְּיָרְגָּעָנוּמָעַן דעם בעל דין פֿאָרְ זֵין דערוֹאָגָעָנִיש.

(ז) פון דעם זעען מיר, אֹז געלט האט אַ שרעקליכָן כה, אַיבְּרָצְוְדְּרִיעַן אַ מענטשְׁנִיס גַּעֲדָאנְק, טְרָאָצְדָּעָם ווֹאָס ער ווַיסְט אַפְּיָלוּ נִישְׁט אֹז ער פֿאָרְמָאָגֶט דאס, אָונְ אַפְּיָלוּ ער אַיז אַ צְדִיק וְקוֹדוֹש.

אָונְ דערפְּאָר שְׂטִיטִיט אַיז שׂוּע (חוּמ ס' ז', י"א), אֹז אַפְּיָלוּ דאס קלענסטע בית דין מוז פֿאָרְמָאָגֶן זיבָן מעלהות: 1) חכמה, 2) ענהה, 3) יראה, 4) אהבת אמת, 5) מענטשן האבן זייליב, 6) מענטשן מיט אַ גוֹטָן נָאָמָעַן, 7) אָונְ האבן פִּינְטוּ געלט. זעען מיר אֹז מען קען פֿאָרְמָאָגֶן זיבָן העכسط מעלהות ווֹאָס דערין ליגט אוּיךְ די מְדָה פון לִיבָּן האבן דעם אמת, אָונְ פֿוֹנְדְּעָסְטוּוּגָעָן האט דאס אַלְעָס קִיְּין ווּוְרָתָן נִישְׁט אוּיבָן מען האט לִיבָּן געלט, ווַיְיַלְּ דעַמְּאָלְטָס אַיז דער אמת - שקר.

פרק ז'

דברות קודש של השرف הנורא מוהר"ד יהונתן אייבשיץ ז"ל

(נלקח מספר מוסרי רבינו יהונתן דף קי"ד)

וחל"ק כאשר עינינו רואים שהרבה אנשים הסובלים יסורים ומכוות בו וחרפה ועומדים בקרוש השם ובמנון יצרם גובר בעזה לאין פשע

כל הצלתaben mikir tzuk נפשות

ובשביל דבר כל אין אליהם לנגד עיניו לגול ולעשוק עמיתו והיה אם יעשה לו חכירו נקל בעינו לנקום נקמתו ממנו במסירות וח"ה בע"ה אשר הוא מכת מורדים ולא מעלים. כללו של דבר אם אתה רואה אדם עומד בנסיון ממון הרי הוא מובהך שעמדו בנסיון גוף לקודש השם כי בע"ה אין לך דבר שידוע וכח של יצח"ר תקיפה מממון ואם אין כח לפתח איש בממון או ברור שיזבל לו בכל עניינים והחשש ומעשים בכל יום מעמידים ע"ז הרבה עד שאין צורך לראייה, ולכן אמר לו רחਬ"ת הרי עמדתי בנסיון אפילו בממון וכבשתי יצורי שנחערב לי ממון חולין בצדקה ונחתה הכל לעניינים וא"ב אין ספק שהיה ה' אני לכבודך יצח"ר ולקרדששמו יה' ברבים וע"ז אמר מחלוקת יהיה חלקך דודאי יתקדרש ש"ש על ידך הכל אופן ובמו שהוא באמת זכאות הלהקה קמי דמלכא קדישא ומהו נלמוד כי לעבד את ה' בכל לב מבלי פניה כלל ולקרדששמו ברבים והעיקר הנסיון בממון מבלי לחום על ממון יותר מכפי הרاءו ואצ"ל בממון של גול ואינו של יוושר כי מהטיא לאדם למרא וסוף להביא כל הנו ממנו ומורעו לטמיון וע"ז נאמר הכסף יענה הכל כי יש להזהר ממי שמונע ידו מממון שאיןיו יוושר הוא בחוקת איש כשר זה ישמור רגלו מלכדר גם לראייה אך ראשונים עמדו נפשם בקדוש השם ועי"ב הקב"ה עשה להם נסים וכו' עכ"ל.

← פרק ח' →

דנרים חזניים להנחות אש מספר פלא יועץ

מערכת משה וימתן

ידוע ששאלת ראשונה ששוואין ליום הדין הוא נשאה ונחת באמונה ועתה בעזה"ר אנשי אמונה אבדו באמרם טענות של הבל שבזמן הזה קשים מזונתו של אדם והרוצה להתנהג

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק קלא

ביוישר ואמונה לא יוכל לאכול אף פת במלח ומהוך כך נעשה כהיתר לעשות עולה ולדבר כוב ולהונות ולגנוב ולגנול ולהשיג גביל וככהנה רעות רבות מלבד ביטול תורה ותפלות בזיבור וחילול שבת וכדומה ואין איש שם על לב להיות נחם על הדעה אויהם להם לבריות מיום הדין ולא לחנם אמרו מפני מה נברא העוה"ב ביוזד מפני שצדיקים בו מועטים כי כל התורה כוללה באמונה כדכתיב וצדיק באמונתו יהיה ואדם ניכר בכיסו כי המאמין בה כי הוא הנוטן כח לעשות חיל ושכל מזונתו של אדם קצובים לו מר"ה מפי עליון לא יאמין שע"י עבورو פי ה' יצליח את דרכיו הם כי לא להזכיר ואם יצליח בודאי בלי שום ספק שייהי עושר שמור לבכளו לרעתו מלבד עונשו שייהי שמור לו לעוה"ב ואם תראה אדם ישר שהולך בדרך טובים ונושא וגנות באמונה שמזונתו מצומצמים חלילה להאמין שיש צדיק אובד בצדקו ח"ז השופט כל הארץ לא יעשה משפט יושר חלילה וחם רק לו נחכנו עלילות והמאמין בה' באמת ובלב שלם יאמין באמונה שלימה שהצורך תמים פועלו כל דרכיו משפט וכל דעתיך רחמנא לטב עביד למען ייטב לו בעולם שככלו טוב והן אמת שככל ישראל מאמיניםبني מאמינים אבל לא האמונה היא העיקרי והכל לפי רוב המעשה שהיא מורה על האמונה ובכמו שכתבתי גם כן לעיל בערך אמונה:

מערבת כספ

כסף כתיב כסף נבחר לשון צדיק וכחטיב בצל החכמה בצל הכספי הביטה וראה שהוקש הכספי לשון והוקש לחכמה שם

קלב

הצלת

אבן מקיר תזעק

נפשות

רמו שכמו שאמרו מות וחימם ביד לשון מאן דבעי חי
בלישניה מאן דבעי מית בלישניה וה"ג אמרו שנמשלת תורה
לשם שם מאן דבעי שם חי מאן דבעי שם המות ה"ג אף אנו
נאמר לענין הכסף מאן דבעי חי בכיסף מאן דבעי מית בכיסף
כ"י רוב העבריות הן נגררות מחתמת היota אדם להוט אחר
הכסף כגון גול גניבה אונאה עושק שבועה שוא שבועה שקר
שקרים על במידה השגת גבול מחלוקת קנאה שנאה תחרות
מאכליות אסורת חילול שבת וו"ט רוב העבריות שאדם
עשה הוא על בצע כסף ועון חילול ה' על גביהן וכן מי
שממנו חביב עליו מבטל רוב מצות ותפלות וברכות ות"ת
כנגד כולם וכشمកיים אותם הם פסולות מחתמת המהירות
והכליות ולבו בלב עמו כי לבצעו פונה בכל פינות שהוא פונה
ומעלים עין מן הצדקה וכדמבעי ליה לمعد לא עביד וכחנה
רעות רבות באופן שיש עושר שמור לבליו לרעהו שעיל ידו
ירוש נינהם וירוד לבאר שחת ובאמת אמרו אדם ניכר בכיסו
כ"י הן אמרת כי גבר אויב יציר הממון ובפרט בהור הוה הוא
דור ממון שארם להוט אחר הממון יותר מכל העבריות ומכל
התענוגים וממוני של אדם חביב עליו יש יותר מגנוו ויש ג"כ
יותר מנפשו אבל זאת תורה האדם בעזה"ז שיהיא גבר
הכובש את יצרו וופקח עיניו ויראה כי הכסף נפשות אוסף
והזהב נפשות ידאכ ויבין האמת לאמיתו כי מוטב לו לאדם
שירות ברעב ולא יהיה רשע לפני המקום ועל יכעים את
בוראו ח"ז ולו בכך יגבר איש להיות גבר הכובש את יצרו
ולא יהא הכסף נחשב בעיניו למאהמה נגד עשית רצון הבורא
ובכן יתן לכיסף מוצא כאבנים לעשות רצון אביו שבשמים

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק כלג

ויאמין באמונה שלימה שהיא קבוע בלבו במסמרים כל ימות שמוונותו קצובים לו מן השמיים אם יעלו שמיים ירדו תהומות לא יוכל להעדייף או להחמיר לו אפילו פרוטה או חוץ מהוזאת מצות ומעש"ט שאינם קצובים אלא אם מוסף מוסיפים לו ובכן יש קונה עולמו בממנו שמרבה צדקה מרבה מצות ומע"ט וקונה שם טוב לעצמו קונה לו דברי תורה קונה לו חי העוה"ב וכבר איתנה סימנא דבר תורה מעות קונות שלכל דברי תורה וכל דבר טוב צריך מעות והכסף יעונה את הכל מי חכם וישמור אלה ולא יהא נרדם סוף דבר הכל נשמע את האלוקים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם:

מערכת גזל

א) גול ידוע חומר עון הגול עד שאמרו שלא נחתם גור דינם של המבול אלא על הגול וכל זמן שנצל בידו אין תפלתו נשמעת ומאכילים אותו לעוה"ב גחל' רתמים וצריך להזoor בגול כדי לשלם והודעתה הן כתיב בקונטרם אורות אלים מעשה נפלא שאירוע בימי הריב"ש שבא אחד בגול סום והיה עובד בכל כוחו כדי לשלם את חבו וייש שכתחבו על מארו"ל שאמרו שעל עבירות שבין אדם לחברו אין יהה"ב מכפר עד שירצה את חברו שר"ל שאפילו עבירות שבין אדם למקום אין נמלחים עד שישוב את הנגילה וירצה את חברו (ועיין במה שנכתב למן ערך תשובה) וחבל על דמשתכחין שנעשה להם הגול כהיתר מלחמת שעשו לו שניינו השם ובשם חריפות וחריצות והשתדרלות יקרה והונתן הודאות לאל על אשר עשה והצליח וכמה מיני גול הם שדרשו

קלד

הצלת

אבן מקיר תזעק

נפשות

בhem רבים נזכיר מקצתם השומע ישמע והחדר ייחדר ועליו TABA ברכת טוב זה יצא ראשונה, מנהג רע ומර שמנציא בעולם שהאיש אשר מטה ידו ואין לו נכסים רבים כרצוינו או שנתרושש למגורי מה עושה הולך לערי אדם כגון גנון ויינ"א וניצי"א ליפסיק"ה וכדומה ולוקח שחורה מרובה בהקפה ע"מ שלא לשלם או לוקח מבני עירו ואחר כך מראה שנשבר ע"י שוחד לשופטי ארץ עושה מה שרצו ואחר ימים ע"כ שלא בטובתם מתריצים הבuali חובות לעשרים למאה או שלושים למאה ואם יאמרו על איש אחד שיוצא באמצעות הדרך וגוזל את העוברים בשם לטסים יקרא ואחת דתו להמית אליבא רב"ע וכשנדקרק עושה אלה גרע טפי מהלטים הזה מכמה פנים א' שבHALSTINS אדם יכול להשמר ועוד שהלטים לא קיבל טוביה מזה האיש שנגלו אבל בשלה רשות ע"מ שלא לשלם נמצא שהוא בפי טוביה ושלם רעה תחת טוביה לאייש אשר האמינו וגמל עמו חסר והליך ובתייב ושלם רעה תחת טוביה לא תמוש רעה מביתו ועוד שהלטים איננו גונב אלא ממון וזה גונב ממון ודעת הבריות ועוד שנועל דלה בפני לויים ובחדרי הוצאהuki כרבא, ועוד שהלטים אם יתפסויהם שלם ישלם והוא לוקה ומשלם לא בן זה שבכח שופטי האليل יוכל וליחדי ממון חבריו ויעשה מה שלבו חפץ והבע"ח יראה וכעם שנינו יחרוך ונמס ואין לו מושיע רק ה' יריד ריבם וקבע את קובעיהם נש ומעיד אני שהרבה אנשים ראיתי שעשו כזה ונתקיים בהם מקרה שכותב עושה עושר ולא במשפט בחציו ימו יועזנו ובאחריתו

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק קלה

יהיה נבל ואפילו מה שייהה בידם נאבד מהם כי כך היא המדה בא זה ואיבד את זה מלבד עונשו המשמור לו לעונה"ב.

ב) וידוע שנל הגוי חמור מגול ישראל שנלווה עמו גם עון חילול ה' החמור וכתבו המקובלים שישראל הגול את הגוי גורם שהשר של הגוי יגוזל שפע מהקדושה אל הקילפה ונחי דקיע"ל טעות העכו"ם מותר אבל אסור להטעתו ואפי' למכור לו נבילה ולומר לו שהיא שחוטה או ליתן לו מעות מזוייפות ולומר לו שהן יפות או לערכם עם טובים וכדומה הכל אסור וגול גמור מקרי.

ג) ויש מן גול אחר שנמצא בין השותפים כשהאחד קמצן מלהוציא הוצאות בבעיטה בא רעהו וננותן לאשתו שלא מדעתו והוא לוקח בנגדו הרוי זה גול וחוטא ולא לו. יש דרך ישראלי פנוי איש וביתר הדבר מצוי בין הנשים ליתן צדקה או מתנות או להוציא הוצאות שלא מדעת בעליים וגם זה גול מקרי. שואל שלא מדעת גולן هو והרבה כשלו בעניין נעלם וספרים וכדומה.

ד) מה מאד צריך ליזהר ולשקל בפלט שלא לקבל ושלא לאכול מאיש אשר אכול ושתה יאמר לו וליבו בל עמו או דאוולי מזיל גביה משום כסופה דaicא סרך גול ויש חברה ריעים שנוטלים מחביריהם בתורת מתנה או בזול על כרחם שלא בטובתם של בעליים והוא גול גמור ונוסף גם הוא שהעוברים על לאו דלא תחמוד.

ה) האומנים ובפרט מלמדי תינוקות אם אין עושים מלאכתם באמונה ידם במעל וגול יש בידם. כתיב גול אביו

כלו

הצלת

אבן מקרור תזעק

נפשות

ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית והן בעון יש
הרבה בנים המתחפרצים אשר לא אמון בהם וגוזלים אביהם
ואםם ואשר לא שת ליבו ונכשל בגזול אביו ולא שאל ממנה
מחילה יתקנן בחתפיים עם אחיו. (געתך מסה"ק מסילת
ישראל פ"א).

דברים נוראים מספר מפילת ישראל

א) וכן אמרו חז"ל גול ועריות נפשו של אדם מהמדתן ומתחאה להן. והנה אנחנו רואים שאף על פי שלא רוב בני האדם גנבים בגלויהם. דהיינו שישלחו יד ממש במעות הביריהם לחתול ולשומם בכליהם. אף על פי כן רובם טועמים טעם גניבה במשאמם ובמתנתם بما שיורו היתר לעצם להשתכר איש בהפסדו של חברו ויאמרו להרוויה שאני ואולם לאוין הרבה נאמרו בגול. לא תעשוק. לא תגول. לא תגנוו. ולא תחש. ולא תשקרו איש בעמיו. לא תונו איש את אחיו. לא תשין גבול רעד. חן כל אלה חילוקי דין שבגול כוללים מעשים רבים מן המעשימים הנעשים בכלל המשא והמתן המדיני. ובכלם איסורים רבים כי לא המעשה הניכר ומפורסם בעושק ובגול הוא בלבד האיסור. אלא כל שסוף סוף יגיע אליו ויגרום אותו כבר הוא בכלל האיסור. וע"ז אמרו ז"ל (סנהדרין פ"א) ואת אשת רעהו לא טימא שלא ירד לאומנות חברו. וכבר היה ר"י אוסר לחנוני שלא יחלק קליות ואגוזים לתינוקות כדי להרגילןшибואו אצלו. ולא התירו חכמים אלא מפני שגם חברו יכול לעשות כן. ואמרו ז"ל (ב"ב ח) קשה גול הדירות מגול גבוח שזה הקדים חטא למעילה וכו'. וכבר פטרו את הפעלים העשויים אצל בעל הבית מברכת המוציא ומברכות אחרונות דברכת המזון. ואפילו בקריאת שם לא חייבם לבטל מלאתנן אלא בפרשה ראשונה בלבד. כל וחומר בן בנו של כל וחומר לדברי הרשות שכל שבור يوم אסור בהן שלא לבטל מלאתנן

של בעל הבית. ואם עבר הרוי זה גולן. הנה אבא חלקיה אפילו שלום לא השיב לתלמידי חכמים שנתנו לו שלום שלא ליבטל מללאכת רעהו. ויעקב אבינו עליו השלום מבאר בפיו ואומר (בראשית לא) היתי ביום האלני חורב וקרוה בלילה ותדר שנתי מעוני. מה יענו איפוא העוסקים בהגאותיהם בשעת מלאכה ובטילים ממנה או כי יעסקו בחפזיהם איש לבצעו.

ב) ככלו של דבר השכיר אצל חברו לאיזה מלאכה שתהיה. הנה כל שעותיו מכורות הן לו ליוםו בעניין שאמרו ז"ל שכירות מכירה ליוםיה. וכל מה שיקח מהן להנאת עצמו באיזה אופן יהיה אינו אלא גול גמור ואם לא מחלו אינו מחול. שכבר אמרו רבותינו ז"ל (יומא פ"ו) עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו. ולא עוד אלא שאפילו אם עשה מצוה בזמן מלאכתו לא לצדקתו תהשך לו אלא עבירה היא בידו שאין עבירה מצוה וקרא כתיב שונא גול בעולמה.

ג) ובעניין זה אמרו ז"ל (בבא קמא צ"ד) הרי שנול סאה חטים וטהנה ואפאה וمبرך אין זה מברך אלא מנאץ דכתיב ובעצע ברך נאץ ה'. ועל כיוצא בזה נאמר או לו לוה שנעשה סניגورو קטיגورو. וכמאמրם ז"ל בעניין לולב הגול. והדין נתן. כי הרי גול חפי גול. ונול ומון גול. מה גול את החפץ ועושה בו מצוה נעשה סניגورو קטיגورو. אף גול את הזמן ועושה מצוה נעשה סניגورو קטיגورو. ואין הקב"ה חפי אלא באמונה.

הצלת נפשות אבן מקרר תזוקן קלט

ד) בן הדרב הזה שאף שלא יהיה האדם הולך ונגול ממש. קשה הוא שיהיה ידיו ריקניות ממנה למגמרי. אמנם באמת ב"ז נ麝 ממה שתחת היהת הלבמושל בעינים. שלא ניתן להיות נעים להם את של אחרים. העינים מושכים את הלב לבקש התרים על מה שנראה להם יפה ונחמדה. ע"ב אמרו איוב שהוא לא בן עשה ולא הlk' לבו אחר עניינו ע"ב לא דבק בכפיו מאמם.

ד) אה נא בעין ההונאה. כמה נקל הוא לאדם להתחפות וליבשל כאשר לבאו ראה לו שראו הום להשתדל לפות סחורתו בעיני האנשים ולהשתכר ביגיע כפיו לדבר על לב הקונה למען יתרצה לו ויאמרו על כל זה יש זריז ונשבר ויד חרוצים תעשיר. אמנם אם לא ידרק ווישקול מעשייו הרבה. והנה תחת חטה יצא חות. כי יעבור ונכשל בעון ההונאה אשר הווזרנו עליה (ויקרא כה) לא חוננו איש את עמיתו גם לرمות את הא"י אסור וקרוא כתיב (צפניה ג) שארית ישראל וכו' ולא ידברו כוב ולא ימצא בפייהם לשון תרמית. ע"ב.

1) עוד אמרו ז"ל כל הנזל את חברו אפילו בשיעור מועט. ואמרו עוד (העניטה דף ד') אין הגשמי נעצרים אלא בעון גול. ועוד אמרו (ב"ר פ"י) קופה מלאה עוגנות מי מקטרג בראש כלם גול. ודור המבול לא נחתם גור דין אלא על הנל.

ז) ואם תאמר בלבך ואייך אפשר לנו שלא להשתדל במשאו ומתנו לרצחות את חברינו על המקח ועל שווו. חילוק גדול יש בדבר. כי כל מה שהוא להראות את הקונים אמתה

טוב החפש ויפויו. הנה ההשתדרות ההוא טוב וישר. אך מה שהוא לכסות מומי חפזו אינו אלא אונאה ואסור. זה כלל גדוֹל באמונה המשא והמתן.

ח) כיש עון הרביה שגדול הוא ככופר באלהי ישראל ח"ז. ואמרו ז"ל על פ' בנשך נתן ותربית ללחח חיה לא יהיה. שאינו חי לתחיות המתים כי הוא ואבק שלו משוקץ ומתוועב בענייה. ואני רואה צורך להאריך בזה שכבר אימתו מוטלת על כל איש ישראל.

אמנם כללו של דבר כמו שchmodת הממון רביה בן משלותיו רבים. וכדי שייהי האדם נקי מהם באמת עין גדוֹל ודקדוק רב צריך לו. ואם נקה ממן ידע שהגענו כבר למדרגה גדוֹלה. כי רבים יתחסדו בענפים רבים מענפי החסידות. ובענין שנתה הבצע לא יכולו להגען אל מחוץ השילימות. (ע"כ מס' מס' מס' ישרים).

← פרק ט' →

מעשה נורא וזאת האט פאסירט מייטן "בית דין מכון לדוראה", ווי אזי זיין האבן באורייבט א היימישען חפידיישן איז, ער האט נאר גהאט איזן קלינגעם טעوط, ער האט געמיינט איז די אלע היימישע ארגאניזאציזעס מיט די רבנים בראשם זענען ערליךע רבנים, ער האט זיך פארלאזט און געגלייבט פאר די רבנים, ביז זיין האבן אים בא' גנבעט מיט שוווערע מייליאגען, אויפא נידעריגן אופן וזאת עם איז נאר נישט דערהערט געווארן.

מעשה שהיחד בר היה:

צד א': צד ב':

צד א' מיט צד ב' זענען ארין אין א שותפות דיל.

בידייע צדדים האבן פארקופט סחורה פאר צוויי מענטשען אין בראזייל, פאר א סכום פון 11 מיליאן דאלאר.

צד א' אין געגאנגען צו דעם באריםטען תורה אט ארייטעט "מכון להוראה" איז זיי זאלן געבן פשוט אין עיקול איז צד ב' זאל נישט קענען פארקופן אין די זייט די סחורה, וויל עס אין דא שותפים, בייז זיי באצאלן דעם גאנצען חוב.

דען הויפט דין ראש בית דין פון וויזניע מאנסי אברהם ברוך רוזענברג וואס ער אין דער אבי אבות הטומאה פון דעם בית דין האט געלאקט פון די גאנצע זאך און האט נישט געוואלט געבן קיין עיקול.

ער האט געזאגט: ווי קען מען געבן אין עיקול אויב מען גייט צו א דין תורה?

아버ם ברוך רוזענברג האט געהייסען פאר די בידע שותפים זיי זאלן אונטערשרייבן א בלענוק שטרי בירוריין, זיין כוונה אין געוווען ער זאל קענען טוהן וואס ער וויל, און ער האט געזאגט איז נאך איזוי ווועט מען קענען אלעס מסדר זיין על צד היותר טוב.

קמַב

הצלת

אבן מקיר תזעק

נפשות

(דאס מיינט צו זאגען, איז איזוי זענען די צוויי צדרדים געקידנעפט בי זיי, און מען ווועט קענען אַנפֿאָנגען צו מעלקען וויפיל עס לאזט זיך).

די נעמען פון די רבנים זענען:

ר' אברהם ברוך ראוזנברג, ר' מרדכי באפֿאָד, ר' דניאל געלדצִיילער.

די טוענים פון צד א' איז געווען: ר' יודל גרובער.

פון צד ב' איז געווען: ר' זלמן גרויז, דער אבּי אבות הטעמאה, דער מחבר אויף עירובין.

צד א' האט באָלֶד געזעהן דאס די רבנים זענען שקצים, און זענען שוין אונטערגעקייפט. איז צד א' געגאנגען אין קאָרט (על פי היתר פון הרב סענדר גראָס דער ראש בית דין פון אבן המשפט), און געדופען צד ב' אין קאָרט מאָכן אין אינדזשאנקשען.

דער בית דין מכון להוראה האט געזאגט: איז איזוי ווי זיי האבן אין טאָש אָ בלענְק שטרֵי בירורין, ממילא איז צד א' אונטערגעווואָרְפֵן אונטער זיי מיט אלע טענות.

דער קאָרט האט געזאגט: איז איזוי ווי צד א' האט אונטערגעשריבּן אָ בלענְק שטרֵי בירורין מוז צד א' צוריק גיין צום בית דין.

הצלת נפשות אבן מקיר תזוק קמנג

העם בלענוק שטרי בירוריין האט מאכון להוראה גענווצט
אַפְּלִו אֲקָעְנָעָן אֲנוֹיָישָׁעָר קָאמְפָאַנִּי, וְוָאָס הָאָבָן
ニישט געהאט קיין שייכות צום דין תורה.

מעשה שהיה בך היה:

צד א' האט געסוט אֲנוֹיָישָׁע שִׁיפִינְג קָאמְפָאַנִּי, וְוָיֵיל
די בראויליאנער האבן געגנבעט די סחורה.

צד ב' האט אַבָּעֶד נישט געטוויגט אָז צד א' סוט די
שִׁיפִינְג קָאמְפָאַנִּי, וְוָיֵיל עַס אִיז פָּאָר זַיִּה אֲגָרוֹיסְעָד
פראָבלעָם, זַיִּה וּוּעַלְעַן מּוֹזָעַן באַצְּאָלָעַן צו די שִׁיפִינְג קָאַ.
מען קען זיך מיט זַיִּה נישט שְׁפִילָעַן.

זענען צד ב' געקוומען צו אֲ פָאָטָעַנט, זַיִּה וּוּעַלְעַן
אָפְּקוֹיְפָּן די רַע-בְּנִים. אָוֹמֵר וּוֹעֲשָׂה! וּוּעַן די רַע-בְּנִים
הָעָרָן פָּוּן גַּעַלְט — הָאָנִיגְ!! דָּאָס אִיז דָּאָך
זַיִּיעָר זַיִּם.

די רַע-בְּנִים עַנְטָפָעָרָן, פָּאָר גּוֹטָע גַּעַלְט
זענען מִיר גְּרִיְיט פָּאָר אִיךְ אַלְעָס אוּוּפָ די
וּוּעַלְט צו טוֹהָן, עַס אִיז נִישְׁט דָּאַ קַיִּין שָׁוָם
אָפְּהָאַלְט, נָאָר גַּעַלְט! גַּעַלְט! גַּעַלְט!

דער בית דין שיקט די אידישע שורי בירורין צו די
קאמפאנַי אונ זיי שרייבען או מען קען געועצלאָעד
נאָרנישט טהּון, וויל די אלע עניינִים אוֹז שיך צום בית
דין. אָשׁ אָז אָדָרֶךְ אָשְׁטֵיךְ צִיטַעַט.

צד ב' האָט מודה געועען פֿאָרָן בית דין אָז צַד א', אַיז
געראָכְט אָזָן די סְחוּרָה באָלָאנְגְט צַד א', אָבָעָרָה
אַבָּ. רָאָזְנְבָּעָרָג וויל נִישְׁט אָרוֹיס גַּעֲבָן אָכְתָּב אָז
סְחוּרָה באָלָאנְגְט צַד א'.

צד א' האָט גַּעֲרָופְּן די ברָאָזְיְלִיאָנְגָעָר אִין קָאָרְט, (וויל
ער האָט נִישְׁט אָונְטָעָר גַּעֲשְׁרִיבָן מִיט זַיִן קִיַּין שְׁטוּרָי
בירורין). האָט אַיְנָעָר פֿוֹן די ברָאָזְיְלִיאָנְגָעָר גַּעֲרָופְּן צַד א'
צַד אָז הָרָב מָאִיר לְאָבִין צַד אָז דִין תּוֹרָה.

צד א' האָט זַיִד אַוְיְסְגַּעַנוּמָעַן אָז עָר
אַיז מְפֻכִּים צַד גִּיְעָן צַד אָז דִין תּוֹרָה נָאָר
אוּבָע עַם וּוּעַט זַיִן די דִין תּוֹרָה אָהָן אָ
טוּעָן. (וויל צַד א' זַיִסְט אָז די טּוּעָנים
פֿאָרָפְּרִין אלע דִּינִי תּוֹרָות).

צד א' אַיז גַּעֲגָנְגָעָן צַד הָרָב ר' מָאִיר לְאָבִין (דָּעָר זָהָן
פֿוֹן זִיְדִּיטְשְׂוִיבָעָר רְבִיְּזָן).

הָרָב לְאָבִין האָט צַוְּגַעַנוּמָעַן צַד זַיִד נָאָךְ 2
(אוֹמְשָׁוְלְדִּיגָּע) רְבָנִים.

הצלת אבן מקיר תזוק נפשות כמה

בii הרוב לאבין האבן בידע צדדים אונטערגעשריבן שטרוי בירורין (וואס איז שוין געוווען אין קארט) אין ענגליש.

הרב לאבין האט געבעטן איז איזוי ווי אונץ זעמער אידן מוז אויך אויך זיין א אידישע בלענק שטרוי בירורין אווועך געליגט אין פיל.

הרב לאבין גיט איזים א פסק דין או דער אנדערער צד דארף באצאלן צד א' אריבער 7 מיליאן דאלער.

צד א' איז געגאנגען באשטעטיגן אין קארט (קאמפערמענט - דעם "אבעטראפעטען אויף וווארט").

דער ברזיליאנער גנב וואס האט נישט געוואלט באצאלן די געלט, האבן גענווען צו זיך דעם באריםטען טווען זלמן גראוייז, און אויסגעארבעט א פלאן ווי איזוי מלחמה האלטן מיטן קארט איז מען זאל מבטל זיין דעם פסק דין.

זלמן גראוייז האט גענווען א לוייער מיקל גאטעסמאן א פראפעשאנאל אויף די זאכן מבטל צו זיין שטר בירורין און פסקי דין.

הרב מאיר לאבין האט געהאט ביי זיך 2 בלענק אידישע שטרוי בירורין (אונטערגעחתמאט). – דעם פאטענט פון בלענק שטרוי בירורין נוצען די רע-בנים ארײינצוכאָפַן די בעלי דין – כדַי ווער עס וועט געבען

שפערתער מערד געלט זועט מען אטאמאטיש ארבעטען פאר זיעער זייט).

הרב לאבין האט די בלענוק שטרי בירורין אוועק געגעבען צו צד ב' – דער בראזייליאנער גנב, 76הן דעם רשות פון די אנדרע 2 רבניים וואס האבן געפירת די דין תורה.

עס פארשטייט זיך איז אויפֿ די בלענוק אונטער געהחטמעטע שטרי בירורין קען מען יעט שרייבן וואס מען וויל, הרב לאבין האט געמאכט ניעג הଘות, נאך דעם האבן צד ב' גענומען א גרויסען לויער, דער לויער האט שוין מברוד געוווען, איז די 2 אידיש און ענגלייש שטרי בירורין שטימען נישט די לשונות.

❖ דער לויער איז געגעגען אין קארט מבטל זיין די שטרי בירורין,עס האט אפגעקאסט איבער זעכציג טויזנט דאלער צו געוואונען אין קארט, (ווער רעדט נאך פון אסאך צייט פון צער מיט עגמתה נפש), אויך האט געקאסט אסאך כוחות צו באקומווען א סירוב¹⁾ אקעגן די בראזייליאנער, און מען האט געסטעטלט פאר א קלענעערע דושארז'מענט.

1) צד א' האט געבעטען פון הרב לאבין ער זאל געבען א סירוב פאר צד ב', פארן נישט פאלגען די דין תורה און פארן גיין אין קארט, הרב לאבין האט נישט געוואאלט געבען.

הצלת נפשות אבן מקרת זועק קמו

❖ וווען צד א' האט געפרעגט הרב לאבין פארוואס ער האט אָוועקגעבען די שטרוי בירורין פאָרַן צד ב' (די ברזיליאָנער גונבים) האט הרב לאבין גענטפערט, ער האט פשוט געמאָכט אָ טוות.

❖ צד א' זאגט פֿאָר הרב לאבין, דו האסט דאָך מיר שאָדען געמאָכט אִיבער אָ מיליאָן דאָלעָר?

הערט און שטווינט די תשובה פֿון דעם רב – הרב לאבין!

"דו האסט געמאָכט אָ גרויסען טוות, עם איז דיין שוֹלֵד, וויל דו האסט יונען געטראָפט".

❖ הרב לאבין איז געוען אָמָּאל ערליך, ער האט געאָרבעט קודם אין בית דין צדק משפט שלום, ווֹאָס דאָרט נעט מען נישט קיין געלט, נאָר אָ קליענים סכום פֿון \$150 ווי גרויס די דין תורה זאָל נאָר זיין. –

❖ הרב לאבין האט געזהָן דאָס ער קען שוין גוט דעם פֿאָך, נו אויב אָזוי ווֹאָס דאָרכֿ ער זיצען ביִ אָ דין תורה פֿון 20 שעה און פֿאָרדינען \$150 ער קען די צייט פֿאָרדינען צענדייגע טויזנטער דאָלאָרן.

❖ מAMILא איז הרב לאבין אָרַיְן אין די קליקע פֿון די מאָפִיא פֿון די רבנים און איז געווֹאָרַן אָ שותָף מיט די

קמה

הצלת

אבן מקיר תזעק

נפשות

גאנצע קליקע און איבערהויפט מיט זלמן גרויז, און איזוי מאכט מען געלט, פון באָרוּבָּעָן אָוְמַשּׁוֹלְדִּיגָּע אַידִישָּׁע קינדרער ווֹאָס גַּלְיִיבָּן נָאָך אָנוּן מִינְיָעָן נָעֲבָעָך אָז עַס אִיז דָּא ערלייכע רבנים.

(שטרוי בירורין). לעשוט מיטינג כל האנשים ביחד, ואז יתנו כספ האסיפה יהיו אצל... בbiznes שלו או בהבית המדרש

"להעתיק קצת ממשפטים סדום" - (להעתיק החוק שעשו שלא יכולו לשנוותו כלום מדינית העוקמים).

גדולי דורינו שיצאו נגד הרע-בניים - כ"ק אדמו"ר מסאטמר זצ"ל, דערבעצין, פישער, דוניאד, טשאקווען, סארוואר, אונגוואר, תשובה, האלמן, שווייצער, וייעז אברהם, מענדלאויז, הקדמה. בלשון הקודש ממפרי - שער של הספר "לשאומי משפטיך" לתרגם בענגליש.

הצלת נפשות קמט אבן מקיר תזוק

אַ רְזָקْ צֹו אַלְעַ רְבִנִּיבָּ! אָזָן צֹו אַלְעַ אַלְדָּזָן!
שמע ישראל! לא עת לחשיות!

יתומים היינו ולאין אב, בארא פארך
מר תבכה ולאין מוזחה דמעותיה!

עת צורה הויא ליעקב אשר כמושו לא נהיתה וכמושו לא תומתו

דרדי אומשלולדיגע יונגע קרבנות זענען אועעך
געריסן געוווארן, יעדער וויסט די אמת'ע
פראבלעמען זעגען די פאלטשע דיני תורה, און
קיינער אויז נישט מעורר און קייןער טוט נארניישט
אַפְצּוֹשְׁטָעָלָן די ביטערע מניפה פון די פאלטשע דיני
תורות! איינער שרייט צניעות, איינער שרייט ווידייא,
איינער שרייט אינטערנעם, אמת די לעצטע
דעראמאנטע זאבן ברענגען צרות, אבער דעם אמת
וואם די תורה זאנט מפורש שרייט קייןער נישט.

מיר האבן אַנְגַּעֲפַרְעָגֵט בעלי מקובלים, פארוואם
עם אויז געשהן דער ביטערע אומגליק פון די
טייערע הייליגע נפשות, האבן זי געענטפערט או
דאַס אויז נישט אוין זייערע עבירות נאָר אין די זינד
פון פאלטשע דיני תורה.

וזי לאנג נאך זועלן אלע רבנים און דאשי הקהילות שזוייגן!

דער נבייא ירמי שרייט: אמר ה' עשו משפט וצדקה
והצילו גוול מיד עוישקו ובו' (ירמי כ"ב ג').

דער ילקוט שרייט: אশמייהם של ישראל תלויים
בראשי דיניהם (ילקוט שמעוני יחזקאל רמו שמא).

די גمرا שרייט: אין מסכת שבת (דף קל"ט ע"א):
אם ראתה דור שצורות רבות באות עליון, צא ובדוק
בדינני ישראל, שכל פורענות שבאה לעולם לא באה
אלא בשביל דיני ישראל... ואין הקב"ה משרה שכינתו
על ישראל עד שיכלו שופטים ושוטרים רעים מישראל
כו'. - **דער מהרש"א** אין חרושי אגדות שרייט, זוזל:
ונראה... שפורענות אש היא הקשה שבכל פורענות,
שמכלה את הכל... ולזה אמר שכל פורענות וכו',
הינו פורענות אש הכל כל פורענות שהוא מכל
הכל, לא באה אלא בשביל דיןדים, כמו שהי' בסדום,
כמפורש פ' חלק, והוא הטעם שהדין ישר הוא קיומו
של עולם, וההיפך המעוות משפט הוא מהרם קיומו
של עולם, והי' ראוי לבוא עליהם פורענות זה המכל
הכל וכו'. עכ"ל.

הצלת נפשות אבן מקיר תזעק קנא

והנה ידוע בשם הנודע ביהודה זצ"ל, שככל הנוגע
ברכוש בני ישראל בגלות (על ידי עיונות הדין), הרי זה
כנוגע בבבוח עינו, וכי שמציל רכוש ישראל (על ידי
משפט אמרת), הרי זה באילו הצליל כל כל ישראל.
ובמסכת (סנהדרין דף י) איתא: כל דין שנוטל מזה ונוטן
לוּה שלא כדין, הקב"ה נוטל ממנו נפשו.

עם וווערט געבעגענט אין תואכ' (ויקרא י"ט ל"ה, הובא
ברש"י עה"ת שם) לא תעשו על במשפט, כל דין
המקלֶל את הדין, קרוּי "עלָל" שנאוי ו"משוקץ" "חרם"
ו"תוועבה", וגורם לחמשה דברים: "מטמא את הארץ"
ו"מחלל את השם" ו"מלך את השכינה" ו"מפל את
ישראל בחרב" ו"מנгла אותם מארצם", עכ"ל.

מיר פרעון, רבותי! פֿאַרְוֹאָס אֵין
אִי, לְאַנְדָּאוּ, אַנְטוּוּרְפָּעָן זְעַנְעָן דִּי
דיינִי תורוֹת כְּשָׁר, אוֹן דּוּקָא דָא אֵין
אַמְעַרְיקָע דִּי צְוּוִיְיטָע גְּרֻעַסְטָע שְׂטָאַט
וּוֹאָס הָאָט דִּי גְּרֻעַסְטָע אִידִישָׁע
קהילות אֵין דָעַר וּוּלְט זְעַנְעָן אַלְעָ
דיינִי תורוֹת פֿאַלְטָש אוֹן קָאַרְוְפְּטָעָד!
פֿאַרְוֹאָס לְאַזְט מְעַן צַו אַז אַזְעַלְכָע
בִּיטְעָר גְּנָבִים אוֹן רֹצְחִים וּוּי שְׁמוֹאַל

פריד און זלמן עשו זאלן באַרוּיבָּן
הונדערטער משפחות, ווֹאָס דָּאָס
מיינט אֶז פֿוֹן דָּעַם לִיְידָן טויזנטער
אַידִישָׁע נְפָשָׁות?

יעדר ווייסט גאנץ גוט אֶז יעדער נעמט
זֵי ווַיְיל עַר האָט מָוָא דָּאָס דָּעַר
צְוֹוִיְיטָעָר שְׂוֹתָף דָּעַר אַמְתָּעָר גַּנְבָּן ווּעַט זֵי
נעמען, ווּעַגְּן דָּעַם פְּרָאָבִירָט עַר אַיִּינָעָם
פֿוֹן זֵי צַו כָּאָפָּן קּוֹדָם! צָוָם סֻוָּף טוֹט
בַּיִּדְעָה בָּעֵלִי דִּינִים לִיְיד, ווַיְיל דָּעַר שְׁמוֹאָל
פריד מִיט גְּרָאוּיז עָשָׂו האָבָּן בַּיִּדְעָה בָּעֵלִי
דִּינִים אוַיְסָגָעַלְיִידִיגָּט נְקִי מִיט דֵי הַילָּפָּן
די שותפים, די אַזְוִי גַּעֲרוֹפָעָנָע בָּתִּי דִּינִים
משפטִי סְדוּם וּמָוָרָה.

יעדר ווייסט אֶז פריד און גְּרָאוּיז
עָשָׂו האָבָּן אַלְעָ רְבָנִים אֵין טָאַש,
איַינְגָּעָר פֿוֹן זְיִיְעָרָעָ דְּוִיפָּט שְׁטִיצָעָרָם
איַז דָּעַר דִּין פֿוֹן מְכוֹן לְהֹורָאָה ווֹאָס
רוֹפָט זִיךְרָאָרָאש בֵּית דִין, אָזָן לְכָבוֹד
דָּעַם איַז עַר אַשְׁיַינְגָּעָר אַיְד אֵין

ויזניעך דמאנגשי!, (ויזיל זוי וויפן נישט דעם
 אמת ווער ער אייז) — **דאָם אַיּוֹ בְּלוּיּוֹ אַיִינָם**
 פון די 4 בתاي דינים זוי זוי **בְּאָפָּן אַרְיִין**
זַיְעַרְעַ אָוּמְשׁוֹלְדִּיגָּעַ הַיְלִיגָּעַ קְרַבְנוֹת
 (וואָס דער סוף פון די קרבנות אייז ל"ע הארץ
אַטְאָקָם, מֵיטַ סְטוּרְיִיקָם רְחַ"ל), די **אַנְדְּעַרְעַ**
 בתاي דינים מיינען מיר דער דער סניף
לְדִיְיַת פּוֹן הַתְּאַחֲדוֹת הַרְבָּנִים², אייז
דָּעַר אֶזְוִי גַּעֲרוֹפְּעַנְעָר דִּיְיַת פּוֹן
אָגּוֹדָת הַרְבָּנִים הַרְעַ-בָּ גִּינְזְבָּעָרְגָּ
בְּרָאָשָׁן, (וואָס יעדער וויסט או די אָגּוֹדָת
 הרבניים מיינט מען נאר גינזברג, ויזיל די גאנצע
אַרְגָּאַנְיוֹזָאַצְיָע בְּאַשְׁטִיְיט נָאָר פּוֹן אִים אָוּן נָאָר 2
קְרוּקָם). **עַמְ אַיּוֹ אַוִיךְ בְּאָוּאָוָסְטָן די**
רֹזְחִים מַאֲפִיאָנְעָרָן בְּעַלְסְקִי מִיטָּ

1) מיר מיינען נישט חס ושלום די גאנצע אַרְגָּאַנְיוֹזָאַצְיָע פון התאחדות
 הרבניים, מיר מיינען נאר דער סניף לבתי דין, וואָס פִּירָן אָן אַפְּאַנְדָּע
 רויבערס רח"ל.

קנד

הצלת

בן מקיר תזעך

נפשות

דעיזoid קאָהן פון פַּלעטבוש זוֹאָס
זענען אָפָעָן מַתִּיר מְפִירָה אָזָן רְצִיחָה,
אוֹן זַעֲצָן אַרְיֵין הַיְמִינְשׁוּ אַיְדָן אִין
תְּפִיסָה, אוֹן זַעֲעָן זַיִן הַעֲרָן אָזָן מַעַן הַאָט
אָ אַיְד אַרְיִינְגַּעַזְעַצְט אִין תְּפִיסָה
זענען זַיִן מֶלֶא שְׁמָחָה. אֹוי לְמָה
שְׁהַגְעָנוּ! אַלְהָ אֱלֹהִיך יִשְׁרָאֵל!!!

אַיְדָן לְאַזְט אַיְד נִישְׁט פַּאֲרָפִירָן פון
די בָּתִי דִינִים אוֹן פַּאֲלַטְשָׁע בּוֹרְרִים
וּטוֹעֲנִים זוֹאָס פִּירָן אָזָן מִיטָּה
אָסְטְרָאָנָמִינְשׁוּ² דִינִי תּוֹרָה
שְׂוִוִינְגְלַעֲרִי!!! זוֹאָס דָּאָס אִין
שְׁרַעַקְלִיכָּע זַיִי-גַעַשְׁרִי פון בָּלְל
יִשְׁרָאֵל.

(2) זַיִט מוּחָל אוֹן קוּקָט נַאֲךָ די דִידָס פון די אָזָוי גַעַרְפָּעָנָע רַע-בְּנִים
וּוְעַט אִיר זָעַן וּוְיִפְּלָיל הַיְיָזָעָר אוֹן לְאַטָּס זַיִן פַּאֲרָמָאָגָן, אָ חֹזָן די זוֹאָס
הָאָבָן אַלְעָס אַרְיָף פַּאֲלַטְשָׁע נַעֲמָעָן, וְדָל.

הצלת אבן מקיר תזעק נפשות קנה

געדענקי! מיר גיבן איז א סימן,
אויב זוילט איר זויסען אויב דער בית
דיין זוואם איר זוילט גיין צו זי איז א
כשער עביד און נישט קיין באנדע
רויבערם, איז דער ערשטער סימן,
אויב געמען זי אריין דעם זלמן עשו
הרשע און דער רוצח שמואל פריד,
איז א סימן איז דער בעיד זענען די
זעלבע רשעים זוי זי רח"ל, און
טרעטס נישט איבער זיער שזועל,
زوיל עם קען איז קאפטן מיטן ליעבן
ל"ע).

אלע רבנים זויפן זוואם עם גייט פאר
ביי די בתاي דינים, מיר שריינען
געוואָלד זי זאלן זיך געמען טזען,
איידער עם זוערט צו שפעת.

רבנים געדענקטו! מיר האבן שווין
 אָנְגַעֲגַרִיֶּט 400 זעך, מיט שופרות, עס
 ווועט זיין צו שפערט. מיר ווועלן אלע
פֿאַלְטְשֵׁע בְּתֵי דִינִים מִנְדָה זִין!

געדענקטו!! מיר האבן אייך געוווארענטו!!!

פֿאַלְגֵט נָאָך דֵי וּוַיִּטְעַרְדִּיגֵן מְוֹדָעוֹת

די אויסווארפֿן פֿירַן זִיר אָז וווען זִי זעהן
 אָז זִי פֿאַרְלִירַן דֵי דִין תּוֹרָה, שִׁיקְנָן זִי
 יונעַם אִין קָאָרט, רְחַ"ל. אָזּוִי פֿירַן זִי זִיר,
 אָוָן עַס קּוֹמֶט אָוִיס אָז לֹא דֵי זָה ווָאָס אָ
 אייך גִּוְיט צו אָ פֿאַלְטְשֵׁע דִין תּוֹרָה,
פֿאַרְלִירַט עַר דּוֹרְך דֻּעַם זִינְעַ גַּעַזְעַלְכִּיבָּע
רְעַבְטָן, רְחַ"ל.

מיר קלאגן מיט אָ פֿאַרְבְּלוֹטִיגֵט הָאָרֶץ פֿול
 מיט טְרַעַן, מיר באַוְוִינְעַן אָוְנוּזָעַר ברָאָך, אָז
 מענטשען (בעסער גַּעַזְגַּט, שדים וווחות אִין צָרוֹה פֿוֹן
 צָוְויִי פִּיסְגַּע חִיוֹת טְרַפּוֹת) זָאָלַן האָבָן אִין זִיך אָזּוִי
 פֿול הַוְצֵפָה אָוָן עַזְוָת צו בְּרַעְנָגָן אָזְעַלְכָע
 חָוְרְבָּנוֹת אָוִיפָּה כָּלְלָה יִשְׂרָאֵל. זִי האָבָן שווין
פֿאַרְלִירַן יַעֲדָעֵס בִּיסְלָה בּוֹשָׁה פֿוֹן מְעַנְטְשָׁהִיט.

הצלת

אבן מקיר תזעך

נפשות קטע

עס איז דאך שומו שמיעם. זיי שעמען זיך נישט,
נישט פאָרַן בורא עולם, אוֹן אָוּדָאי נישט פון
כלל ישראל. עס האָלֶט שוין אָזְוִי ווַיִּת אָז זיי
מיינען אָז מיט כח אוֹן מוח ווּעלן זיי פֿאָרְפִּירְן
גאנץ כלל ישראל.

מײַר בעטַן אלע גָּדוֹלִים, רבּנִים
וְאַדְמוֹרִים כוֹ, יְעַדְעָר אֵיד אֲשֶׁר
יראָת ה' נָגַע כָּלְבָו צוֹ רָאַטְעוּוּן
דָּעַם סְלָל יִשְׂרָאֵל פּוֹן
אוֹנְטָעָרְגָּאנְגָּזָן, זָאַלְן עַפְעַנְעַן
זְיִיעָר בּוֹיֵיל אַרְוִיס צוֹ זָאַגְן דָּעַם
אמָת ווָאָס זַיִן ווַיִּסְׁזֵן, אוֹן זָאַלְן
אַרְוִיס גַּיְין אַקְעַדְן דֵּי שׂוֹגָאֵי
יִשְׂרָאֵל רֹצְזַזִּי דְּפָשָׂוֹת ווָאָס
ברענְגַּעַן אוֹם אָוְמְשֻׁכְלְדִיגַּע
קְרַבְגּוֹת, אוֹן זָאַלְן צוֹהָעַלְפָעַן צָוָם
קְאַמְפִּיְין צוֹ רָאַטְעוּוּן דֵּי אִידְן
פּוֹן אָוְמְגַלְיקְן רֹזְזַלְ.

מודרי זרבותהי עס איז געקומען
 די צייט, אויב די רבנים וועלן
 נישט טווען צו דער זאר,
 אַרויסעַזְגִּין בְּרִישׁ גָּלִי אָוֹן
 אַרגָּאנִיזִידּוֹן אָנוֹ אַמְתָּזְכֶּשֶׁרְדִּין בֵּית
 דִּין, וועלן מיר זיך מוזן אַנטווען
 שְׁקָה וְאַפְּרָה אָוֹן אַרוֹיסְגִּין
 פְּרָאַטְעַסְטִידּוֹן אִין מְאַנְהָעַטָּן
 אַקְעָגָעָן די פְּאַלְטָשָׁע בְּתֵי דִּינִים,
 אָוֹן זַיִן מְפָרָסָם זַיִן.

מיר האבן שוין אַרגָּאנִיזִידּט
 אַלְעָן צִיְּטוֹנְגָעָן ווֹאָס וועלן דָּאַס
 בְּאַשְׁרִיִּבָּן, מיר האבן שוין גַּעֲנוֹג
 מִיטָּ גַּעֲמָאָכְטָ, עַס הָאָטָה שוין
 אַפְּגַעַקְאָסְטָ גַּעֲנוֹג קְרַבְנוֹת
 רְחַחְלָה.

הצלת אבן מקיר תזעך נפשות קנט

מִיד וּוַיְלֹן פָּרֻעָן וּוַיְזַעֲנָן אֶלְעָן
אָנוֹזעָרָע גַּעֲטָרִיעָע עַרְלִיכָּע
רַבְנִים וּוְאָס נַעֲמָנָן פָּוּן אָנוֹן
עַשְׂרִים אָזְוִיפֵּל גַּעַלְטָה???

וּוַיְזַעֲנָן אֶלְעָן אָנוֹזעָרָע
קַהְיָלָות וּוְאָס דָּאָרְפָּוּן זִיךְ זַאָרְגָּן
פָּאָר אָנוֹן???

דָּעַר סָר הַכְּלָא אֵיזֶה: מִיד בָּעַלְיָה
בָּתִים וּוַעֲלָן זִיךְ נִישְׁטָה לְאָזְן פִּירָן
מַעַר בֵּיִדְיָה נָאָז וּוַיְבֵיזְיָה יַעֲצָט!!!
אוֹיְבָעָס וּוַעַט נִישְׁטָה גַּעֲטוּן
וּוַעֲרָן עַרְנְסְטָע שְׁרִיטָה, וּוַעֲלָן מִיד
אַלְיָין טְוָעָן, אָוָן עָס וּוַעַט דָּאָן זִיָּן
עוֹ שְׁפָעָט. – פָּאָלְגָּט נָאָר
וּוַיְיַעֲרְדִּיגָּע בָּאַרְיכָּטָן.

קמ

הצלת

אבן מקיר תזעך

נפשות

זה' יבר את הכווצים מן
כרמו, ונזכה לראות בנחמות
ציון וירושלים טובב"א.

